

Parkplan Spånga-Tensta

Del 2

Beskrivning park för park
och naturområden

Stockholms
stad

Uppdrag

Denna rapport är framtagen av Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning och Trafikkontoret vid Stockholms stad. Arbetet har genomförts från april 2019 till oktober 2020.

Projektgrupp

Henri Dehaim, landskapsarkitekt och projektledare, Trafikkontoret
Ulrika Petzelius, landskapsarkitekt och projektledare, Trafikkontoret
Pia Feldt, parkingenjör, Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning
Suzanne Fyffe, enhetschef, Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning
Gunnel Sandestedt, landskapsarkitekt, Landskapslaget
Ylva Svärdström, landskapsarkitekt, Landskapslaget
Johanna Good, landskapsarkitekt, Landskapslaget
Judson Abbott, landskapsarkitekt, Landskapslaget
Ellen Sundin, landskapsarkitekt, Landskapslaget

Förvaltningar som deltagit i workshops och faktagranskning

Exploateringskontoret, Miljöförvaltningen, Stadsbyggnadskontoret,
Trafikkontoret, Stadsmuséet, Idrottsförvaltningen, Fastighetskontoret och
Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning

Parkplan Spånga-Tensta antogs i stadsdelsnämnden i april 2021.

**Stockholms
stad**

Spånga-Tensta
stadsdelsförvaltning

Läsanvisning

Parkplan - så fungerar den

Parkplan Spånga-Tensta är ett vägledande dokument som beskriver hur grönstrukturen inom stadsdelsområdet ska vårdas och utvecklas för framtiden.

Parkplanen är uppdelad i två delar. Den första delen är en strategisk del, som övergripande beskriver stadsdelsområdets grönstruktur och strategier för utveckling. I den andra delen finns en beskrivning, analys, mål och strategier för respektive park- och naturområde.

Parkplanens första del.

Parkplanens andra del.

Översiktskarta

Spånga-Tensta stadsdelsområde

Områdena som tillsammans utgör stadsdelsområdet Spånga-Tensta är Tensta, Lunda, Solhem, Bromsten, Flysta och Sundby samt en del av Järvafältet. I denna parkplan är stadsdelarna indelade i två delområden, Spånga och Tensta. Järvafältet har en egen skötselplan och beskrivs således inte i parkplanen.

Innehållsförteckning

Uppdrag, läsanvisning och översiktskarta

Spånga

Beskrivning.....	6
Översiktskarta.....	7
Plats för plats.....	8

Tensta

Beskrivning.....	100
Översiktskarta.....	101
Plats för plats.....	102
Referenser.....	162

Spånga

Beskrivning

Området Spånga består av stadelarna Bromsten, Flysta, Lunda, Solhem och Sundby och är lokaliserat i Västerort inom Stockholms kommun. Spånga gränsar till Järfälla i väster och i öster utgör Ulvsundaleden en tydlig avgränsning mot Sundbyberg, medan gränsen till Vällingby i söder inte är lika tydlig. Nordost om Spånga ligger Rinkeby, som i likhet med Tensta byggdes som en del av 60-talets miljonprogram. Gränsen mellan Spånga och Tensta/Rinkeby utgörs av en flack och öppen dalgång som är ett välanvänt park- och aktivitetsområde. Människor har bott i Spångatrakten i nära 4000 år och området är ett av de mest fornminnestäta i Stockholm. Spångas bebyggelsestruktur präglas till stor del av den äldre villabebyggelsen. Solhem och Flysta är utpräglade villaområden som genom kontinuerliga avstyckningar av tomter har förtätats med villor från olika tidsepoker. Övriga områden i Spånga har en mer blandad bebyggelse.

Antal invånare: 20 239 (2018)

Yta: 8,55 km²

Terräng: Småskaligt kuperad

Platser

Kvarterspark

1. Svandamsparken
2. Fornminnesparken
3. Uppgårdsparken
4. Alléparken
5. Soltunet
6. Bifrostparken
7. Gribbyparken
8. Pilbågsparke
9. Palmésparken
10. Fordonsparke
11. Bromstensparke
12. Bällsta å-park (Sundbydamarna)
13. Park vid Sundbyskolan
14. Småbrukarparken

Torg och parktorg

15. Spånga torg
16. Bromstensplan

Mindre natur- och friluftsområde

17. Sundby friområde

Naturpark

18. Rissne skog och Bromstengluggen

Landskapspark

19. Lundaängarna

Bostadsnära natur

20. Solhemsskogen
21. Fagerstagatan/Domnarvsgatan
22. Gullriset/Aralstigen
23. Lillskogen vid Antons backe
24. Solhemsdammen
25. Bromstens befästa gård
26. Branddammsängen & naturområde Åsvägen/Båtman Stens väg

27. Område vid Ellen Key-skolan
28. Område vid Gribbysvägen
29. Flystaberg
30. Nyckelpigeparken
31. Kompassbacken
32. Logvägen

Park- och naturstråk

33. Parkstråk vid Söderbergsvägen
34. Sörgårdsvägen mot Torulfsvägen
35. Parkstråk vid Sörgårdsvägen/Ålvkvarnsvägen

Övrig Parkyta

36. Område vid Bergslagsvägen/Lunda Bytomt
 37. Gunneboparken
 38. Torulf
 39. Sörgårdsvägen/Bergslagsvägen
 40. Utgårdsvägen/Vinstavägen
 41. Område vid Gläntan
 42. Solhemsbackarna
 43. Norrskensbacken
 44. Solhöjdsslingan/Solskensbrinken
 45. Solhems hagväg/Spånga kyrkväg
 46. Spångavägen/Skygränd
 47. Bindestrecket/Vildmarksvägen
 48. Spångavägen/Skogslöparvägen
 49. Byvägen-Bergbostigen
 50. Fägringsbrinken/Båtsman Nähls väg
 51. Biodlarvägen
 52. Gribbysvägen/Biskötarbacken
 53. Dagverksvägen/Gamla Bromstensvägen
 54. Mamrevägen
 55. Parkstråk vid Bromstensvägen
 56. Fristadsplan
 57. Solhagsvägen/Stormbysvägen
 58. Kälvestavägen
 59. Vindstigen/Skymningsstigen
 60. Vinstavägen/Sörgårdsvägen
- Mindre naturområden i Spånga

Teckenförklaring

- Kvarterspark
- Torg och parktorg
- Mindre natur- och friluftsområde
- Naturpark
- Landskapspark
- Bostadsnära natur
- Park- och naturstråk
- Koloniområde
- Övrig parkyta

Skala 1: 25 OO (A4)

0 500 1000 m

1. Svandammsparken

Historik

Värsta gård vars huvudbyggnad ligger invid Svandammen är känd redan från 1300-talet. Den gula huvudbyggnaden som nu inrymmer bostadsrätter är från 1761 och har i stort sett samma utseende än idag. Solhemskolan som ligger söder om parken byggdes på 1920-talet. Svandammsparken anlades i sin nuvarande form på 1950-talet, men själva dammen har längre historia än så och finns med på många historisk kartor.

Beskrivning

Parktyp: Park

Karaktär och storlek: Kvarterspark, 0,4 ha

Innehåll: Svandammen, Spångas finpark, ligger invid den livligt trafikerade Sörgårdsvägen. Det är ett välgestaltat parkrum med en karaktäristisk formad damm omgiven av klippta gräsytor, grusgångar, kalkstenstrappor, planteringar och stora gamla träd som skänker lövskugga. Det finns flera sittplatser, vissa i form av gjutjärns soffor av äldre modell. Tvärs över dammen finns trampstenarna av stora granitblock. Vegetationen som är flerskiktad har finparkskänsla består av stora träd som askar, lönnar, fontänpil samt av busk-, ros och perennplanteringar. I parken står sedan 1971 bronsskulpturen 'Kvinna' av Lennart Källström.

Det finns entreér till parken från flera olika håll och ett gång- och cykelstråk passerar genom parken. Precis invid parken finns en busshållplats.

Värden

Upplevelse: sitta i solen, rofylldhet, blomprakt, grön oas, picknick

Kulturhistoriska: Tidstypisk park från 50-talet som ligger i en för Spånga Kulturhistorisk intressant miljö.

Svandammen har lång historia men fick sin nuvande form på 1950-talet.

1. Huvudbyggnad Värsta Gård, 2. Damm, 3. Gång- och cykelstråk

Analys

Svandammsparken är en välanvänd liten pärla med en lockande vattendamm, där trampstenarna är ett lekfullt inslag. En plats som är rofylld trots att den är bullerstörd från den trafikerade genomfartsgatan. Parken fungerar för rofylld kontemplation, till att njuta av blomsterprakt, för stillsamma promenader och som mötesplats. Parken har också ett värde för förbipasserande på Sörgårdsvägen som ser in över parken och för de som väntar på bussen. Då den ligger precis intill Solhemskolan är det många barn som rör sig igenom parken. För barnen är det lockande att leka med vattnet och att gena över trampstenarna.

Perennplanteringarna är delvis slitna och i buskskiktet har snöbär spridit sig för mycket. Vissa parksoffor är av enkel design medan andra är tidsenliga gjutjärnsbänkar som passar väl in i en finpark. I söder finns en avgränsande bom vid en av parkentréerna. Även den bryter mot parkens stil med sitt standardiserade utförande. Vissa gräsytor är slitna där genvägar skapats, till exempel för att ta sig ner till vattnet. Det saknas en säker övergång över Sörgårdsvägen i parken norra entré, mot Antons Backe.

Trygghet: Parken är öppen mot gatan där många rör sig, men de inre delarna är mer skymda. Det är glesst med parkstolpar.

Tillgänglighet: På grund av trappor och det delvis ojämna underlaget med grusgångar och kalkstensplattor är inte hela parken tillgänglig. Det finns dock sittplatser dit det går att ta sig tillgängligt och ändå se ut över vattnet. Trappor saknar kontrastmarkeringar.

Mål

Bevarad finpark med högt arkitektoniskt värde med bibehållen hög skötselnivå.

Strategi

Förnya en del av planteringar, ta t.ex bort en del snöbär. Vid upprustning, byt till tidstypiska bänkar. Långsiktig förnygring av trädskiktet. Utred övergångsställe mot Antons Backe.

'Kvinna' av Lennart Källström.

*Slingrande gångstigar under stora upp-
vuxna träd.*

Gjutjärnssoffor framför blomsterprakt.

2. Fornminnesparken

Historik

Fornminnesparken är en lekplats vars tema anknyter till läget vid Lunda gravfält där lekplatsen ligger inkilad mellan en gammal bytomt och ett gravfält. Dessa fornlämningar är väldigt synliga från lekplatsen och det öppna landskapet med stenrösen sätter en speciell prägel på platsen.

Beskrivning

Parktyp: Park

Karaktär och storlek: Kvarterspark, 0.9 ha

Innehåll: Till ytan är Fornminnesparken en väl tilltagen lekplats där stora delar består av öppna gräsytor. Den har rustats upp i olika omgångar med flera olika karaktärer på lekutrustning. Bland utrustningen finns: lek som inspireras av gamla husgrunder i falurött, ett klättertorn i form av ett traditionellt bygge, ett vikingaskepp i trä, ett färgglatt skepp i plåt, flera klättertorn med rutschkana, en storgungställning, ett lekhus på en kulle, lekskulpturer i betong, björnsiluetter i stål, en cirkel av stenblock, en linbana, en lekorm och en träspång i form av en labyrint i ett buskage av ölandstok och grillplats med trästockar och bänkbord. Vid lekutrustningen finns en asfalterad tennisbana. Några äldre aplar kantar ena sida av lekplatsen.

Värden

Upplevelse: lekplats, grön oas, sitta i solen, grillning, rofylldhet

Ekologiska: Ingår i habitatnätverk för groddjur.

Kulturrehistoriska: fornlämningar

Lekutrustning i fornminnesparken.

1. Samlad lekplats, 2. Öppen gräsyta med enstaka lekutrustning, 3. Tennisbana, 4. Fornminnesområde

Analys

Fornminnesparken är mycket variationsrik och det breda urvalet av utrustningstyper lämpar sig bra för barn i olika åldrar. Platsen saknar dock ett helhetsgrepp och lekutrustningen har en osammanhängande karaktär. Fornminnestemat är ett passande grepp för platsen och skulle kunna tillämpas på en större del av parkens utrustning. En senare upprustning med klättertorn och andra element är av karaktären naturlek i omålat trä, medan äldre utrustning är målad. Lekplatsens storlek med stora öppna ytor uppmuntrar till rörelse och spontanlek men platsen känns för utspridd och springlek skulle lika gärna kunna ske på de omkringliggande stora öppna fälten. En mindre skala, ett mer samlat uttryck och mer vegetation och skugga skulle ge en bra kontrast till landskapets annars öppna karaktär.

Trygghet: Finns gott om gångvägar och bra insyn från intilliggande bostäder. De omkringliggande gångvägarna är belysta, men inte lekplatsen.

Tillgänglighet: Parkens höjdskillnader är små och en del av lekutrustningen är tillgänglighetsanpassad.

Mål

En park med sammanhängande karaktär, möjlighet till bekväm vistelse och högre skötselnivå.

Strategi

Utred en omgestaltning av parken som ger platsen en mer intim skala med mer skugga och ett sammanhållet uttryck. Se över vegetationen och ersätt döende träd samt komplettera med belysning vid lekplatsen.

Labyrint bland buskar vid tennisbana i platsens utkant.

Platsen har en öppen karaktär med stora öppna gräsytor.

3. Uppgårdsparken

Beskrivning

Parktyp: Park

Karaktär och storlek: Kvarterspark, 1.1 ha

Innehåll: Uppgårdsparken är en lekplats på öppen och solig gräsyta i ett lugnt radhusområde. Parkens användare är troligtvis begränsade till boende i området och närliggande förskolor. Mot väst gränsar lekplatsen till det mindre grönområdet Torulf, som ligger något förhöjt jämfört med parken. I Torulf finns ett gravfält från medeltiden och parken har synliga stensättningar mot grönområdet som skulle kunna vara en del av samma fornlämning. (Se Torulf, nr 37)

Lekplatsen ligger på en fyrkantig asfaltsyta med friliggande traditionell lekutrustning som är tillgänglighetsanpassad och placerad på fallskyddsgummi. Här finns ett större och ett mindre lektorn med rutschkanor, en vippgunga och en stor sandlåda med fasta parasoller. Runt platsen står ett antal parksoffor och bänkbord samt papperskorgar. Avsides och separerad från övrig lekutrustning finns en inhägnad gungställning som nås via ramp med handledare. Några glesa buskar runt stensättningen är den enda vegetation som finns i parken.

Värden

Upplevelse: lekplats, grön oas, sitta i solen, picknick

Ekologiska: Ingår i habitatnätverk för groddjur.

Kulturhistoriska: fornlämning i området

Vy över parken från Uppgårdsvägen.

1. Lekplats, 2. Gungor, 3. Naturområde Torulf

Analys

Platsen känns anonym, den saknar starka gestaltningsdrag eller utmärkande egenskaper. Det är brist på skugga och regnskydd och parken saknar nästan helt vegetation. Ytskikt på lekutrustning och bänkar är slitet. Parken ingår i ett större grönt samband då den är kopplad till grönstråket som leder vidare till Lunda gravfält och grönområdet Torulf. Den vänder dock ryggen mot Torulf och rörelse vidare in i skogen känns onaturlig med nuvarande utformning. Att förbättra kopplingar till skogen skulle skapa en ny rolig möjlighet för naturlek i den annars traditionella lekplatsen.

Trygghet: Platsens öppenhet gör att den upplevs lite ödslig när inga barn är ute och leker. Belysning finns vid omgivande gångstråk men saknas inne i lekplatsen.

Tillgänglighet: Ledstång finns vid rampen mellan lekplatsens nedre och övre del. Ingen lekutrustning är särskilt utformad för tillgänglighet men är placerade på plan yta på fallskyddsmattor.

Mål

Parken ska vara en attraktiv plats för vistelse och lek med utökad möjlighet till naturlek.

Strategi

Anlägg ett skärmtak och/eller plantera stora träd intill lekplatsen som kan ge skugga, vindskydd och bidra till att förstärkt platsidentitet. Komplettera med belysning på lekplatsen. Öppna upp tydliga entréer mot naturområdet Torulf för att bjuda in till naturlek. Vissa gräsytor kan med fördel bli ängsytor.

En gungställning är lokaliserad avsides från övrig utrustning i parken. En ramp med handledare leder upp till gungorna.

Parkens lekutrustning belägen på öppen gräsmatta vilket gör platsen vind- och solutsatt.

4. Alléparken

Beskrivning

Parktyp: Park

Karaktär och storlek: Kvarterspark, 0.8 ha

Innehåll: I Spånga centrum mellan Värsta Allé och Spånga tennishall ligger ett långsträckt parkstråk med en gång- och cykelväg som löper parallellt utmed Kronofogdevägen. Platsen består till stor del av klippta gräsytor. Utmed Kronofogdevägen finns grupper av uppstammade oxlar och på gräsytorerna finns några stora lindar och en björkdunge. Det finns en aktivitetsyta i form av en boulebana med tillhörande bod, grill, sittmöbler samt ett mindre, äldreanpassat utegym. I norr, mot en parkering till angränsande flerbostadshus, avslutas ytan med planteringsytor med buskar och träd. En förskola ligger i direkt anslutning till stråket.

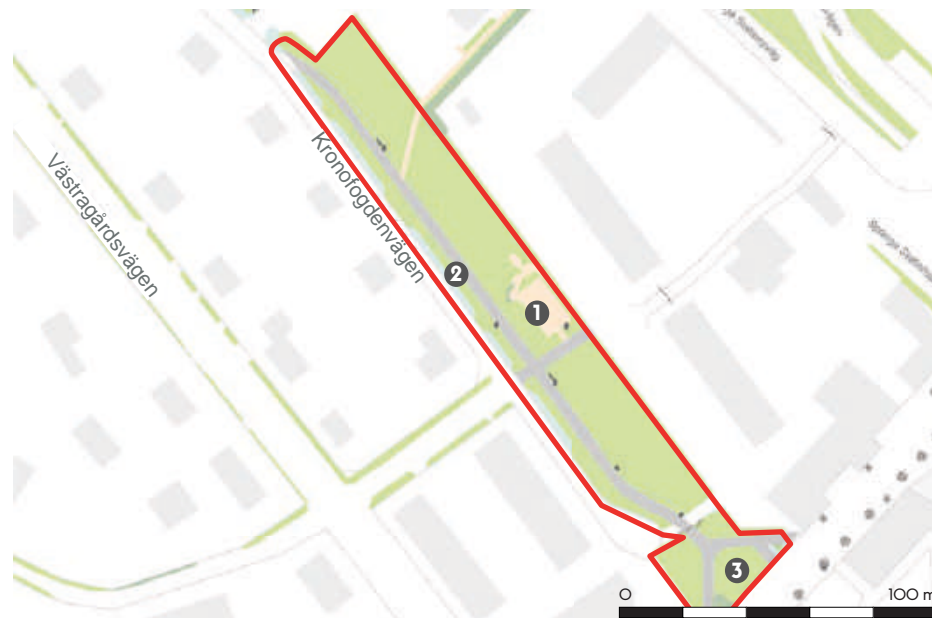
I södra delen av stråket finns en stor återvinningsstation intill den vändplan som avslutar Kronofogdevägen. För att förhindra biltrafik finns här trafikräcken och en bom. Invid en busshållplats utmed Värsta Allé finns en mindre entréyta till parkstråket. Här finns några högvuxna buskage, mindre trädgrupper, en bänk och några urnor med sommarblommor. Gång- och cykelvägen delar sig här, och en smitväg har trampats upp mellan delarna.

Värden

Upplevelse: bollek, utegym, sitta i solen, grön oas, grillning, rofylldhet, picknick, blomprakt

Entréytan vid Värsta Allé och gång- och cykelstråket som går genom parken. Bakom trädungen skymtar boulebanan.

1. Aktivitetsyta med boule och ett mindre gym, 2. Gång- och cykelväg, 3. Entréyta vid Värsta Allé

Analys

Parkstråket är ett välanvänt stråk då det ligger strategiskt mellan Spånga centrum, bostadsområden och förskola. Det är också del av ett skolstråk då Solhemsängens skola ligger längre bort. De stora träden och planteringen utmed norra delen bidrar till en varierad grönska med viss lövskugga. Boulebanan är populär inte minst bland äldre. De öppna gräsytorerna kan användas till lek, men det saknas aktivitet för yngre. Parkentrén i söder vid Västra Allé är otydlig och rörig och kan upplevas som otrygg med högt buskage och träd med lågt växande grenar. Bommen ger ett ogästvänligt intryck. Här är det en del buller från trafiken, längre in i parkstråket är det mer rofyllt. Parkens funktion med översvämningsyta för fördröjning och infiltration av dagvatten är viktig att bevara och utveckla för att minska risken för översvämning vid skyfall.

Trygghet: Parken är belyst med äldre parkstolpar. De höga buskagen och yviga träden vid Västra allé skymmer sikten.

Tillgänglighet: Området saknar stora höjdskillnader och gångvägen har slät beläggning av asfalt.

Mål

Ett sammanhållet och tryggt park- och aktivitetsstråk som fungerar som en kvarterspark och har en tydlig egen identitet.

Strategi

Ge parkstråket ett namn. Gestalta ytorna vid Värsta Allé som ett entrétorg som bjuder in till parken. Tillför aktivitetsyta för yngre. Komplettera med mer trädplanteringar utmed Kronofogdevägen för att tydliggöra och rama in parken. Tillför fler sittplatser. Utred omplacering av återvinningsstationen. Utveckling av översvämningsytor eller med andra lösningar minska risken för översvämning vid skyfall.

Utegym

Boulebona

5. Soltunet

Beskrivning

Parktyp: Park

Karaktär och storlek: Kvarterspark, 4 ha

Innehåll: Soltunet är en spännande och annorlunda lekplats helt omgärdad av gärdesgårdar och stängsel. Spånga gymnasiums hägnader med djur ligger i direkt anslutning till parken. På övriga sidor löper gator. I söder går den starkt trafikerade bussgatan Solhemsvägen. Lekplatsen är uppdelad i flera delar. En plaskdamm ligger för sig bakom en gles ridå av vegetation. Det finns en yta med lek för de yngsta och däremellan finns aktivitetslek med gungor och öppna ytor. Gräsklädda småkullar och slänter löper mellan ytor och gångar av stenmjöl. Det finns lebuskage med spänger att balansera på. Många olika gångar i både grus och asfalt och lekytor med grus. Lekutrustningen är varierad, delvis med djurtema som elefantrutschkana, gungdjur och solskydd i form av en fjäril. Öppna förskolan har ett förråd och sommartid finns en enkel caféverksamhet i huset. De stora träden runt lekplatsen ger en tydlig inramning och rumslighet.

Värden

Upplevelse: lekplats, parklek, vattenlek, sitta i solen, picknick, rofylldhet, grön oas

Småbarnslek med rutschbana, sittplatser och gräskullar att leka och cykla på.

1. Plaskdamm, 2. Småbarnlek, 3. Lekkullar, 4. Bod med caféverksamhet sommartid, 5. Spånga gymnasium

Analys

Soltunet är en stor tillgång i Spånga, särskilt på sommaren då plaskdammen är öppen. Lekparkens öppna struktur ger god överblick. De uppstammade träden ger skugga och grönska. Gräsmattorna ger plats både för picknick och lek. Plaskdammen är renoverad och har ett relativt nytt pumphus. Den tillgänglighetsanpassade lekytan skapar möjlighet till pedagogisk lek med sand och vatten, gunglek och även balans- och rollekar. Det är ganska små baksandytor för att vara en sådan stor lekpark, och det skulle behövas mer möjlighet till skugga vid småbarnleken.

Trygghet: Parken är omgärdad med staket, stängsel och grindar, men trafiken på Solhemsvägen kan ändå upplevas störande. Parken är väl belyst med master. Buskage mot skolan kan eventuellt upplevas som otrygga.

Tillgänglighet: Hela parken är relativt plan. Inga speciellt tillgängliga lekredskap, men månggunga och studsatta som kan användas av många med funktionsvariationer. Det saknas ledstång ner i plaskdammen.

Mål

En fortsatt attraktiv kvarterspark för alla som innehålla en variation av aktiviteter.

Strategi

Komplettera med några lekredskap för funktions varierade och ledstång ner i plaskdammen. Plantera fler träd och buskar för att öka andelen grönska. Bibehåll och utveckla parkleks- och caféverksamheten. Tillför fler bänkbord. Komplettera med fasta parasoll vid baksandlådorna för att få skugga och öka baksandytan.

Plaskdamm och dusch som vattenlek. Dammen är upprustad och det finns ett pumphus.

Solskydd i form av en fjäril och lekskulptur i form av en mås.

6. Bifrostparken

Beskrivning

Parktyp: Park

Karaktär och storlek: Kvarterspark, 0.16 ha

Innehåll: En liten lekpark som är högt belägen, insprängd bland villor. Platsen har en rofylld och naturlig karaktär med sina höga tallar och berg i dagen. All utrustning i parken är utförd i samma stil med obehandlade trätor och stockar. Lekutrustningen består av en hinderbana i trä på en yta av barkflis. I parkens södra hörn finns en gungställning med två babygungor, två däckgungor och en kompisgunga som står på en gummi-asfaltsyta. Gungställningen omgärdas av ett trästaket och buskage samt en stor ek. I parken står två grövre bänkbord i trä, ett mindre för barn och ett större för vuxna. En sandlåda med baksand finns i parkens västra ände och intill den står två vippdjur samt ett lekhus, vilket passar för de yngsta barnen.

Lekområdet är inhägnad av nätstängsel och de två entréerna vetter mot Bifrostvägen. I kanterna av lekplatsen finns större stenbumlingar. Belysningen är välgestaltad och utgörs av flera strålkastare fästa i träden. Det finns även effektbelysning som lyser upp trädens kronor underifrån.

Inom angränsande fastighet, direkt söder om parken, byggs en ny förskola. Nedanför parken ligger Spånga Folkan, en fest- och möteslokal med flertalet verksamheter. Från Spångavägen hörs trafikbuller.

Värden

Upplevelse: lekplats, naturlek, grön oas, picknick, rofylldhet

Foto taget från parkens norra entré. Här syns de höga tallarna, grinden in till lekplatsen och hinderbanan.

1. Gungställning på yta av gummi-asfalt, 2. Hinderbanan löper genom större delen av parken, 3. Sandlåda och vippdjur, 4. Stenbumlingar.

Analys

Parken är en plats för lugn och ro i vacker naturmark med höga tallar. All utrustning är fint naturanpassad och ger därför en sammanhållen karaktär till platsen. Hinderbanan tillsammans med de olika gungorna, sandlådan och vippejur erbjuder lek för barn i alla åldrar.

Buskaget runt gungställningen tycks fungera som lekbuskage för mindre barn. Även stenbumlingarna kan tänkas fungera väl som naturlig lekmiljö. Buller hörs från Spångavägen samt från lågt passerande flygplan.

Trygghet: Parken har i samband med senaste upprustningen gjorts ljusare med belysning och trädbeskärning.

Tillgänglighet: Det är i stora delar relativt plant underlag. Gungställningen står i tillgänglig gummiastfalt och kompisgungan möjliggör för tillgänglig lek. Balansleken är däremot inte tillgänglig.

Mål

En bevarad karaktär av naturlek som hålls öppen och överblickbar och där de höga tallarna även fortsättningsvis framhävs med belysning, vilket ger platsen dess identitet.

Strategi

Behåll nuvarande skötselnivå. Kontrollera att fästen för belysning inte skadar träden. Ljuskällornas riktning och typ av ljus bör vid framtida upprustning ses över då direktbelysning av träd i skogsmiljö kan missgynna vilt djurliv såsom fladdermöss och fåglar.

Lekhus och lekutrustning bland tallar på barkflis.

Hinderbanan är populär och välanvänd. På ett underlag av barkflis.

7. Gribbyparken

Beskrivning

Parktyp: Park

Karaktär och storlek: Kvarterspark, 0.7 ha

Innehåll: Parken består av två delar. En lekplatsdel och en öppen gräsyta med en ridå av björkar. Lekplatsen är troligen byggd i en gammal fruktträdgård; det finns många gamla knotiga äppelträd. En asfalterad väg skär genom parken. Vägen har bommar, så det är ingen passerande biltrafik. Det finns många olika lekredskap för barn i alla åldrar. Platsen innefattar en stor klätterborg med rutschkanor, lekhus, vanliga gungor, en månggunga och småbarnslek. En sandlåda med en böljande sarg och stenar är ett mer unikt inslag på lekplatsen. Det är en yta med stenar och stockar böljande spång. Bänkbord, grillplats och en hängmatta finns i skuggan under äppelträden. Den västra delen av parken består av en gräsyta där det står två rader björkar, som påminner om en gammal allé, och en liten gräskulle för pulkaåkning. Många stora lövträd kantar parken – bland annat ek, lönn och hägg. Gamla trästockar är utlagda för att gynna insekter.

Värden

Upplevelse: lekplats, sitta i solen, grön oas, rofylldhet, picknick, bollek

Analys

Det är en fint inramad, trevlig och skyddad miljö som ändå ger ett öppet och välkomnande intryck. Det finns lek för alla åldrar och hängmatta som kan användas av alla. Bänkbord är utplacerade men det saknas parksoffor i den centrala parkmiljön. De skulle kunna vara placerade längs gångvägen. Gräsytorerna kan användas till bollekar och picknick. Några gamla stockar är utlagda för insekter att bo i och som låg klätterlek. Visst flygbuller hörs. Gräsytan i den östra delen av parken kan användas till bollekar och spring för lite äldre barn. Här finns bara en parksoffa vid gångvägen, det borde finnas några ytterligare bänkbord i denna del av parken. Detta är en lämplig plats för främjandet av utökad biologisk mångfald med pollinerarvänlig vegetation.

Lekplats omgiven av gräsmatta och fruktträd i ett lugnt bostadsområde.

1. Klätter- och balanslek, 2. Hängmatta under äppelträd, 3. Västra delen med kulle för pulkaåkning,

Trygghet: En belysningsmast vid lekplatsen. Parkvägarna är belysta. Området är beläget i mitten av ett bostadsområde.

Tillgänglighet: Hela platsen är tillgänglig och relativt plan. En del lekredskap står på fallskyddsmatta av gummi eller konstgräs. Månggunga, hängmatta och lekhus utan golv kan användas av funktionsvariationer. Hela lekplatsen är byggd för att vara tillgänglig för alla.

Mål

En attraktiv kvarterspark och lekpark med något för alla åldrar. Möjlighet till lek, bollek, samlingsplats för närboende, grillning mm. Ökad biologisk mångfald. Förbättrade gångstråk till omgivande naturmark.

Strategi

Upprustning av lekplatsen inom 2-5 år. Tillför fler sittplatser både vid leken och vid ängen med björkarna. Parkvägen i öster kan utökas med en gren som riktas direkt mot stigen upp på berget med utsiktsplatsen. Förnygra äppelträden och plantera fler bärande träd och buskar. Omvandla vissa delar av gräsytor till ängsytor.

Stor klätterställning på yta med fallskyddsplattor.

Del av parken med en stor gräsyta. Gräskulle och två rader med björkar.

8. Pilbågsparken

Beskrivning

Parktyp: Park

Karaktär och storlek: Kvarterspark, 0,2 ha

Innehåll: En kvarterspark bland villor utmed Pilbågsvägen i Flysta. Den största delen av parken utgörs av en öppen gräsyta. I södra hörnet växer två äppelträd. Ett päronträd står intill Pilbågsvägen utmed parkens östra sida. I norra delen av parken finns en lekplats med gungställning, en klätterställning med rutschbana och två gungdjur samt ett litet bord med bänkar. Intill klätterställningen finns två bänkar och en papperskorg. Lekutrustningen har sand och klippt gräs som underlag. Kring gungställningen finns ett insprängningsskydd.

Gränsen mot intilliggande villatomter markeras med stödmurar i betong eller med trästaket. Här växer också dungar av lövträd som skärmar av. Mellan lekplatsen och Pilbågsvägen finns en transformatorstation som delvis är inbäddad i grönska. I övrigt ligger parken öppen utan gränsmarkering mot gatan. Gräsytan är lätt skålad. I skyfallskartan i Parkplanens Del 1 framgår att Pilbågsparken riskerar att översvämmas vid skyfall med uppåt en meter vatten. Dagvattenbrunnar finns i parken.

Värden

Upplevelse: lekplats, bollek, sitta i solen, grön oas, picknick, rofylldhet

Lekplatsen i parkens norra del.

1. Lekplats med gungställning, klätterställning, gungdjur, bord och bänkar, 2. Öppen, lätt skålad gräsyta som kantas av fruktträd.

Analys

Lekplatsen innehåller lek för yngre barn. Den har gestaltats med riddartema vilket uppmuntrar till rollek, samtidigt är parkens utformning torftig. Ansatsen till temalek härrör från namnet Pilbågsvägen och går att ana i detaljer som den borgliknande överkanten och flaggorna på klätterställningen samt kronorna på de små bänkarna. Temat kan ytterligare förstärkas vid framtida kompletteringar. Gungdjurens skick indikerar att det börjar bli dags att byta ut en del av utrustningen, men vad gäller exempelvis gungställningen kan det räcka med en ommålning av ytskiktet.

Den öppna gräsytan är värdefull för både spontant bollspel, springlek och picknick. Bänkbord skulle än tydligare bjuda in till picknick på platsen. Det har tidigare funnits fler äppelträd utmed Vildmarksvägen. De befintliga träden behöver beskäras för att fortsätta bära god frukt och nya träd kan planteras för att förstärka karaktären av fruktlund. Parkens funktion som översvämningssyta är viktig att bevara för att skydda intilliggande fastigheter från översvämning.

Trygghet: Lekplatsen är belyst av två belysningsstolpar. Närheten till villabebyggelse ökar tryggheten i parken.

Tillgänglighet: Det finns inga större höjdskillnader, men lekutrustningen är otillgänglig på grund av markmaterialen gräs och strid sand.

Mål

Pilbågsparkens identitet, både som lekplats med riddartema och som fruktlund förstärks. Parken behöver fortsatt vara en yta som kan svämma över vid skyfall.

Strategi

Underhåll befintliga fruktträd och komplettera med nya fruktbärande träd. Fortsätt utveckla platsens tema. Komplettera med bänkbord.

Gungdjuren står i gräset. Klätterborgen och gungorna står i strid sand.

Små tronliknande sittmöbler med ett litet bord framför. I fonden syns fruktträden.

9. Palmérsparken

Beskrivning

Parktyp: Park

Karaktär och storlek: Kvarterspark, 0.8 ha

Innehåll: Palmérsparken ligger i ett villaområde i Flysta, i korsningen mellan Lindalsvägen och Långvretsvägen. Parken är indelad i olika zoner: en öppen gräsyta omgiven av träd och buskage, en grusad bollplan med stängsel och en lekplats. Genom parken leder asfalterade gångar från de omgivande gatorna och det finns upptrampande genvägar i buskagen.

En stor oval gräsyta är inramad på tre sidor av ett blandat buskage med främst buskrosor. Framför buskaget står parksoffor. Längs med de omgivande gatorna finns rader med lindar som utgör en bakre fond till parken. Mellan fotbollsplanen och den öppna gräsytan finns trädgångar med en stor artvariation. Här finns körsbärsträd, björkar, en blodbok och mycket välvuxen tall. På gräsytan finns en grill och en målkorg för frisbeegolf.

Lekplatsen i sydost är också omgärdad av buskage och blommande träd såsom körsbär, prydnadsapel och hägg. Här finns en mellanstor klätterställning med rutsch, en gungställning med småbarnsgungor och en separat kompisgunga. Här finns också fjädergungor, studmatta, karusell, småbarnsrutsh i form av en borg och en sandlåda. Vissa lekytor har tillkommit senare och har nyare utrustning och är belagda med blå fallskyddsgummi. Runt studs mattan är det konstgräs. Samma typ av parksoffor som ute på gräsytan finns i lekparken. Från vändplanen vid Palmérgatan går en smitväg direkt in på lekplatsen.

Värden

Upplevelse: lekplats, bollek, bollspel, sitta i solen, rofylldhet, grön oas, grillning, picknick, promenad

Målkorg för frisbeegolf och gungställning, en variation av trädarter.

1. Bollplan, 2. Öppen gräsyta, 3. Lekpark

Analys

Fin och rofylld park med många funktioner som används till lek, picknick och bollspel. Att det både finns stora öppna ytor för spontanlek och vistelse, en bollplan och en mer ordnad lekplats är en stor tillgång. Platsen är solbelyst större delen av dagen men det går att hitta skugga under de uppvuxna träden. De omgivande buskagen utgör en fin inramning av platsen och fyller också en funktion som lekbuskage. De behöver dock gallras och föryngras. Parksofforna har på fler ställen blivit helt övervuxna. Grillen borde kunna placeras mer sidoordnat än mitt ute på gräsmattan och gärna kompletteras med några bänkbord. Lekplatsen har en fin inramning med de uppvuxna vårblostande träden, men flera av buskage är hårt åtgångna och skulle behöva föryngras. Den äldre lekutrustningen börjar bli sliten. Vid sandlådan saknas solkydd över sandlådan och bakkbord. Det saknas helt sittplatser med bord. Ytorna för de olika lekredskapen känns slentrianmässigt utplacerade. En mer lekfull utformning skulle göra kunna platsen mer attraktiv. Smitvägen från Palmergatan borde göras permanent som en tydligare entré från sydost. Parken kommer genomgå en större upprustning under de närmaste åren med ett utpekad tema.

Trygghet:

Parken är belyst med parkstolpar.

Tillgänglighet: Området saknar stora höjdskillnader och gångytorna har slät asfaltbeläggning. De flesta lekytor har slät beläggning av gummiasfalt.

Mål

En attraktiv kvarter- och lekpark med något för alla åldrar som också fungerar som samlingsplats för närboende.

Strategi

Värna den öppna gräsytan för lek, bollek och som samlingsplats. Skapa en mer sammanhållen grillplats, gärna mer sidoordnat. Gör smitvägen från sydväst till lekplatsen till en permanent entréväg. Tillför aktivitetssyta/hängställe som passar för större barn och vuxna. Ge lekplatsen en mer inbjudande gestaltning och tillför sittplatser med bord och solskydd över sandytan. Föryngra trädbestånd och tillför blomsterprakt. Se till att skyddsvärda träd, t.ex. solbelyst tall, bevaras långsiktigt. Förtydliga entréer parken med skyltning.

Gungställning för små barn på blå gummimatta.

Asfalterade gångar från de omgivande gatorna leder igenom parken.

10. Fordonsparken

Beskrivning

Parktyp: Park

Karaktär och storlek: Kvarterspark, 0.3 ha

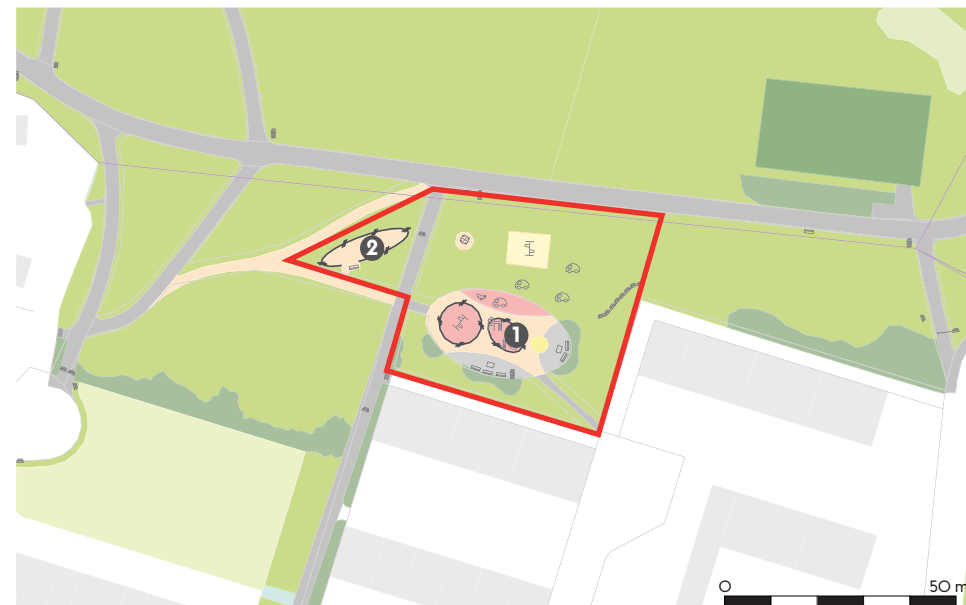
Innehåll: Fordonsparken ligger i Spångadalens södra del och gränsar mot bebyggelsen. Det är en lekplats med fordonstema och parken innehåller flera lekytor med olika lekutrustning. I de ovalformade lekytorna av sand och gummi-asfalt finns gungställning, ett lekhus i form av en rymdraket, sandlåda, volträcke, en liten karusell samt flera små bilar av olika slag. Runt lekytorna finns gräs och buskage, några med sittbänkar i anslutning. Buskagen avgränsar mot bebyggelsen men parken i övrigt är öppen mot Spångadalen med undantag från några större uppvuxna träd. I anslutning till parken finns en boulebana, även den oval.

Värden

Upplevelse: lekplats, sitta i solen, utsikt, grön oas, bollek

Parken har flera olika lekytor och lekutrustningen med tema fordon.

1. Lekplats, 2. Boulebana

Analys

Lekplatsen ligger fint mellan bebyggelsen och Spångadalens öppna ytor och erbjuder lek för framförallt mindre barn. I närområdet finns en bollplan som kan locka äldre barn, men Fordonsparken skulle kunna kompletteras med till exempel en kompisgunga. Lekturstrutningen har rustats och bytts ut i omgångar över tid och upplevs mestadels vara i gott skick, men underhåll och översikt kan behövas. Det saknas också utrustning på två ytor. De omgivande buskagen är i varierande skick och delar skulle behöva bytas ut för att ge ett mer välskött uttryck mot parken. De buskage som redan idag används som lekbuskage kan med fördel behållas och eventuellt förstärkas och kompletteras. De flesta av ytorna är solbelysta och ett träd kan planteras centralt för att med tiden ge mer skugga.

Parken kommer att genomgå en ombyggnation i samband med etableringen av en torrdam i Spångadalen. Parken kommer att rivas och återbyggas samt vara del av en översvämningsyta. Läs mer på miljobarometern.stockholm.se.

Trygghet: Det finns viss belysning, men ingen riktad lekplatsbelysning.

Tillgänglighet: Lekplatsen är plan. Varierande markmaterial med gräs, gummiastfalt, sand och barkflis.

Mål

En varierad lekplats med tydlig identitet.

Strategi

En del lekturstrutning behöver rustas upp, bytas ut och kompletteras med ny där det saknas. Skapa ett tydligt tema i parken. Bevara och utveckla vid åtgärder. Se över omkringliggande buskage och komplettera med nytt växtmaterial vid behov. Komplettera med ny belysning på lekplatsen.

Bebyggelsen i Spånga avgränsar parken åt söder.

Lekplatsen ligger i anslutning till, samt har utsikt mot Spånga- och Tenstadalen.

11. Bromstensparken

Beskrivning

Parktyp: Annat grönområde

Karaktär och storlek: Kvarterspark, 0.3 ha

Innehåll: Bromstensparken är en innehållsrik lekplats med flera olika ytor.

Gestaltningen är modern med blandade böljande former av vegetation och markmålning, tillsammans med multifunktionella träsarger för såväl avgränsning som lek, spring och vistelse. Det finns lek för olika åldrar och lekutrustningen inkluderar en rutschbana, en gungställning, ett klätternätspyramid, en sandlåda med bakhord inklusive ett tillgänglighetsanpassat bakhord och solparasol, en gungbräda, en mindre karusell, studs mattor och en bollplan på konstgräs med både bollmål och basketkorgar. Asfaltsytan fyller en funktion som lekyta genom markmålning som uppmanar till lek och rörelse. Det finns många vegetationsinslag som ramar in lekytorna både i form av perennplanteringar, häckar och lekbuskage. En trädrad med stora lönnar ger inramning och avskärmning mot gatan och inne i parken finns yngre björk- och körsbärsträd. Sittplatser finns på flera platser både som trägradänger och i ena delen finns två hammockar i en sluttande gräsyta med omgivande planteringar.

Värden

Upplevelse: lekplats, sitta i solen, grillning, blomprakt, picknick

Ekologiska: Ingår delvis i habitatnätverk för groddjur och barrskogsfåglar.

Lekplatsen består av flera olika delar och har många varierade lekfunktioner.

1. Lekplats, 2. Glänta

Analys

Lekplatsen är i bra skick och upplevs som genomtänkt och välgestaltad. Den innehåller lek för olika åldrar och de olika lekytorna knyts ihop till en fin helhet både genom de återkommande inslagen av träsarger som ibland fungerar som avgränsning och ibland som sittytor och samlingsplats. Variationen av markmaterial och vegetation som fyller flera funktioner, knyter samman parken och asfaltsytorna uppmanar till lek genom sin markmålning. Generellt är lekplatsen i bra skick och väl omhändertagen. Dock behöver vegetationsytorna ses över och kompletteras och vissa av träden inne i parken mår dåligt. Entrén mot gatan består av en liten entréplats med gatsten och en portal med en mur som behöver målas. Som entré till lekplatsen skiljer sig karaktären på portalen och muren och borde ha ett lättare uttryck och signalera lek genom exempelvis färgval eller konst.

Trygghet: God överblick, välupplyst.

Tillgänglighet: Naturlig sluttning från entré i söder. Tillgänglig asfalterad yta mellan lekytorna och tillgängligt bakkbord vid sandlådan. Varierande markmaterial, men generellt plana ytor.

Mål

Varierad och inspirerande lekplats för blandade åldersgrupper.

Strategi

Bevara och utveckla nuvarande karaktär och värden. Se över och komplettera i vissa vegetationsytor. Förbättra entreplatsen så att den upplevs lättare och mer inbjudande.

Multibollplan med fotbollsmål och basketkorgar.

Två hammockar med omgivande perennplaneringar finns i ena delen av parken.

12. Bällsta å-park (Sundbydammmarna)

Beskrivning

Parktyp: Park

Karaktär och storlek: Kvarterspark, 2,0 ha

Innehåll: Sundbydammmarna löper på båda sidor om Gamla Bromstensvägen. Nästa dike/bäck fördröjs först i den södra delen innan den rinner vidare till en dammanläggning i områdets norra del och fortsätter sedan som Bällstaån i östvästlig riktning. Karaktären i den södra delen är naturlig med fuktvegetation vid, och i ån som sedan övergår i högre ängs- och gräsvegetation samt en del träd i dikets brynzon. I denna del finns även korsande gångstråk med ett mittenparti av klippt gräs och träd. Träd- och buskbeståndet är varierande med bland annat krikon, sviskon, slån och pil. Den norra delen består av en damm, även den med en naturlig karaktär med fuktvegetation och högre gräs i strandzonen, men som är tydligt avgränsad av omgivande klippta gräs zoner och friställda träd vilket ger den en mer anlagd karaktär. Dammarna har en öppen vattenspiegel och grusade gångstråk följer ån på båda sidor och kopplas ihop med broar. Det finns påtagliga naturvärden i området och en mindre del består av ädellövsskog med gamla ekar.

Värden

Upplevelse: sitta i solen, rofylldhet, grön oas, naturupplevelse, promenad

Ekologiska: Ingår i habitatnätverk för groddjur och barrskogsfåglar.

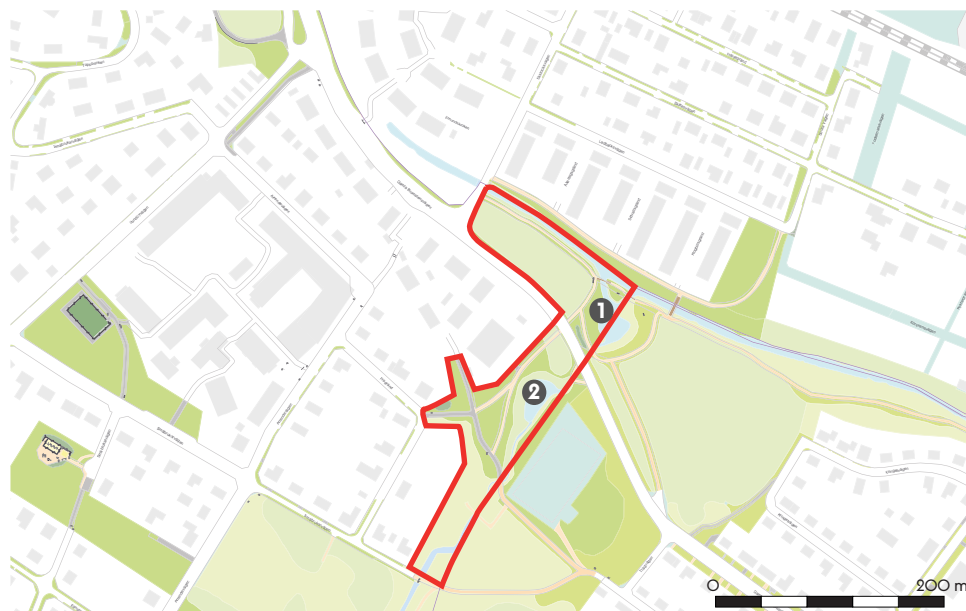
Kulturarhistoriska: fornlämningar

Analys

De två delarna har tydligt olika karaktär, med den norra mer anlagda parken med tydlig avgränsning mellan det naturlika och det anlagda, med den södra delen som sedan övergår i Sundby friområde har mer diffusa övergångar och zoner. Den norra delen upplevs väl omhändertagen med en utarbetad skötselprincip som ger utrymme för såväl det naturlika som det anlagda. I den södra delen kan upplevelsen av den naturlika karaktären förhöjas och kopplingen till den norra delen ökas genom att övergången mellan kopplar samman området bättre. Nästa dike och vattenväxterna kan synliggöras mer genom att gallra och öppna upp mer mot våtmarken och vattnet. Tydligare skyltning och en sammankopplad motionsslinga kan förbättra orienteringen.

Bällsta å på norra sidan av Bromstensvägen.

1. Norra dammen, 2. Södra dammen

Området är en viktig passage för vattenlevande organismer mellan Nälsta bäck/dike och Bällstaån. Med en relativt liten insats kan den branta passagen mellan de två dammarna göras passerbar för fisk och bottenfauna. Dammutloppet kan breddas och för att uppnå en längre fallprofil kan ett mera långsträckt strömparti byggas upp med natursten i blandade fraktioner och större block. Fåran bör vara oregelbunden och slänterna erosionssäkras med stenmaterial.

Parken och dammarnas funktion med översvämningssytor för fördröjning och infiltration av dagvatten är viktig att bevara och utveckla för att minska risken för översvämning vid skyfall.

När det gäller denna park är det viktigt att poängtera att halva norra dammen och hela den östra sidan av dammen ligger inom Bromma stadsdelsförvaltnings område. Därför måste all form av övergripande åtgärder ske i samråd med Bromma.

Upprustning av parken är planerat att genomföras under de närmaste åren.

Trygghet: Belysning behöver kompletteras vilket kommer att ske under 2020/2021.

Tillgänglighet: Anlagda, relativt plana, grusade gångstråk.

Mål

Ett rekreationsområde med höga naturvärden.

Strategi

Bevara och utveckla nuvarande karaktär och värden. Upprätthåll den generella skötselnivån. Synliggör den södra dammen genom röjning i kantzonen. Utveckla de rekreativa delarna genom en motionsslinga och skyltning. Underlätta för groddjur att övervintra, hitta föda och föröka sig. Utveckling av översvämningssytorna eller med andra lösningar minska risken för översvämning vid skyfall.

Parkkänsla med tydlig avgränsning vid den norra dammen.

Naturlik vegetation och informellt gångstråk på den södra sidan.

13. Park vid Sundbyskolan

Beskrivning

Parktyp: Park

Karaktär och storlek: Kvarterspark, 0.7 ha

Innehåll: Parken är till stor del en gräsyta som ligger i direkt anslutning till Sundbyskolan. Den omgärdas på de två yttre sidorna av lönn på rad utmed Sundbyvägen och Småbrukarvägen. Gräsytan delas på mitten av en asfalterad gångbana som leder till skolan. Direkt söder om gångbanan finns en avlång kulle som vintertid fungerar som pulkabacke. I norr ligger en inhägnad multisportplan. Det finns en urna med plats för sommarblommar.

Analys

Platsen fungerar utmärkt som öppen springyta för spontanlek. Den fungerar i praktiken som förlängd skolgård och används till stor del av skolbarn. Det kan göra att andra grupper inte känner sig välkomna på platsen men parken vid Småbrukarvägen som har en liknande karaktär ligger bara ett kvarter bort. Pulkabacken används även efter skoltid av omkringboende. Platsen skulle kunna kompletteras med bänkbord för att möjliggöra picknickar.

Värden

Upplevelse: grön oas, bollek, sitta i solen, blomprakt, pulkaåkning

Ekologiska: Ingår i habitatnätverk för groddjur och barrskogsfåglar.

Trygghet: Öppen yta som är belyst från utsidan av vägbelysningen.

Tillgänglighet: Gångbanorna har slät asfaltbeläggning

Mål

Kvarterspark med bibehållna värden som stor grön yta för lek och spontanidrott under alla årstider.

Strategi

Upprätthålla nuvarande skötselnivå. Komplettera med bänkbord. Viktigt att värna om den stora öppna gräsytan. Komplettera med fler träd av olika arter.

Parkens öppna gräsyta och bollplan inringad av lönnar.

1. Multisport arena, 2. Pulkabacke

14. Småbrukarparken

Beskrivning

Parktyp: Park

Karaktär och storlek: Kvarterspark, 0.9 ha

Innehåll: Parken vid Småbrukarvägen består av en stor gräsplan och en liten lekplats belägen vid en förskola i ett lugnt villaområde. Gräsplanen har en avlång form och sträcker sig mellan Arrendevägen och Sundbyvägen via en cirka tio meter bred gräsremsa som troligen är en ledningsrätt. En gång- och cykelväg korsar gräsplanen ungefär i mitten.

Lekplatsen är parkens viktigaste punkt och är delvis avskild från gräsytan av ett blommande buskage. Lekutrustning består av ett stort klättertorn med rutschkana, gungställning, en liten balansbana, sandlåda med bakhjul, fjädergungor samt parksoffor, papperskorgar och bänkbord för picknick. Mellan förskolegården och gräsplanen finns en mellanstor kulle som troligen fungerar som pulkabacke vintertid.

Värden

Upplevelse: lekplats, bollek, grön oas, picknick, pulkaåkning, vattenlek, rofylldhet

Ekologiska: Ingår i habitatnätverk för groddjur och barrskogsfåglar.

Lekplatsen besöks dagtid av skol- och förskoleklasser.

1. Lekplats, 2. Öppen gräsyta, 3. Gräsremsa mot Sundbyvägen

Analys

Platsen präglas i stort av de omgivande villatomterna och den stora gräsplan. Platsen är något anonym och det är ovisst om parknamnet är känt bland de boende. Gräsytan är bra för spontanlek och gruppaktiviteter för barn, men upplevs som lite för stor och tom, framförallt med tanke på att en liknande stor gräsyta finns precis i närheten vid Sundbyskolan. Pulkakullen är ett roligt inslag i den för övrigt plana och öppna parken. Lekplatsen är bra dimensionerad och har ett varierat utbud av utrustning för barn i olika åldrar. Utrustningar är i grunden i bra skick, men ytskikten ser lite slitna ut. Ommålning av den lätt slitna utrustningen skulle få platsen att se mer vårdad ut.

Med tanke på läget intill Sundby friområde skulle parken kunna nyttjas som del av ett längre grönstråk. Den smala gräsremsan som kopplar parken till Sundbyvägen skulle kunna fungera som entré som leder längs ledningsrätten ända ut till friområdet.

Trygghet: Belysning finns bara utmed gång- och cykelvägen som korsar gräsplanen men närheten till villorna gör att platsen känns informellt övervakad.

Tillgänglighet: Ytorna på lekplatsen är plana stenmjölsytor, men allt fallskydd består av sand. Det saknas tillgänglighetsanpassad utrustning.

Vy över den stora gräsplanen sett från Arrendevägen.

En remsa parkmark sträcker sig västerut mot Sundbyvägen.

Mål

Kvarterspark med bibehållna värden och tydlig identitet samt koppling till intilliggande grönområden.

Strategi

Stärk platsens identitet och befäst parkens namn, bland annat genom skyltning. Minska den upplevda storleken av gräsyterna och koppla ihop platsen med Sundby friområde genom att komplettera med fler träd av olika arter på grönytan och etablera ett nytt gångstråk som leder från Sundbyvägen längs parkens västra långsida. Utred om lekplatsen ska belysas. Upprätthåll nuvarande skötselnivå. Utred om delar av gräsytan kan göras om till ängsmark.

15. Spånga torg

Beskrivning

Parktyp: Annat grönområde

Karaktär och storlek: Torg, 0.7 ha

Innehåll: Spånga torg är en långsträckt plats som går från Sörgårdsvägen i söder mot Spånga station. Torget är uppdelat på flera olika rum med olika karaktär, vissa grönare andra mer hårdgjorda. I norr avslutas torget med en lite större plats som öppnar sig i två riktningar, dels mot stationen, dels mot Värsta allé. På mitten av torgstråket finns mindre platsbildningar med sittplatser med konst och blommande planteringar. Spånga torg är relativt nyligen upprustat och det finns både äldre stora träd och nyplanterade träd i den södra delen. Det är en stor variation av växter och flera ovanliga trädsorter som t.ex. magnolia och kaukasisk vingnöt.

I den norra delen av torget finns flertalet butiker och även torghandel. Det finns många cykelställ under rampen som leder upp till pendeltågsstationen. Konstverken 'Kvinna med parasoll' av Adam Fischer (2012) är placerad vid en av de mindre parkrummen medan 'Biotekniken' av Carl Rothlin från 1984 står mitt på det norra torgets platsbildning.

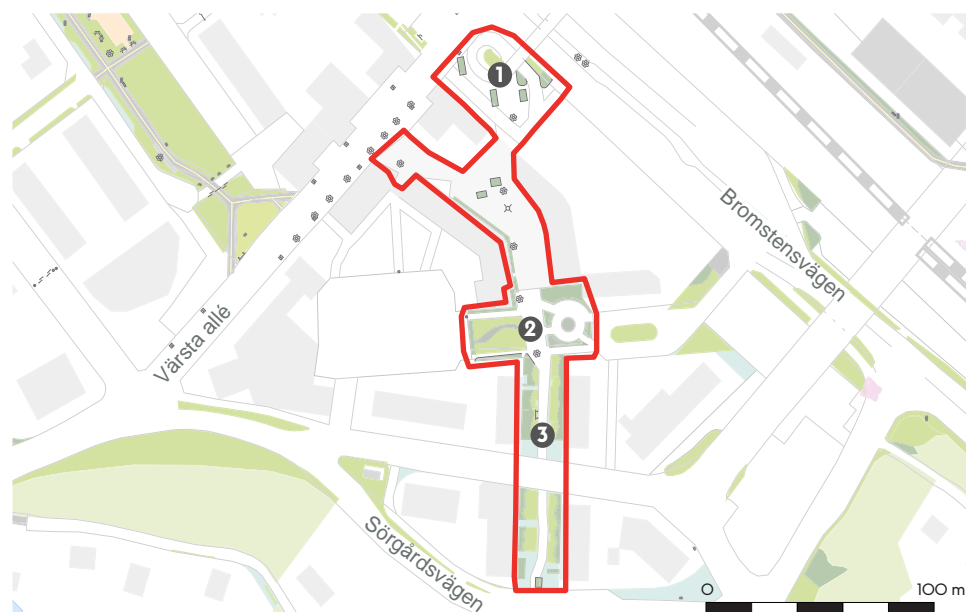
Värden

Upplevelse: sitta i solen, blomprakt, folkliv, uteservering, torghandel

Ekologiska: äldre träd, blomning som gynnar insekter

Torgstråket med tydligt ledstråk i mitten, benvedsbuske som lyser med rosa höstfärg.

1. Den norra torgplatsen, 2. Platsbildning med konst, 3. Torgstråk med nyplanteringar

Analys

Torget kan vara en livfull mötesplats när många människor rör sig på torget. Många butiker och annan servis skapar liv och sommartid öppnar flera uteserveringar. Torget är ett tydligt genomgångsstråk till och från pendeltågsstationen. Platsen kan upplevas lite svårorienterad.

Möjligheten att komplettera torget med översvämningsytor för fördröjning och infiltration av dagvatten är viktigt utveckla för att minska risken för översvämning vid skyfall.

Trygghet: På dagtid är torget en trygg plats med många människor som rör sig. Nätter och kvällar kan platsen upplevas som stökig och otrygg.

Tillgänglighet: Torget är relativt plant och har ett tydligt ledstråk i mitten. Det är en brant ramp upp till pendeltågsstationen.

Mål

Bevara nuvarande karaktär.

Strategi

Värna torgets sociala betydelse som mötesplats. Behåll plats för torghandel. Bibehåll en hög skötselnivå på planteringarna. Utveckling av översvämningsytor eller med andra lösningar minska risken för översvämning vid skyfall.

Ett av de mindre parkrummen med sittplatser och blomsterprakt.

Norra delen av Spånga torg med torghandel, uteserveringar och många cykelparkeringar.

16. Bromstensplan

Beskrivning

Parktyp: Annat grönområde

Karaktär och storlek: Torg och parktorg, 0.2 ha

Innehåll: Bromstensplan är ett mindre stadstorg där cirka hälften av ytan är parkering. Andra halvan utgörs av en hårdgjord yta med en oxelallé på ena sidan och sittplatser och perennplanteringar med prydnadsgräs på andra. En lätt trafikerad gång- och cykelväg korsar torget genom oxelallén. Parksoffor, papperskorgar, och blomsterurnor pryder platsen och uppmuntrar till vistelse. Lejoninnor av betong mot intilliggande vägar hindrar biltrafik. På torgets nordvästra sida ligger en uteservering och en kiosk.

Analys

Oxelallén som har träd i olika storlekar är ojämn och sträcker sig inte över hela torget, vilket bidrar till ett rörigt intryck. Uteserveringen bidrar till torglivet, men torgets mest synliga lokal, med stora fönster mot platsen, inrymmer en lagerverksamhet som snarare bidrar till att platsen känns övergiven. Den rumsliga indelningen borde ändras då torget idag står öppet mot parkeringen och stängd mot lokalerna. Staden planerar för en upprustning av torget under 2020-2021.

Värden

Upplevelse: sitta i solen, blomprakt, uteservering

Trygghet: Trafik uppe på torget är ett problem och det finns skymda vrår.

Tillgänglighet: Ytorna är plana med undantag för sättningar, många trafik hinder står utplacerade.

Mål

Ett tryggt och levande stadstorg.

Strategi

Utred ny gestaltning av torget där platsen öppnar sig mer mot lokalerna och parkeringen skärmas av. Prioritera serviceinriktade verksamheter i lokaler vid torget. Rusta torgets planteringar och möblering samt förbered för torghandel. Håll fri sikt över torgytan och god tillgängligheten.

Vy över Bromstensplan från Rissnavägen.

1. Parkering, 2. Torgyta med oxelallé

17. Sundby friområde

Beskrivning

Parktyp: Friluftsområde

Karaktär och storlek: Mindre natur- och friluftsområde, 20.4 ha

Innehåll: Sundby friområde löper i gränsen mellan Bromma och Spånga. Nälsta dike/bäck med fuktvegetation och omgivande ängskaraktär rinner mot norr till Sundbydamarna, där vattendraget övergår i Bällstaån. Längst dikesstråket är karaktären öppen och naturlig med upptrampade stigar och en större uppkörd lerväg. Det finns påtagliga naturvärden i skogarna runt gräsmarkerna som ramas in av tätare blandskogsvegetation på båda sidor. I sydväst ligger Sundby koloniområde som gränsar till en anlagd grusväg och öppen våtmarks- och ängsvegetation. Vid entrén från väst vid kolonistugeområdet ligger en gammal torpstuga som ägs av koloniföreningen. De skogsområden som angränsar till de öppna ytorna har täta brynzoner. Längst i väster invid ett bostadsområde ligger ett skogsområde med mer öppen hållmarkskaraktär.

Värden

Upplevelse: naturlek, grön oas, naturupplevelse, rofylldhet, promenad

Ekologiska: Ingår i habitatnätverk för groddjur och barrskogsfåglar.

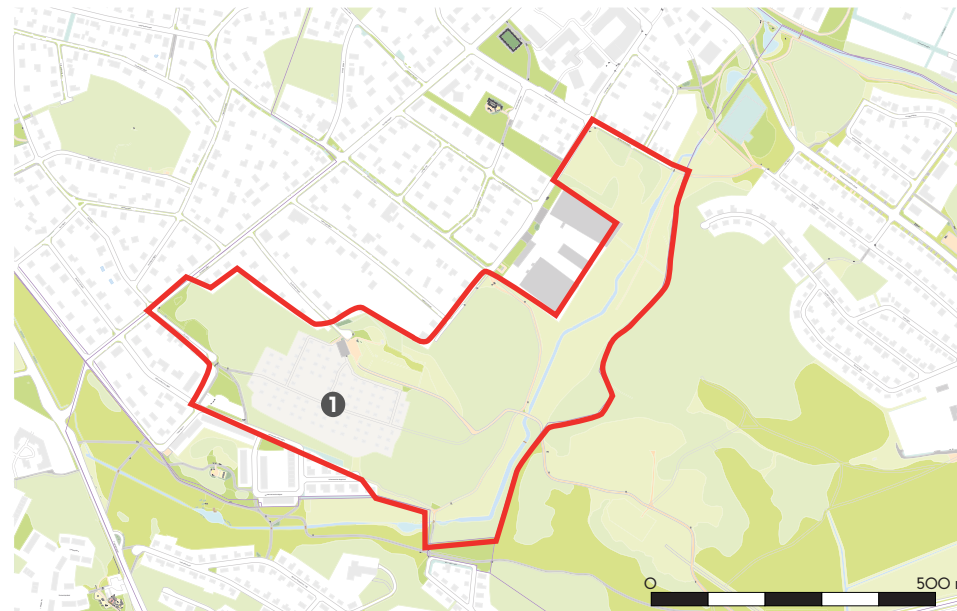
Kulturhistoriska: fornlämningar finns i området

Analys

Sundby friområde är Spångas största sammanhängande naturområde och ett viktigt stråk i stadsdelen. Det är välanvänt och områdets karaktär ger en känsla av rymd och naturupplevelse. Det öppna landskapet ramas in av omgivande skogsområden och leder besökaren vidare. För att vara en viktig koppling både inom och mellan stadsdelarna så skulle ett huvudstråk kunna tydliggöras och göras med permanent med ett bättre underlag. Belysning skulle tillgängliggöra stråket större delar av dygnet och året. Ljuskällor bör placeras och utformas med hänsyn till djurlivet.

Bredvid Nälsta dike/bäck är området naturligt med öppen ängskaraktär.

1. Koloniområde

Naturkaraktären bör behållas, men Nälsta dike/bäck skulle kunna synliggöras för att bidra med upplevelsen av vattenkontakt. Det finns ett förslag till åtgärder för Nälsta dike/bäck där en strategi är att låta träd växa upp utmed sträckan. Träd skulle skapa en naturlig beskuggning som begränsar igenväxningen och minskar erosionsrisken, samtidigt blir platsen mer estetiskt tilltalande för dem som vistas i området och skyddade spridningsvägar för djur skapas längs vattendraget.

De täta brynen till omgivande skogsområden kan öppnas upp något för såväl trygghet som för en utökad och varierad naturupplevelse och rörelse. Med tydligare skyltning kan orienterbarheten förbättras och en sammankopplad, iordningställd motionsslinga kan underlätta för löpträning i för de boende.

Trygghet: Ingen belysning, täta bryn och buskage i kantzoner längs skogsområden.

Tillgänglighet: Ej tillgängligt. Vissa anlagda gångstråk runtom, men ett huvudstråk saknas.

Mål

Ett friområde med tydlig naturkaraktär samt med höga rekreativa och ekologiska värden.

Strategi

Utveckla gångstråket genom området och överväg belysning. Utveckla de rekreativa värdena genom en motionsslinga, skyltning och ökad vattenkontakt. Se till så att kantzonen mot Nälsta bäck/dike inte växer igen med låg markvegetation utan värna en variation utmed vattenfåran med inslag av trädungar. Möjlighet att ändra fåran med tvåstegsdiken eller meandring i samråd med SVOA. Underlätta för groddjur att övervintra, hitta föda och föröka sig. Värna en variation och öppenhet även i skogsbrynen för såväl trygghet som tillgänglighet till en utökad och varierad naturupplevelse och rörelse.

Anlagd gångstråk genom området.

Nälsta dike/bäck.

18. Rissne skog och Bromstensgluggen

Historik

Området är fornminnestätt och intill östra hörnet av bebyggelsen ligger ett större gravfält. Det består av stora och tydliga stenhögar som därav är mycket pedagogiska. Närmare Ulvsundavägen finns också fornlämningar, vilka är överväxta med gräs och bevuxna med barrskog. En äldre informationsskylt finns i mitten av skogsområdet.

Beskrivning

Parktyp: Friluftsområde

Karaktär och storlek: Naturpark, 28 ha

Innehåll: Rissne skog ligger i sydöstra hörnet av Bromsten och är ett av de största sammanhängande grönområdena i hela Spånga-Tensta. Skogen har olika utseende i olika delar och i nordväst dominerar hållmarkstallskog. Genom området går asfalterade gång- och cykelvägar som ansluter till stråk längs Rinkebydalen och in mot Bromsten. I skogen finns ett elljusspår. I övrigt finns ett nät av större och mindre stigar med varierande grad av framkomlighet. Genom skogen går två breda kraftledningsgator.

Den södra delen kallas Bromstensgluggen och har en mer öppen karaktär med högvuxen ängsvegetation, partier med buskar och dungar av träd och buskträd. Vegetationen är av vildare karaktär med t.ex. högvuxna grässorter, slån och videsnår. Här finns upptrampade stigar och berghällar i dagen. Närmast bebyggelsen finns även klippta gräsytor med bl.a. en yta som används för spontant bollspel. Trafikbullret från Ulvsundavägen är ett mycket påtagligt inslag i miljön. I större delen av området är bullernivåerna över gränsen för god ljudkvalitet, 55dBA, se bullerkarta i del 1. Kraftledningen som tidigare passerade längs Ulvsundavägen grävdes ner i marken 2014.

Värden

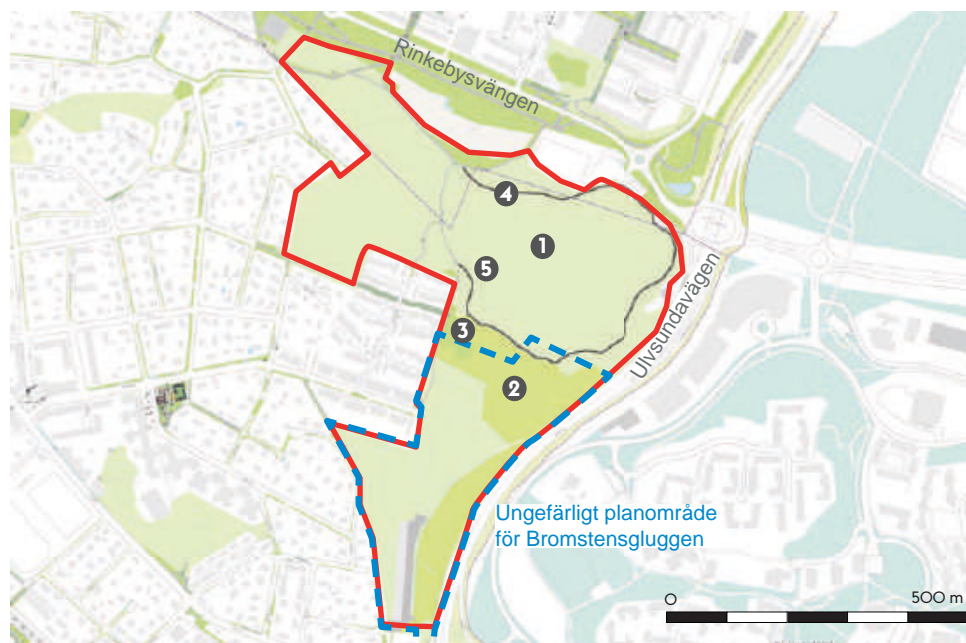
Upplevelse: naturlek, grön oas, naturupplevelse, promenad, pulkaåkning, löpträning

Ekologiska: Utgör livsmiljö för skyddsvärda arter. Ingår i habitatnätverk för barrskogsfåglar och för groddjur. Här finns arter med högt naturvärde.

Kulturarhistoriska: fornlämningar i form av gravfält och stensättningar

Hållmarkstallskog

1. Rissne skog, 2. Bromstensgluggen, 3. Klippt gränsyta som används till bollspel, 4. Elljusspår, 5. Gravfältsområde.

Analys

Området är ett av Spångas större sammanhängande naturområden. Eljusspåret är det enda i Spånga-Tensta. Både den skogsbeklädda och den mer öppna delen har värden för naturlek, motion och promenader. Stora delar av området är dock påtagligt stört av buller från Ulvsundavägen.

Många av fornlämningarna i området är överväxta och i flera av gravarna växer träd. Genom att röja fram gravarna skulle den historiska läsbarheten av det äldre kulturlandskapet kunna öka.

Området är i översiktsplanen utpekade med stor potential för tillkommande bebyggelse. Planarbete för Bromstensgluggen har påbörjats 2021. Syftet med detaljplanen är att möjliggöra cirka 800 bostäder, lokaler för centrumverksamhet, en förskola, ett regionalt cykelstråk samt parker och en gång- och cykelbro.

Trygghet: Upplevelse av otrygghet till följd av sly, läge utmed trafikled och i utkant av bebyggelse.

Tillgänglighet: Den naturliga terrängen gör området svårtillgängligt.

Mål

En plats som gynnar både friluftsliv, så som naturlek, motion och promenader, och ekologiska funktioner, samt bidrar till den ekologiska och kulturhistoriska läsbarheten av landskapet.

Strategi

Värna Rissneskogen som habitat för barrskogsfåglar. Gynna ekologiska funktioner genom varierade brynmiljöer, en ökad mängd död och stående död ved. Öka skötselinsatserna kring fornlämningarna och se till att det finns bra informationsskyltar om både natur- och kulturvärden, placerade på lämplig plats. Se detaljerade åtgärdsförslag i dokumentet "En grönare stadsdel på historisk grund". Värna och förstärk kopplingen mot Rinkeby. Rusta upp och utveckla eljusspåret samt undersök intresset för ett utegym.

Ett eljusspår går runt Rissneskogen, bilden är tagen i södra delen av spåret.

Bromstensgluggen har en öppen karaktär med högvuxen ängsvegetation. Tidigare var området fodermark.

19. Lundaängarna

Historik

Lunda-Skesta är det största fornlämningsområdet i Stockholms stad. Här finns ett gravfält och lämningar från gammal bybebyggelse. Skesta by är dokumenterad sedan 1400-talet, men lämningarna tros vara äldre än så. På kartor visas att området åtminstone sedan 1600-talet varit hävdad genom slätter, åkerbruk och bete. I området finns även den mytomspunna S:t Hollingers hög.

Beskrivning

Parktyp: Friluftsområde

Karaktär och storlek: Landskapspark, 21 ha

Innehåll: Området ligger söder om Avestagatan och Fagerstagatan väster om Spånga station. Lundaängarna är ett naturområde med stora öppna gräsytor och skogsklädda åkerholmar. I området finns flera fornlämningar. En bytomt från medeltiden och ett gravfält med gravar från yngre-äldre järnålder är de mest framträdande. Gravfältet är Stockholms största med drygt 140 dokumenterade gravar av olika typ. Även den mytomspunna S:t Hollingers hög med sitt träkors finns i på en höjd i östra delen av området.

Lundaängarna har höga värden för växter knutna till öppna gräsmarker. Det beror på att marken tidigare har hävdats genom till exempel slätter. De näringsfattiga jordarna bidrar till artrikedomen. Den hårt trafikerade Fagerstagatan går rakt igenom området och ett nedsänkt järnvägsspår löper parallellt, vilket leder till att området delas i två. Den södra delen innehåller ett stort utegym, en hundrastgård, en konstgräsplan och en stor gräsyta med fotbollsmål. Det finns många gång- och cykelvägar genom området samt flertalet upptrampade stigar. Utmed gångvägarna står parksoffor. Här finns två granridåer med ekologiska värden. En lindallé som leder upp till Lunda bytomt finns kvar i landskapet.

Värden

Upplevelse: promenad, bollek, bollspel, naturlek, skidåkning, utegym, picknick, sitta i solen, rofylldhet, utsikt, grön oas

Ekologiska: Området har höga värden för växter knutna till öppna marker. Hävdgynnad flora finns i spridda förekomster och det finns flera rödlistade arter.

Kulturhistoriska: fornlämningar i form av gravfält

Öppna gräsmarker med högt ekologiskt värde och rödlistade arter som flentimotej, gullklöver, backklöver, vit kattost och korskovall.

1. Gravfält, 2. Utegym, 3. Fotbollsplaner, 4. S:t Hollingers hög, 5. Lundaängens hundrastgård

Analys

Grönområdet är välanvänt och många människor rör sig här. Trafikbuller hörs inom hela området och det förekommer även en del flygbuller. De västliga delarna nära Bergslagsvägen är starkt bullerutsatta. På delar av sträckan finns en bullerskärm. En motionsslinga saknas trots lämplig miljö och storlek på område. Möjligheten att promenera eller cykla vidare från området till Järvafältet hindras idag av trafik och byggnationer. Granridåerna har nått hög ålder och det är läge för reflektion över dess framtid. Området har en unik landskapskaraktär vilket kan lyftas för fler användare med förslagsvis picknickplatser vid gravfälten och grillplatser.

En särskild skötselplan har tagits fram 2015 för skötseln av Lunda-Skesta, med beskrivning, bevarandemål, förslag på restaureringsåtgärder och förslag på löpande skötsel. Sedan dess har skötselinsatser genomförts för att synliggöra fornlämningarna. Stensättningar har synliggjorts och Holingers hög har rustats upp.

Trygghet: Området består av stora öppna ytor med god översikt. Vissa skogspartier kan upplevas mer otrygga. Södra delen ligger nära till bebyggelse vilket ökar känslan av trygghet. Det finns belysning längs huvudstråken.

Tillgänglighet: Den norra delen är svårtillgänglig då det inte finns någon åtkomst till parken från Fagerstagatan. En del fornlämningar ligger på höjder i naturmarken, varav vissa saknar anlagd stig som leder fram.

Mål

En landskapspark där områdets många historiska lämningar och tidigare hävdade marker är synliga, där de ekologiska värdena gynnas samtidigt som dagens behov av rekreation och idrott tillgodoses.

Strategi

Bevara naturkaraktären med de höga ekologiska och rekreativa värdena. Tydliggör och förbättra tillgängligheten till de historiska lämningarna samt förnya skyltningen. Utför strategiska naturvårdande skötselinsatser för att bevara befintliga värden och genomför åtgärderna i skötselplanen från 2015. Utred möjligheten att tillskapa en belyst motionsslinga. Förbättra kopplingen till området norr om Fagerstagatan och på sikt. Utred möjligheten att skapa ett grönt promenadstråk mot Järvafältet.

Öppna grönytor lämpliga för picknick.

Ett utegym finns intill bollplanerna, söder om Fagerstagatan.

20. Solhemsskogen

Beskrivning

Parktyp: Annat grönområde

Karaktär och storlek: Bostadsnära natur, 8 ha

Innehåll: Solhemsskogen ligger på Solhemshöjden och är en barrblandskog med påtagligt naturvärde. Triviallövskog stäcker sig in från brynzonerna från Tenstadalen. Skogen sluttar brant ner mot dalen och området är rikt på fornlämningar och spår finns av såväl stensättningar, gravfält och gravhögar. Asfalterade gångvägar löper genom området på några ställen. samt så löper ett gångstråk längs med skogen i brynzonen mot Tenstadalen. I skogen finns även upptrampade stigar. I linje med Järingegången i Tensta finns ett öppet parti i skogsbranten som ger utblick mot dalen och bebyggelsen. Den används även som pulkabacke på vintern.

Värden

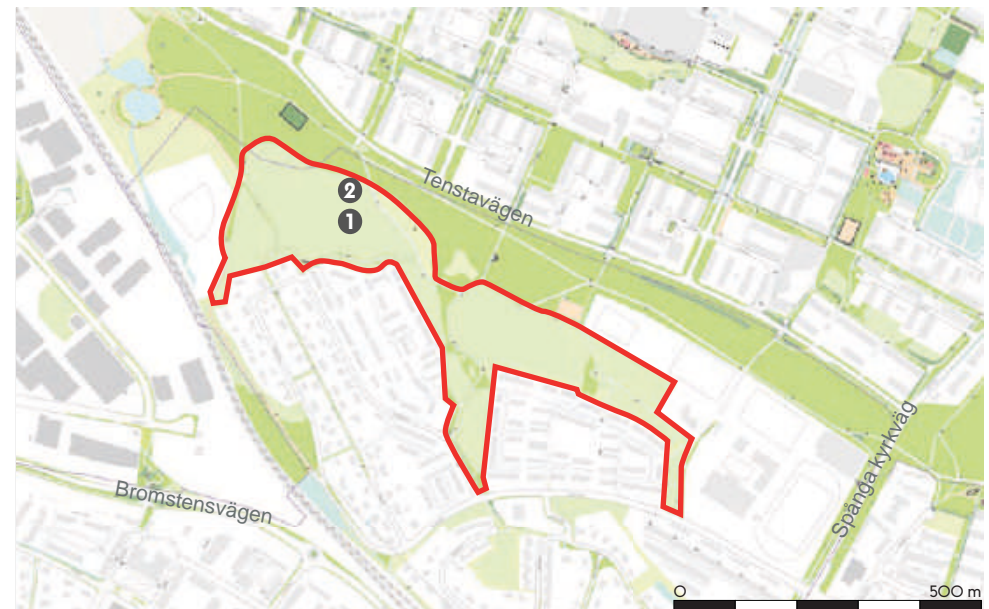
Upplevelse: naturlek, grön oas, promenad, utsikt, pulkaåkning

Ekologiska: Skogens naturvärde har bedömts som påtagligt.

Kulturhistoriska: fornlämningar med gravfält och gravhögar

Skogen består av barrblandskog med mycket blåbärsris i fältskiktet.

1. Fornlämning, 2. Slänt/Pulkabacke

Analys

Solhemsskogen med sina höjdskillnader spelar stor roll för landskapsbilden och upplevelsen av dalgången. Skogen utgör även ett viktigt parti bostadsnära natur med höga natur- och rekreativa värden. Naturen och fornlämningarna bör värnas och skogen hållas öppen och tillgänglig genom gallring. På vissa ställen skulle branterna kunna gallras ytterligare för att ge siktstråk och utblick mot Tenstadalen. Tydligare entréer skulle kunna skapas i mindre branta partier och gångstigarna skulle kunna göras del av en längre motionsslinga med tydlig orientering.

Trygghet: Belysta gång- cykelstråk genom området.

Tillgänglighet: Området är naturligt kuperat.

Mål

Bevarad naturkaraktär samt ekologiska - och rekreativa värden.

Strategi

Skapa tydligare entréer in i skogen. Skapa utblickar och siktstråk från höjden. Gallra för att bevara naturkaraktär och naturvärden.

Brynzonen mot Tenstadalen utgör en fin övergång mellan skogen och den öppna dalgången.

En öppen korridor skapar utblick och används även som pulkabacke.

21. Fagerstagatan/Domnarvsgatan

Beskrivning

Parktyp: Annat grönområde

Karaktär och storlek: Bostadsnära natur, 4.0 ha

Innehåll: Den östra delen av området består av en öppen, sluttande gräsyta med stensättningar som innehåller gravar från bronsålder/järnålder. Terränganpassade gång- och cykelvägar leder runt stensättningar mot väst och söder. Områdets lätt kuperad skogsdel består av blandskog med gran, tallar, björk och asp.

Analys

Området har en enkel struktur som lämpar sig bra för promenader, med eller utan hund, och naturlek i skogen. Den har ett strategiskt läge intill bron från Hjulsta över Tenstadalen och fungerar som en entré till Lunda industriområde.

Läget intill industribebyggelsen begränsar troligtvis platsens användning.

Värden

Upplevelse: naturlek, sitta i solen, utsikt, grön oas, naturupplevelse, promenad, rofylldhet

Ekologiska: Ingår i habitatnätverk för barrskogsfåglar och groddjur.

Kulturarhistoriska: fornlämningar

Trygghet: bra belysning och siktlinjer längs gångvägar

Tillgänglighet: Bra tillgänglighet längs befintliga gång- och cykelvägar. Bör utvecklas med flera sekundära stigar med tydliga entréer.

Mål

Ett grönområde med bibehållen karaktär och funktion som entré till Lunda.

Strategi

Bibehåll skötselnivå. Komplettera med bänkbord. Tydliggör och förstärk sekundära stigar i skogen för att underlätta för naturupplevelser och naturlek.

Kuperad blandskog

1. Stensättningar i öppen gräsyta, 2. Passage till gångbro över Tenstadalen

22. Gullriset/Aralstigen

Beskrivning

Parktyp: Annat grönområde

Karaktär och storlek: Bostadsnära natur, 0.9 ha

Innehåll: En blockrik skogshöjd som omgärdas av ett radhusområde och av villatomter. Skogen är blandskog dominerad av äldre tall, men där finns också gran, björk, rönn, asp, lönn och ädelgran samt ett mindre område med ek. Det intilliggande radhusområdet har enstaka lekutrustning på den del av naturmarken som ligger på tomtmark. Skogshöjden gränsar på flera sidor direkt mot villatomter, men nås dels från en parkering och dels från en vändplan vid Elsbyvägen. Från Hugo Nissars Väg och Norregöksvägen finns stigar på parkmark mellan villatomterna. Skogsområdet ligger i anslutning till flera små skogshöjder som ligger i Bromma stadsdel.

Analys

Det är en fin liten skog som används som lekskog av de närboende samt som utflyktskog för förskola och skola. Stenblocken fungerar som sittplatser. Den lilla stigen från Hugo Nissars väg är en inbjudande entré, men samtliga entréer som ligger i villaområdet bör förtydligas för att man som utomstående ska förstå att det är okej att gå där. Det är bullerstört från flyget, men i övrigt är det en rofylld och inbjudande skogshöjd.

Värden

Upplevelse: naturlek, rofylldhet, grön oas, skogskänsla

Ekologiska: Ingår i stödhabitat för barrskogsmesar och groddjur.

Mål

Tillgängliggöra för fler som en stycke bostadsnära natur att promenera och vistas i.

Strategi

Stärk platsen identitet genom att ge skogen ett namn. Håll skogen öppen och förtydliga entrestigar med skyltar. Värna ekarna och låt unga ekar komma upp.

Förskoleklass på utflykt

1. Blockrik skogshöjd, 2. Fin entréstig, 3. Vändplan

23. Lillskogen vid Antons backe

Beskrivning

Parktyp: Annat grönområde

Karaktär och storlek: Bostadsnära natur, 0,7 ha

Innehåll: I direkt anslutning till Spånga centrum ligger en brant skogsklädd norrsluttning. Det är ett naturområde med många smitvägar från centrum. I de högre belägna delarna är jordtäcket tunt och det finns berg idagen. Högt uppe i parken ligger en utsiktsplats med vy över centrum och omgivningarna. Vegetationen i den övre delen utgörs av en gles tallskog med gräsmark i botten. Rester från en infartsväg med grindstolpar leder fram till en plats med rester av byggda delar. I de lägre delarna växer mer lövträd och det är ett starkt slyuppslag som ger än tät vegetation. Det finns många stigar kors och tvärs genom skogen, vissa är mycket branta.

Värden

Upplevelse: skogskänsla, naturlek, utsikt, rofylldhet, grön oas

Ekologiska: Skogen har ett påtagligt naturvärde och har betydelse för habitatnätverket för barrskog. Är en del av habitatnätverket för groddjur. Alldeles intill ligger Solhemsdammen som har rödlistade arter.

Analys

Platsen har potential, det är ett trevligt naturstråk nära centrum, men är svårtillgängligt på grund av höjdskillnader och avsaknad av anlagda stigar och trappor. De övre delarna är rofyllda trots det centrumnära läget. De många stigarna visar på en frekvent användning av området. Några soffor eller bänkbord kan placeras ut på lämpliga platser. Utsiktsplatsen kan få några bänkar en bit ifrån stängslet. I skogen kan det sättas upp fler fågelholkar och läggas ut stockar och rishögar som faunabefrämjande åtgärder. Den täta vegetationen i den nedre delen bör glesas ur.

En gles tallskog, med äldre tallar och gräs på marken finns i den övre delen av skogen.

1. Utsiktsplats, 2. Svandammsparken

Trygghet: Det är ett smalt skogsparti där vegetationen i den lägre delen är tät, det finns ingen belysning i dessa delar kan det eventuellt kännas otryggt.

Tillgänglighet: Området är en brant slänt, det är otillgängligt på grund av topografin. Det finns inga anlagda gångvägar som leder in till eller genom området.

Mål

Karaktären av skogsmark ska behållas med förbättrade ekologiska värden. Sittmöjlighet vid utsiktsplatsen.

Strategi

Gör faunavårdande åtgärder och placera ut parksoffor och bänkbord.

Utsiktsplats över Spånga centrum och omgivningen.

En av stigarna genom området.

24. Solhemsdammen

Beskrivning

Parktyp: Annat grönområde

Karaktär och storlek: Bostadsnära natur, 0,6 ha

Innehåll: Uppe på berget i villaområdet strax söder om Spånga centrum ligger ett litet naturområde med en damm. Det är en gammal branddamm som använts under tidigt 1900-tal. Dammen är nästan helt täckt av vattenväxter, men det finns en del med öppet vatten. Här står uppvuxna träd, främst tall och björk. En karaktäristisk björk hänger ut över dammen och speglas i vattnet. I dammen växer svärds-lilja och skavfräken och andra vattenväxter. Det lever både större och mindre vattensalamander i dammen. Salamandern är skyddad enligt artskyddsförordningen. Söder om dammen finns en glänta med ett bänkbord. På norra sidan står en parksoffa med utsikt över dammen. En stig utmed dammkanten leder tvärs över parken.

Värden

Upplevelse: naturlek, rofylldhet, utsikt, grön oas, skogskänsla, picknick

Ekologiska: Dammen har ett högt naturvärde med större och mindre vattensalamander.

Kulturhistoriska: Platsen påminner om det äldre villaområdets brandförsvär i form av en branddamm som nyttjats för den gamla brandstationen nedanför Skogsbacken.

Bostadsnära natur.

1. Damm, 2. Glänta med bänkbord, 3. Parksoffa

Analys

Det är en rofylld skogskänsla trots att parken är så liten. Området har potential att användas mer av kringboende och skol- och förskolegrupper om platsen iordningställs. Ett förbättrat gångstråk kan anläggas i form av en träbro tvärs igenom och en brygga ut över dammen så att alla lätt kan titta ner i vattnet. Kompletteringar med död ved eller stenar från skogen kan göras.

En informationsskylt om salamander och groddjuren bör sättas upp. Ingen extra belysning behövs, det är viktigt att naturkaraktären får vara kvar. All markberedning eller utjämning bör undvikas då detta är övervintringsmiljöer för salamandrarna. Det är också viktigt för salamandern att den nuvarande beskuggningen av dammen bibehålls. Skuggan bromsar också igenväxning av dammen.

Trygghet: Området är lätt att överblicka från omgivande gator. Parken är inte belyst, den har en tydlig skogskaraktär. Det är lätt att gå runt parken då det är mörkt.

Tillgänglighet: Det finns bara ojämna stigar och naturmarksytor i parken, inga anlagda gångvägar.

Mål

En rofylld plats med goda möjligheter att studera groddjuren i skuggan av de uppväxta träden.

Strategi

Värna och utveckla förutsättningarna för vattensalamander genom att försiktigt restaurera dammen i etapper. Förbättra möjligheten att studera groddjuren. Utred möjligheten att bygga en spång över parken och en brygga ut över dammen. Värna och bevara de uppväxta träden.

Skuggande träd hänger ut över vattenytan.

Solhemsdammen med svärdsilja och skavfräken.

25. Bromstens befästa gård

Historik

Bromstens befästa gård har haft ett strategiskt läge invid Spångaån som tidigare var en havsfjärd in mot Järfälla. Fornlämningen som är registrerad som en fornborg är troligtvis rester av en gård inhägnad med stenvallar. Möjligen medförde gårdens läge på berget och inhägnaden att den uppfattades som befäst och därmed har liknats vid en fornborg. Namnet Bromsten har tolkats som en sammansättning av *brommar*, med betydelsen invånare i byn Bromma, och *sten*, i betydelsen fornborg. Således kan platsen vara ursprunget till ortsnamnet Bromsten (Ros 2009).

Beskrivning

Parktyp: Annat grönområde

Karaktär och storlek: Bostadsnära natur, 1,3 ha

Innehåll: Bromstens befästa gård ligger på krönet av en liten bergsrygg direkt öster om den nya Bromstenstaden. Den avgränsas i norr av villabebyggelse och i öster av Duvbovägen. Precis söder om den branta kullen ligger en förskola. Området består till stor del av berghällar och stora delar av det plana krönet är övervuxet med sly av asp och rönn. De branta slutningarna har en mer sluten skogskaraktär med några större tallar och enstaka lövträd.

På höjden finns en cirka 60 meter lång vall av större stenar. Även nedanför höjden längs Winguists väg ligger många stora stenar som har synliggjorts efter borttagning av vegetation i samband med markarbete. I området finns skyddsvärd fauna och flora, exempelvis de rödlistade arterna stortimjan och backklöver.

Värden

Upplevelse: naturlek, utsikt, grön oas

Ekologiska: På området finns skyddsvärda rödlistade arter.

Kulturhistoriska: fornlämningar

Utsikt mot centrala Spånga.

1. Rester av stenvall, 2. Område med omväxlande ytor av berghällar och sly, 3. Informell "hängplats" med utsikt över dalgång

Analys

Idag fungerar skogshöjden som bostadsnära natur för ett begränsat antal bostäder. I framtiden har den potential att utgöra en viktig grön oas för närområdet när Bromstensstaden är utbyggd. Bergskrönet har en fin utsiktsplats över Spånga och erbjuder besökaren en känsla av rymd och öppenhet. Områdets synliga fornlämningar bidrar med en upplevelse av platsens historiska betydelse. Även om det höga, utsatta läget utsätts för viss bullerstörning från tågtrafiken kommer bullret i framtiden troligtvis att dämpas av bostadshusen.

Trygghet: Belysning saknas och partier av sly förhindrar god överblick av platsen.

Tillgänglighet: Parkområdet är svårtillgängligt med branta sluttningar mot alla håll men kan bestigas från sydost och nordväst. De få upptrampade stigarna är svårupptäckta i den branta, bergiga terrängen.

Mål

Tillgänglig och bostadsnära natur med natur- och rekreative värden där historiska element i landskapet framträder. Området ska kännas tryggt.

Strategi

Anlägg en trappa mot den kommande Bromstensstaden på områdets minst lutande sluttning i nordväst. Öppna upp på krönet för att få mer överblick och utblick. Skylta om och synliggör kvarlämningar av den befästa gården. Sköt fornlämningar enligt riktlinjer för god fornminnesvård från Stadsmuseet. För att värna om avgränsningen mot de privata villatomterna i norr kan den befintliga vegetationsbarriären förstärkas, men öppna upp vid förskolan så stigen synliggörs i områdets sydöstra hörn.

Gårdens gamla stenvall skymd av sly.

En ståtlig solitär tall på höjden.

26. Branddammsängen & naturområde Åsvägen/Båtman Stens väg

Beskrivning

Parktyp: Annat grönområde

Karaktär och storlek: Bostadsnära natur, 1.5 ha

Innehåll: I bostadsområdet vänd mot tre gator ligger Branddammsängen som i sin södra del består av en öppen gräsyta med äppelträd samt en bit sparad natur med berg i dagen, tall, björk, lönn och hägg. Den norra delen består av en öppen gräsyta med en upptrampad gångstig. I norra änden av gräsytan finns ett lock till själva branddammen. Mellan de två delarna finns ett buskage med flerstammiga träd och buskar.

I nordöstra hörnet av parken övergår den öppna gräsytan till en naturmarkskulle med högt naturvärde. Entrén från detta håll är brant och informell. Naturområdet består av blandad skogsvegetation och har många upptrampade stigar. Från öst finns en öppen gräsyta med ytterligare en informell entré till naturområdet.

Värden

Upplevelse: grön oas, sitta i solen, picknick, naturlek, rofylldhet

Ekologiska: Ingår i habitatnätverk för barrskogsfåglar.

Kultuhistoriska: fornlämningar

Fruktlunden i den södra delen av Branddammsängen.

1. Fruktlund, 2. Öppen gräsyta, 3. Naturmark, 4. Entré från öst

Analys

Öppningen som Branddammsängen skapar är ett fint grönt inslag i bebyggelsen. Parken är tydligt uppdelad i två delar, den ena med fruktlunden och den andra med den öppna gräsytan. Buskaget som delar av skulle kunna öppnas upp något för att skapa en koppling mellan de båda delarna och inte utgöra en barriär. Den öppna gräsytan kan berikas med fler sociala funktioner så som bänkar och bord, lek m.m. Här finns också önskemål om en hundrastyta, vilket måste vägas mot andra behov. Entréerna till den anslutande naturmarken kan tydliggöras genom exempelvis skyltning.

Trygghet: Gatubelysning finns runt hela området. God överblick över delarna, dock ingen genomsikt mellan ytorna på grund av tät vegetation.

Tillgänglighet: gräsbeklädd och plan yta

Mål

Kvarterspark med utvecklade natur- och upplevelsevärden.

Strategi

Värna och utveckla naturvärden kopplade till skogsmarken. Tydliggör parkens användning med parkmöbler och höj platsen identitet genom skyltning. Utred behovet av hundrastyta eller mer lekytor i området.

Öppen gräsyta i den norra delen.

En av flera små installationer (av okänd avsändare) i naturområdet.

27. Område vid Ellen Key-skolan

Historik

Byggnaden från 1902 är K-märkt och byggdes ursprungligen som rehabiliteringshem för kvinnor.

Beskrivning

Parktyp: Annat grönområde

Karaktär och storlek: Bostadsnära natur, 2.4 ha

Innehåll: Ellen Key skolan ligger på en höjd omgiven av kuperad naturmark med höga naturvärden. Från Duvbovägen i söder är höjdskillnaden markant och består av en klippvägg och skogsbeklädd slänt. En entré finns upp på höjden via en trärappa. Området är av hällmarkskaraktär med stora uppvuxna tallar, granar, björkar, stenblock och gräbesklädd mark. Inom området finns terränganpassade stigar, både anlagda och upptrampade och i viss mån belysning och bänkar längs huvudstråken. Området används av både skolelever och förskolebarn, samt lämpar sig väl för promenader och hundrastning.

Värden

Upplevelse: naturlek, grön oas, promenad, rofylldhet, utsikt

Ekologiska: Östra delen angränsar till habitatnätverk för groddjur.

Kulturarhistoriska: K-märkt byggnad från 1902

Naturmarken är öppen och karaktärsfull.

1. Ellen Key-skolan, 2. Trappa från Duvbovägen

Analys

Området består av karaktärsfull natur med de uppvuxna tallarna, den mer eller mindre gräsbeklädda marken och stenblocken, som tillsammans skapar en fin grön oas. Området fungerar väl för naturlek, promenader och hundpromenader samt rofyllda stunder med naturkänsla. Ett väl använt naturområde som bör värnas om. Från Duvbovägen är höjdskillnaden upp till området stor och viss gallring i brynzon skulle kunna synliggöra mer av klippväggen.

Trygghet: Naturmark ej belyst. Huvudstråket och skolbyggnaden har delvis belysning.

Tillgänglighet: Naturligt kuperad terräng. Stigar delvis grusbelagda. En entré via trappa. Handledare finns längs lutande gångväg mellan skola och förskola

Mål

Tillgänglig, lekvänlig, ljus och öppen skog med höga naturvärden.

Strategi

Bibehåll skötselnivån i den öppna skogen för bevarad hällmarkskaraktär.

Området fungerar som skolgård för eleverna på Ellen Key-skolan.

Området är naturligt kuperat och används för naturlek.

28. Område vid Gribbyvägen

Beskrivning

Parktyp: Annat grönområde

Karaktär och storlek: Bostadsnära natur, 1.5 ha

Innehåll: En skogsklädd berghöjd som angränsar till villatomter men också ligger i direkt anslutning till Gribbyparken (se nr 7). Från Gribbyparken leder stigar och anlagda trappor av stenblock upp på höjden. Det är oklart när trapporna anlades, men de kan ha tillkommit i samband med att Egnahemsområdet Solhem anlades. Upp på höjden finns en utsiktsplats med skyddstaket varifrån man har god utsikt mot norr över Bromsten och ända bort mot Kista. Skogen domineras av hällmarkstallskog, men det förekommer också blandskog med gran, ek, asp och björk. Terrängen är blockrik och har stora ytor med berg i dagen. Skogen kan även nås från väster via Stockeldsvägen. Här är terrängen mer lättillgänglig och upptrampad med öppnare tallskog som troligen används till naturlek.

Utsiktsplatsen ligger avskilt och skyddad från insyn vilket gör det till en attraktiv samlingsplats för ungdomar. Det är en hel del klotter på träd, stenblock och skyddstängsel.

Utsiktsplats

1. Utsiktsplats, 2. Trappväg, 3. Öppen 'lekskog', 4. Gribbyparken

Värden

Upplevelse: naturlek, utsikt, grön oas, skogskänsla, promenad

Kulturrehistoriska: Stigen mot utsiktsplatsen med trappor och trappstigar

Analys

Det är en spännande och varierad skog med sin blockiga terräng och med anslående utsikt från toppen. En plats både att samlas på och att kunna dra sig undan till. Skogspartiet i öster är luftigt och är en värdefull plats för naturlek. Då det finns stigar från både väster och öster kan skogen användas till att promenera igenom vilket borde kunna utvecklas. Entrén från Gribbyparken är otydlig då det växer mycket tät vegetation i brynzonen.

Trygghet: Att utsiktsplatsen är nedklottrad kan ge ett intryck av att platsen används som tillhåll. Det finns ingen belysning i området.

Tillgänglighet: Skogen är naturligt kuperad.

Mål

En bibehållen, spännande skogshöjd med utsiktsplats och möjlighet till naturlek och promenader med tydlig koppling till Gribbyparken.

Strategi

Ge platsen ett namn och öppna upp brynzonen mot Gribbyparken. Förläng Gribbyparkens lekfunktioner med naturlek i skogsbrynet. Skylta och tydliggör entreer samt tillför fler sittmöbler och bord. Rusta trappstigen och se till att hålla efter med klottersanering efter behov.

Öppen tallskog i öster.

Entrestig från Gribbyparken.

29. Flystaberget

Beskrivning

Parktyp: Annat grönområde

Karaktär och storlek: Bostadsnära natur, 2.6 ha

Innehåll: Flystaberget är ett mycket kuperat skogsområde omgivet av villabebyggelse. På toppen finns en fornlämning i form av ett gravröse från bronsåldern. Vegetationen består mestadels av tallskog med undervegetation av blåbärsris och mossor. I västra området finns också inslag av ek och hassel. Terrängen är väldigt blockig. Upp till höjden leder upptrampade stigar och uppe på höjden finns två parksoffor utplacerade. Berget angränsar på flera sidor direkt till villatomter men kan nås från Rullstensvägen och änden av Gråbergstigen. Det finns också en smal remsa med allmän platsmark i förlängningen av Bergbostigen i anslutning till den mindre park som finns där (se nr 48, Byvägen - Bergbostigen). Här vindlar en smal trappstig upp på berget, men den är svår att hitta för en utomstående besökare.

Skogen används av kringboende för hundrastning och naturlek och som utflyktsskog för förskolor.

På promenad genom tall- och blåbärsskog.

1.Utsikspunkt, 2.Entréstig, 3.Dold trappstig, 4.Fornminne i form av röse

Värden

Upplevelse: naturlek, sitta i solen, rofylldhet, utsikt, grön oas, skogskänsla, promenad

Ekologiska: Området tagnerar habitatnätverk för barrskogsfåglar.

Kulturhistoriska: fornlämning

Analys

Flystaberget är en rolig lekskog och är karaktärsfylld med sina block och hållar. Det sora röset på toppen är en spännande inslag. Skogen är tillräckligt stor för kortare promenader och upplevelsen av skogskänsla. Från toppen ges en fin utsikt söderut mot Bromma. Tyvärr är en av bänkarna placerad precis intill en hög mast som tar en del av utsikten. Det saknas platser med bord om man har picknick med sig. Det är något bullerstört från omgivande gator, men skogsänslan kör ändå att det känns rofyllt. Den är svår att hitta till om man inte känner till den då ingångarna är så undangömda och så nära angränsade villatomer.

Tillgänglighet: Skogen är naturligt kuperad.

Mål

Bibehålla som bostadsnära natur men tillgängliggöra för fler.

Strategi

Röj runt fornlämningen så att den syns på håll och tydliggör information
Synliggör och skylta entréer till naturområdet. Tydliggör kopplingen mellan grönytan vid Bergbostigen och trappstigen. Tillskapa picknickplatser.

Flystaberget är en rolig lekskog.

Från toppen får man fin utsikt mot Bromma.

30. Nyckelpigeparken

Beskrivning

Parktyp: Park

Karaktär och storlek: Bostadsnära natur, 1.1 ha

Innehåll: Nyckelpigeparken ligger i en glänta på en naturmarkshöjd i ett flerbostadsområde. I en glänta bildas ett tydligt parkrum av den omgivande vegetationen med bland annat några större ekar, lönnar, björkar och en lärk. området är stödhabitat för ädellövsskog. Parkrummet delas av ett asfalterat och belyst gångväg med några parksoffor och på ena sidan finns en liten lekplats. Lekplatsen är inramad av ett klippt buskage. På andra sidan gångvägen finns en större gräsyta med en grill och två parksoffor. Vegetationen med böljande buskage som ibland öppnar upp sig samt de karaktärsgivande träden ger parken en tydlig inramning och rumslighet. Den omgivande naturmarken består av klippblock och stenar samt buskar och träd och lämpar sig för naturlek.

Värden

Upplevelse: lekplats, naturlek, sitta i solen, grön oas, grillning, promenad

Ekologiska: Ingår i habitatnätverk för groddjur.

Kulturhistoriska: fornlämningar finns i området

Gläntans öppna parkrum med både en gräsyta och en lekplats.

1. Lekplats, 2. Glänta

Analys

Parkrummet som öppnar upp sig och bildas av den uppväxta och karaktäristiska vegetationen är inbjudande. Rumsligheten och naturkänslan är stark vilket gör att det blir en välfungerande helhet med relativt enkla inslag för lek och vistelse. Parken upplevs väl omhändertagen och karaktären bör bevaras med det större öppna parkrummet och den mer lekfulla naturliga brynzonen av buskar och stenblock. Ytorna närmast bostadshusen upplevs däremot oskötta och skiljer sig i karaktär från resten av parken.

Fjädergungan i form av en nyckelpiga är sliten och skulle behöva målas, men kan med fördel bevaras som en del av parkens historia och karaktär. Plastgungdjuren skiljer sig i karaktär och passar inte ihop med de övriga materialvalen. Lekplatsen är enkel och riktar sig kanske framförallt till yngre barn, men med gungställningen samt möjligheten till naturlek i omgivningen kan den fungera för fler åldersgrupper. Temat med nyckelpigan kan förstärkas. Parken är rofylld och lugn, med undantag för att det bullerstörs av flygtrafiken till Bromma flygplats.

Trygghet: Belyst gångväg, ingen övrig belysning i parkrummet.

Tillgänglighet: Naturlig kupering upp till parken. Asfalterat gångväg. Parkrummet i övrigt är plant, men utan anlagda gångvägar.

Mål

Bevarad naturmark och karaktärsfullt parkrum med möjligheter till lek och ro.

Strategi

Tydliggör entréerna och platsens historia. Föryngra vegetationen och behåll karaktären av ljusöppen skog. Överväg att byta ut plastgungdjuren. Ge tydligare karaktär och identitet till ytorna närmast bostadshusen.

Gräsytan med omgivande natur och en grill och sittbänkar.

Lekplatsen med enklare lekutrustning och en inramning av en buskhäck.

31. Kompassbacken

Beskrivning

Parktyp: Annat grönområde

Karaktär och storlek: Bostadsnära natur, 0,9 ha

Innehåll: Kompassbacken är ett högt skogsbeklätt berg mellan gatorna Kompassbacken och Gribbyvägen, omgivet av villatomter och en förskola. Området består av mycket berg i dagen, stenblock och bitvis branta bergsformationer. Vegetationen domineras av hållmarkstallskog med låga träd i bergspartierna och högre i den plattare delen av skogen. En del lövskog återfinns i svackor och kantzoner.

Analys

Området nås lättast från Kompassbacken, via en stig från förskolan framsida. En bit in på stigen känns det dock som man är inne på en villatomt. Från Gribbyvägen finns stigar in i området, med dessa är branta och svåra att hitta för en utomstående. En bit upp har man en fin utsikt söderut, och här skulle en enkel utsiktsplats kunna anläggas. Närmare förskolan är skogspartiet planare. Skogen upp på berget har ett stort värde som naturlek för boende och förskoleverksamhet. De blockiga och klippiga terrängen är en spännande och utmanande lekmiljö.

Värden

Upplevelse: naturlek, utsikt, grön oas

Ekologiska: Hållmarkstallskog med påtagligt naturvärde. Förkomst av naturvärdarter som granbarksgnagare och talticka (En grönare stadsdel)

Mål

En inbjudanden bostadsnära natur med en spännande naturleksfunktioner i de naturliga klippformationerna

Strategi

Ge skogen ett namn och skylta. Iordningställ en stig från Gribbyvägen och en utsiktsplats. Värna den naturliga skogen.

Lekfulla klippformationer

1. Förskola, 2. Utsiktspunkt, 3. Entréstig från Kompassbacken, 4. Område med karaktäristisk klippformationer

32. Logvägen

Beskrivning

Parktyp: Annat grönområde

Karaktär och storlek: Bostadsnära natur, 0.5 ha

Innehåll: Grönområdet är ett långsmalt naturområde mellan villor på ena sidan och flerbilshus på den andra. Det finns en anlagd plats i östra änden. Det är en före detta bollplan som har ombildats till liten asfalterad basketplan och en bouleyta, omgärdad av 3m högt nätstängsel. Här finns flera parksoffor. Naturen är omväxlande och i mitten av området, bland höga träd, erbjuder platsen en viss skogskänsla. Vegetationen i området är omväxlande med både stora lövträd och tallar, täta partier och partier med stora stenblock.

Analys

Det är ett stort värde att ha ett lummigt och omväxlande skogsparti så nära bebyggelsen. Här finns säkert ett rikt fågelliv och möjligheter för barn att bygga kojor och studera småkryp. Skogen och gångvägen utnyttjas även för hundrastning, men skogen är ganska otillgänglig och det saknas en naturlig och inbjudande väg in i skogen. Bra att det finns en anlagd yta där både unga och gamla kan samlas.

Trygghet: Buskagen tätt längs gångvägen kan kännas otrygga

Tillgänglighet: Gångvägen och platsen med bollek har god tillgänglighet. Naturen är svårtillgänglig.

Värden

Upplevelse: grön oas, sitta i solen, bollek

Mål

En lugn oas, med bättre tillgänglighet till naturen.

Strategi

Bibehåll skötselnivån och förbättra tillgängligheten till naturen..

En tidigare bollplan har gjorts om till basket- och bouleyplan.

1. Basket- och bouleyplanen omgiven av nätstängsel, 2. Skogsparti

33. Parkstråk vid Söderbergavägen

Beskrivning

Parktyp: Annat Grönområde

Karaktär och storlek: Park- och naturstråk, 1.1 ha

Innehåll: Del av ett längre parkstråk som löper vidare västerut i dalgången mellan Bromma och Spånga och österut mot Sundby friområde. Norra sidan gränsar mot småhusbebyggelse och södra mot ett stort ställverk. Utmed stråket finns enstaka parksoffor och papperskorgar. Vegetationen består av dungar av stora oxlar, några större pilar och klippta gräsmattor.

Analys

Stråket är ett relativt frekventerat gång- och cykelstråk och fungerar bra för sitt ändamål. Platsen präglas dock huvudsakligen av ställverket som skulle kunna avskärmas mer. Det gröna stråket fortsätter in i Bromma men vid gränsen blockeras gång- och cykelbana av stora pilar och banan tar en skarp 90-graderssväng som skulle kunna rätas ut.

Värden

Upplevelse: promenad, sitta i solen

Ekologiska: Ingår i habitatnätverk för groddjur och eklevande insekter.

Trygghet: Parkstråket är belyst. Läget brevid ställverket kan upplevas ensligt.

Tillgänglighet: Parkstråket har slät beläggning

Mål

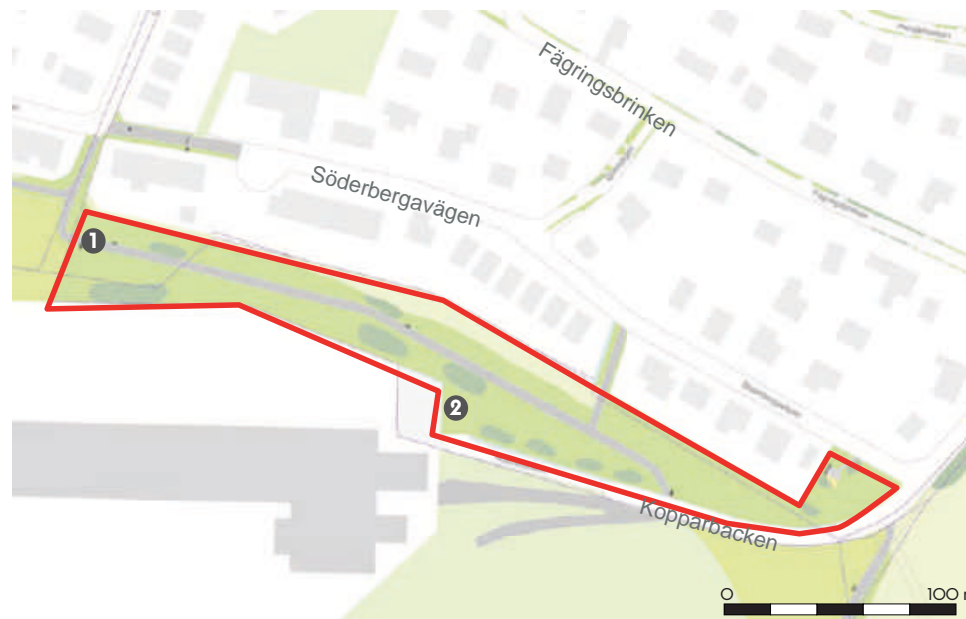
Stråket ska vara ett naturligt parkstråk som är lämpad för trygga passager.

Strategi

Bibehåll dagens skötselnivå. Plantera nya vegetationsridåer med fler träd mot ställverket. Rätta ut gång- och cykelvägen vid stadsdelsgränsen mot Bromma för att skapa en bättre siktlinje vidare längs dalgången.

Vy mot väst längs gång- och cykelbana.

1. Skarp sväng i gång- och cykelbana, 2. Vegetationsridåer mot ställverk

34. Sörgårdsvägen mot Torulfsvägen

Beskrivning

Parktyp: Annat grönområde

Karaktär och storlek: Park- och naturstråk, 0,7 ha

Innehåll: Ett långsmalt grönområde i ett bostadsområde med en belyst gång- och cykelväg. Spridda träd står i klipp gräsmatta. Fjärrvärmedragning, med kammare och luftning är synligt i stråket.

Analys

Det är ett oansenlig stråk där luftningsventiler och fjärrvärmekammare skämmer intrycket. Läget i terrängen är för högt, vilket troligen beror på ledningar. Det ger branta slänter som kan vara svårklippta. Fler stamträd kan planteras, gärna någon exotiskt art. Parkdelen närmast Sörgårdsvägen kan behöva utvecklas med en översvämningsyta för fördröjning och infiltration av dagvatten för att minska risken för översvämnningar vid skyfall.

Trygghet: Väl belyst och öppet parkrum med gång- och cykelstråk i närhet till bostäder.

Tillgänglighet: Relativt plana ytor

Värden

Upplevelse: sitta i solen, grön oas, promenad

Mål

Ett välanvänt gångstråk med upplevelsevärden.

Strategi

Plantera fler träd, gärna exotiska arter med trädgårdskaraktär och blomning. Sätt ut fler parksoffor med armstöd. Anlägg en lekskulptur. Utveckling av översvämningsytor eller med andra lösningar minska risken för översvämnning vid skyfall.

Långsmalt grönområde med belyst gångstråk.

1. Förskolegård

35. Parkstråk vid Sörgårdsvägen-Älvkvarnsvägen

Beskrivning

Parktyp: Annat grönområde

Karaktär och storlek: Park- och naturstråk, 0.9 ha

Innehåll: Parkstråket består av gräsytor med strödda träd och buskar. I södra delen finns en liten skogsklädd kulle med torrmarkspartier. En gång- och cykelväg som löper längs med stråket leder fram till en lekplats och grönområdet vid Lunda gravfält. Vägen är belyst. Det finns gångfällor för förhindra olovlig körning i anslutning mot gångvägar till bostadskvarten, en del är trasiga. På senare tid har träd och buskar med trädgårdskaraktär planterats.

Värden

Upplevelse: sitta i solen, grön oas, promenad

Analys

Stråket är relativt brett och gräsytor och kullen med träd och naturmark kan användas för lek och hundrastning med mera. De nyplanterade vegetationen med trädgårdskaraktär passar inte riktigt in i omgivningen av naturkaraktär. För att öka den biologiska mångfalden kan gräsytorna differentieras så att vissa ytor blir ängsytor samt komplettering av bärande buskar och träd. Det är dock viktigt att det finns kvar stora ytor för lek och vistelse.

Trygghet: Belyst gång- och cykelstråk, närhet till bostäder.

Tillgänglighet: Relativt plant gångstråk, men trappor och starkare lutning på en del av sträckan försämrar tillgängligheten.

Mål

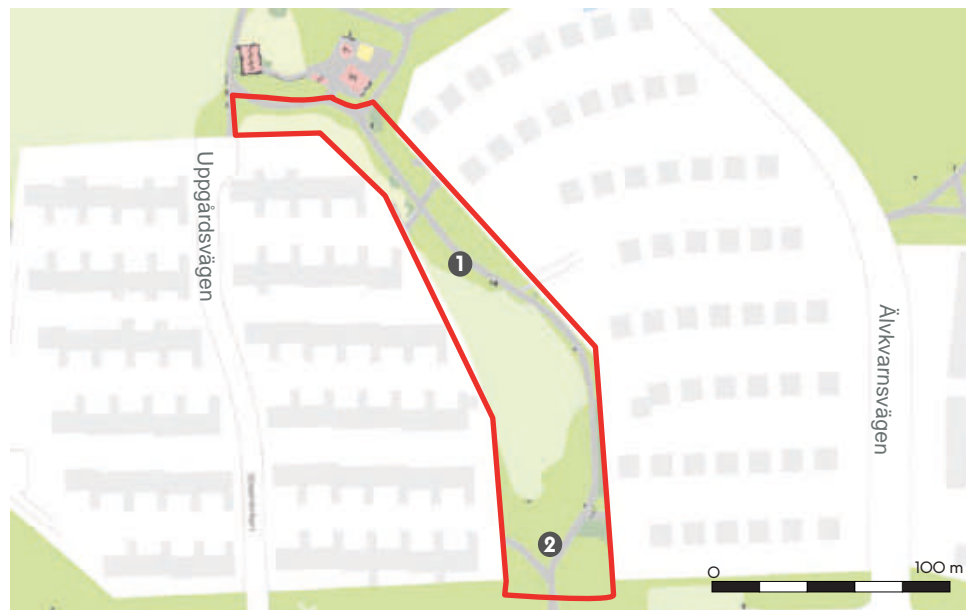
Ett stråk med högre ekologiska värden och högre upplevelsevärden än idag.

Strategi

Utveckla en del av gräsytorna till ängsytor. Plantera bärande buskar och träd. Tag bort gångfällor.

Parkstråk med gräsytor och naturm.

1. Parkstråk, 2. Naturmark

36. Område vid Bergslagsvägen/Lunda bytomt

Historik

I området finns fornlämningar i form av gamla bytomter. Bytomten 'Breda gamla tomt' ligger i norra delen med synliga murverk. Även en del av 'Lunda gamla tomt' är visuellt påtaglig i landskapet men delas av Bergslagsvägen. Områdets norra del har varit skog under en längre tid men i södra delen växer ett yngre skogsbestånd och spår av tidigare verksamhet, möjligtvis täkter och jordbruk, är synliga.

Beskrivning

Parktyp: Annat grönområde

Karaktär och storlek: Övrig parkyta, 19 ha

Innehåll: Området är beläget på en bred markremsa mellan den tungt trafikerade Bergslagsvägen och ett villaområde i Järfälla kommun. Avestagatan delar området i en nordlig och en sydlig del. I norr, närmast Avestagatan, finns en delvis öppen och inhägnad hagmark som åtminstone tidigare betats. Norr om hagmarken ligger en kuperad barrblandskog dominerad av tall och blåbärsris. Ett flertal upptrampade stigar tyder på att området används mycket, troligtvis av boende i Järfälla då platsen är helt otillgänglig från Spångasidan. Längst norrut har en stor del av området för tillfället utgått och blivit arbetsområde för förbifart Stockholm.

Naturområdets andra huvuddel ligger söder om Avestagatan och korsas diagonalt i söder av en gång- och cykelväg som är områdets enda entré. Här är skogen mycket tätare med ett yngre bestånd av huvudsakligen lövträd, framförallt av asp och med visst inslag av äldre ekar. Även här finns upptrampade stigar och andra tecken på att skogen används av närboende.

Hagmark längs Avestagatan.

1. Hagmark med bete, 2. Gång- och cykelväg och områdets enda entré, 3. Tunnelmynning för förbifart Stockholm.

Värden

Upplevelse: naturlek, grön oas, naturupplevelse, promenad

Ekologiska: Ingår i habitatnätverk för barrskogsfåglar och groddjur.

Kulturrehistoriska: fornlämningar och betesmark

Analys

Bergslagsvägen ligger som en stark barriär mellan Spånga och naturområdet och gör att platsen är kraftigt bullerstörd. Ett bullerskydd skulle åtgärda en stor del av problemet. Platsen har stora kvalitéer och används som lekyta och för rekreation. Naturområdet är svårtillgängliga från Spångasidan och utveckling av nya entréer bör prioriteras, till exempel från Avestagatan. Området ingår i ett längre grönt samband som kopplar ihop Lundaängarna med Järvafältet. Dess funktion som spridningskorridor för växter och djur bör värnas. Fornlämningarna i området borde synliggöras och skyltas.

Trygghet: Gång- och cykelvägen i söder är väl belyst men upplevs som ödslig. Öppna upp mot cykelvägar och underlätta därmed överblickbarhet.

Tillgänglighet: Entréer till områdets norra del saknas. Entréer in i skogen från gång- och cykelvägen i söder är otydliga.

Mål

Ska vara ett område där befintliga naturkvalitéer utvecklas och tillgängliggörs från Spånga.

Strategi

Skapa entréer från öst exempelvis genom hagmarken längs Avestagatan som har en inbjudande karaktär. Fortsätt med bete i hagmark. Utred bullerskydd längs Bergslagsvägen. Synliggör och skylta fornlämningar för att framhäva Lunda gravfält. Utred behov och möjlighet till en belyst motionsslinga genom området och vidare över Bergslagsvägen.

Barrblandskog i områdets norra del.

Vegetationen växer tät intill gång- och cykelvägen i områdets södra del.

37. Gunneboparken

Beskrivning

Parktyp: Annat grönområde

Karaktär och storlek: Övrig parkyta, 0.4 ha

Innehåll: Ett mindre parkområde beläget i ett storskaligt verksamhetsområde. Det består av en öppen gräsyta som omges av friväxande, täta vegetationsridåer som skärmar av mot gatorna. Det finns enstaka solitärträd, parksoffor, bänkbord och en boulebana. Gångstråk leder längs med parkens utkanter. Vegetationen består av många trädgårdsarter som erbjuder fin vårblooming och höstfärger. Tillsynsluckor i parkens östra del är väl synliga.

Analys

Platsen är inbjudande och den används troligtvis mest som lunchplats av personer från verksamhetsområdet, samt som genomgångstråk. Återställning av gräsytan efter ledningsarbete har inte utförts på ett bra sätt och ytan är nu gropig och har mycket ogräs. Effekten är att en annars fin liten park får en lätt ovårdad prägel.

Värden

Upplevelse: sitta i solen, rofylldhet, picknick, grön oas

Trygghet: Bra siktlinjer men ej bra belyst. Kan upplevas instängt och otrygg nattetid.

Tillgänglighet: Mycket bra ur tillgänglighetsperspektiv

Mål

Fickpark med tydliga visuella och rekreativa värden.

Strategi

Bevara nuvarande skötselnivå men åtgärda gräsytan som försämrar platsens upplevelsevärde.

Vy över gräsytan mot boulebana.

1. Boulebana, 2. Öppen gräsyta

38. Torulf

Beskrivning

Parktyp: Annat grönområde

Karaktär och storlek: Övrig parkyta, 1.8 ha

Innehåll: Torulf är en skogsbacke som ingår i det längre grönstråk som följer Bergslagsvägen i västra delen av Spånga. Backen är gräsbeklädd med enstaka stenblock, som lvergår i öppen skog bestående av tall, asp, björk och enstaka ekar. En välbelyst gång- och cykelväg följer skogens västra del och skiljs från Bergslagsvägen av en tät vegetationsremsa som dock inte dämpar vägbuller. Bullret upplevs tydligt i Torulfs västra del. Runt övriga sidor av ligger radhusområden och en lekplats. Platsen används till hundpromenader och lek intill bostadsområdet. Här finns även en fornlämning i form av ett gravfält.

Analys

Torulfs inre del har en fin, ljus och öppen karaktär men upplevs som otillgänglig då det saknas tydliga entréer. Inblick från Gång- och cykelvägen är skymd av aspsly och den skyltade entrén i öst vid Uppgårdsvägen är delvis dold bakom en sophantering. Skylten är dessutom skadad och bör ersättas. Skogen har en potential att utnyttjas för naturlek och kan fungera som en förlängning av den angränsade lekplatsen Uppgårdsparken. (Se nr 3)

Värden

Upplevelse: naturlek, grön oas, skogskänsla, promenad

Kulturhistoriska: fornlämning

Mål

Bevara nuvarande karaktär men tydliggör entréer.

Strategi

Öppna upp området kring gång- och cykelväg i väst och mot lekplatsen i öst. Utred en ny placering för sophantering vid slutet av Uppgårdsvägen. Ersätt fornminneskylt.

Glest skogsparti i Torulfs innersta del.

1. Gång- och cykelväg, 2. Öppen gräsyta, 3. Skyltad men skymd entré, 4. Lekplats

39. Sörgårdsvägen/Bergslagsvägen

Beskrivning

Parktyp: Annat grönområde

Karaktär och storlek: Övrig parkyta, 1.4 ha

Innehåll: Ett mindre, ganska kuperat naturparti med blandskog som ligger mellan gång- och cykelvägen utmed Bergslagsvägen, radhustomter och en förskola. Närmast Sörgårdsvägen övergår skogsmarken i en öppen gräsyta. Skogen är en blandskog med gran, tall, lönn, asp och enstaka ekar. Terrängen är delvis blockig och det finns berg idagen. Marken är till stor del gräsbeklädd. Genom skogen finns en del upprampade stigar. Utmed Bergslagsvägen finns ett bullerplank. En stor del av ytan är ett fornlämning i form av grav- och boplatsoområde.

Analys

Skogen fungerar som skärm mellan den trafikerade Bergslagsvägen och bostadsområdet. Den används som lekskog av förskolan som har en gårdsentré direkt ut i skogen. I övrigt är den svårtillgänglig för allmänheten då den gränsar direkt mot tomtarna. Där stadens mark möter gator är det smalt och otydligt att man kan ta sig in. Skogsmarken är i vissa delar fin och öppen, men längre söderut mot blir den mindre efterhållen och mer otillgänglig. Det är bullerstört från flygtrafiken.

Trygghet: Gång- och cykelvägen är belyst, vegetationen har hållits öppen närmast vägkanten.

Värden

Upplevelse: naturlek, grön oas, promenad

Ekologiska: Ingår i stödhabitat för barrskogsmedar och groddjur.

Kulturhistoriska: fornlämning

Mål

Tillgängliggör för fler som en stycke bostadsnära natur att promenera och leka i.

Strategi

Stärk platsens identitet genom att ge skogen ett namn. Möjliggör och förtydliga fler entréer. Fortsatt slyrensning längs gång- och cykelväg för att bibehålla den öppna känslan.

Gång- och cykelvägen invid grönområdet.

1. Skogsområde, 2. Förskola, 3. Gång och cykelväg

4O. Utgårdsvägen/Vinstavägen

Beskrivning

Parktyp: Annat grönområde

Karaktär och storlek: Övrig parkyta, 0,8 ha

Innehåll: En blockig skogshöjd helt innesluten av villatomter. På tre ställen finns smala remsor med parkmark mellan tomterna. Skogen är en blandskog dominerad av gamla tallar med inslag av gran, björk, rönn, oxel, asp och ek. Inne skogen finns en del upptrampade stigar. Uppe på höjden är skogen relativt öppen med stora tallar, blåbärris och stenblock, t.ex. ett riktigt stort, karaktäristiskt block. I områdets nordöstra del finns en fornlämning i form av en stensättning.

Analys

Fin och öppen skogshöjd med de stora stenblocken som ett spännande inslag. Platsen verkar användas till vistelse och lek såsom kojbyggen för kringboende. Som utomstående är det dock svårt att hitta in då samtliga parkremsor mellan husen är svåra att skilja från tomtmark och på vissa ställen är helt igenväxta.

Trygghet: Stora mängder med kvarlämnat skräp signalerar att platsen är lite bortglömd.

Värden

Upplevelse: naturlek, grön oas

Ekologiska: Ingår i stödhabitat för barrskogsmesar och groddjur.

Kulturhistoriska: fornlämning

Mål

En lättåtkomlig bostadsnära natur som är tillgänglig för fler än de som bor närmast.

Strategi

Stärk platsen identitet genom att ge skogen ett namn som skyltas. Iordningställ och gallra minst en entréstig.

Stort karaktäristiskt stenblock.

1. Entrétytor till grönområdet som är svåra att hitta för utomstående

41. Område vid Gläntan

Beskrivning

Parktyp: Annat grönområde

Karaktär och storlek: Övrig parkyta, 0.8 ha

Innehåll: Brant skogsbeklätt berg i anslutning till Gläntans bollplan som är en stor öppen gräsyta med många planer. Skogen är en barrblandskog med gamla tallar, stenblock och mycket berg i dagen. Mellan skogsbacken och bollplanen finns en asfalterad yta med ett gammalt bollplank, en barack, en multisportplan. Från asfaltytan leder en brant stig genom skogen upp mot villatomter på höjden. Mot norr finns en trappstig som sammanbinder villagatan Drevkroken med idrottsytorna. Mot Kälvestavägen finns en upptrampad stig mellan multisportplanen och en stor mobilmast. Mellan Kälvestavägen och skogsområdet står ett högt nätstängsel.

Analys

Skogsbacken nyttjas troligen främst av de som bor i villorna på höjden som genväg. Vintertid kan nedre delen av stigen används som pulkabacke. De angränsande ytorna och byggnationerna som ligger på Idrottsförvaltningens mark är slitna och inte omhändertagna vilket drar ner intrycket av platsen. Om dessa delar rustas och görs mer inbjudande skulle även skogsbacken kunna komma fler till del. Det låga nätstängslet mot Kälvestavägen ger ogästvänligt intryck och det är oklart vad det har för funktion.

Värden

Upplevelse: grön oas

Trygghet: slitna ytor intill multisportplanen med en del sly

Tillgänglighet: brant skogsmark som är svårtillgänglig

Mål

Ett stycke natur som kan nyttjas av många.

Strategi

Samråd med idrottsförvaltningen om upprustning av ytorna intill bollplanen. Utred om stängslet mellan naturmarken och Kälvestavägen behövs.

Barrblandskog med mycket stenblock och berg i dagen.

1. Skogsbacke, 2. Gläntans bollplan, 3. Asfaltyta med barack, 4. Multisportplan, 5. Trappstig

42. Solhemsbackarna

Beskrivning

Parktyp: Annat grönområde

Karaktär och storlek: Övrig parkyta, 0.7 ha

Innehåll: Solhemsbackarna är en viktig passage för gående och cyklister och löper parallellt med spårområdet. Den består av en asfalterad gång- och cykelväg vid en sprängd bergvägg samt stödmurar och en smal remsa brant mark som ligger mellan spårområdet och villor i Solhöjden. En kraftig stålstaket separerar vägen från spårområdet. En parksoffa finns längs sträckan.

Analys

Gång- och cykelvägen där den löper längs spårområdet upplevs som en avskalad transportsträcka vid en sprängd bergvägg. Den erbjuder således få upplevelsevärden. Passagen är dock relativt jämn och bred och fyller sin funktion som just transportsträcka.

Värden

Upplevelse: sitta i solen, utsikt

Trygghet: Stråket är välbelyst men har inga utvägar vilket skulle kunna upplevas som otrygg.

Tillgänglighet: bra ur tillgänglighetsperspektiv

Mål

Platsen ska vara en trygg och funktionell passage.

Strategi

Bibehåll dagens skötselnivå men lägg till några extra parksoffor för att utnyttja söderläge vid bergväggarna.

Gång- och cykelväg som löper mellan spårområdet och sprängd bergvägg.

1. Koppling till bron mot pendeln/Spånga centrum

43. Norrskensbacken

Beskrivning

Parktyp: Annat grönområde

Karaktär och storlek: Övrig parkyta, 0.7 ha

Innehåll: En brant skogsbacke med asfalterad och terränganpassad gång- och cykelväg som leder från bostadsområdet Solhemsbackarna mot pendeltågstationen och bron mot Spånga centrum. Vegetationen är i huvudsak tallskog med inslag av björk, asp och gran. En handledare och två parksoffor samt belysning finns längst gången.

Analys

Norrskensbacken upplevs som en lugn passage genom ett lummigt skogsparti. Naturkvalitéerna är höga i relation till områdets storlek och gångvägens placering mitt i området gör att bostäder och vägar inte är synliga. Platsen känns fridfull trots påtaglig buller från det närliggande spårområdet. Vägen är markerad som gång- och cykelväg men är troligtvis för brant för de flesta cyklister.

Värden

Upplevelse: grön oas, utsikt, promenad

Trygghet: Gången är belyst, men området skulle ändå kunna upplevas som otryggt nattetid. Klotter finns på parksofforna.

Tillgänglighet: Gång- och cykelvägen är brant (>15% lutning) men med hänsyn till den kuperade terrängen är situationen svår att åtgärda. Parksoffor och handledare som följer hela stråket underlättar något för gående med rörelsesvårigheter.

Mål

Platsen ska fortsätta vara en lugn oas för promenader och ett grönt vardagsstråk mot pendeltågsstationen.

Strategi

Upprätthåll nuvarande skötselnivå.

Gång- och cykelvägen genom området

1. Gång- och cykelvägen

44. Solhöjdsslingan/Solskensbrinken

Beskrivning

Parktyp: Annat grönområde

Karaktär och storlek: Övrig parkyta, 0.9 ha

Innehåll: Platsen består av blockig hållmark med tallskog och inslag av björk och rönn. En gång- och cykelväg som genar mellan närliggande bostadsområden leder igenom den norra delen av parkmarken men är avskuren från huvuddelen av grönområdet av en svårpasserad bergvägg. Gång- och cykelvägen är belyst och har en parksoffa.

Analys

Området är omgivet nästan helt av villor och fungerar i princip som en allmänning för de boende och upplevs privat. Det används ibland av förskolebarn men barnen måste passera över tomtmark för att nå platsen eftersom marken vid gång- och cykelvägen är för brant och den passage som leder in till platsen från Solhöjdsslingan är igenvuxen.

Värden

Upplevelse: grön oas, rofylldhet och naturlek

Trygghet: Gång- och cykelvägen är belyst men sly växer tät inpå och ger en otrygg känsla.

Tillgänglighet: Den brantaste delen av gång- och cykelvägen är försedd med ledstång men en bred gräsremsa separerar ledstången från asfalten.

Mål

En plats som är ett tillgång för alla i området, inte bara de boende precis intill.

Strategi

Namnge platsen. Öppna upp den igenvuxna entrén från Solhöjdsslingan för bättre tillgång. Förbättra tillgängligheten för förskolan.

En grön oas med vacker tallskog

Ovan: Otillgänglig entré till området.
Under: Igenvuxen passage.

1. Gång- och cykelväg, 2. Svårpasserad terräng, 3. Igenvuxen passage

45. Solhems hagväg/Spånga kyrkväg

Beskrivning

Parktyp: Annat grönområde

Karaktär och storlek: Övrig parkyta, 0.8 ha

Innehåll: En remsa av tillsynes överbliven mark bestående av tät blandskog av asp, tall, gran och sly. Den mest synliga delen av området ligger längs Solhems hagväg bakom gatuparkering. Här är delar av marken relativt plan. En smal remsa mark sträcker sig ända fram till Spånga kyrkväg mellan ett radhusområde och en brant backe som utgör bakgårdar för villor längs Solhöjdsslingan. Denna remsa är dock övervuxen av sly och helt otillgänglig. Det finns även en bredare markremsa med en upptrampad stig som kopplar ihop radhusområdet med Solhöjdsslingan.

Analys

Marken verkar inte användas aktivt utan utgör en grön buffert mellan bebyggelse längs Solhöjdsslingan och Solhems hagväg. Den fyller troligtvis en mycket begränsad roll i Spångas grönsstruktur och har inga särskilda upplevelsevärden.

Trygghet: Tät sly och skräphögar i utkanten på flera ställen skymmer inblick och ger ett övergivet intryck som bidrar till en känsla av otrygghet.

Tillgänglighet: En brant upptrampad stig som används mycket lite. Generellt dålig tillgänglighet till området.

Mål

En grön barriär som ger ett vårdat intryck och blir en tillgång för närområdet.

Strategi

Öka skötselinsats inklusive skräpplockning och slyrensning.

Områdets mest synliga del är relativt plan och ligger längs Solhems hagväg.

1. Synlig, plan mark, 2. Remsa på brant backe med upptrampad stig, 3. Igenvuxen remsa

46. Spångavägen/Skygränd

Beskrivning

Parktyp: Annat grönområde

Karaktär och storlek: Övrig parkyta, 0,3 ha

Innehåll: Gräsytor med strödda träd mellan vägar har blivit enkel parkyta. Det finns några nyplanterade träd och buskarplantering mot den starkt trafikerade Spångavägen. En gångväg går igenom den södra delen och en smitväg går över gräset i den norra delen av parken. På andra sidan Spångavägen ligger Solhems bollplan.

Analys

En grön lunga som fungerar som en bufferszon mellan bostadsområdet och vägen. Själva parkrummet påverkas starkt av trafiken och störs av buller. Ytan används troligen mest som en grön gångpassage.

Trygghet: Bra översikt över hela området, ingen belysning i parken, men på vägarna runt om.

Tillgänglighet: Området är relativt plant.

Mål

En attraktiv plats avskärmad från trafiken och med ökad biologisk mångfald.

Strategi

Permanent smitväg och plantera fler träd i den norra delen av parken – gärna exotiska arter. Förläng buskaget som avgränsning mot Spångavägen.

Smal trädplanterad grönyta med gångstråk längs Spångavägen.

1. Gångväg, 2. Smitväg, 3. Solhems bollplan

47. Bindestrecket/Vildmarksvägen

Beskrivning

Parktyp: Annat grönområde

Karaktär och storlek: Övrig parkyta, 0.4 ha

Innehåll: En mindre grönyta i villaområdet i form av en skogsbevuxen höjd med tydliga fornlämningar av ett förhistoriskt gravfält, i form av ett röse och stensättningar. Skogen är en blandskog av ek, tall, björk och gran. Det förekommer också gullregn. I markskiktet finns förutom gräs också blåbär, lingon och på något ställe kaprifol. Den lilla skogsbacken nås endast från Bindestrecket, i övrigt är den helt omgiven av villatomter. Det finns dock en smal remsa parkmark ner mot Vildmarksvägen, men den är helt igenväxt.

Analys

En fin och öppen liten skogsbacke som nog främst används av de som bor närmast som lekskog. Den är ganska otillgänglig då ytorna närmast Bindestrecket är slyiga och väldigt blockiga, och det saknas en tydlig entréstig. När man kommer upp i skogen är karaktären öppnare. Rösena är tydliga och ett spännande inslag. Det finns behov av fornlämningsvård.

Värden

Upplevelse: naturlek, grön oas

Ekologiska: Grova, äldre ekar förekommer.

Kulturhistoriska: fornlämningar

Mål

Ett stycke bostadsnära natur med fornlämningar som är tillgängligt för fler och med en möjlig naturpassage mellan Vildmarksvägen och Bindestrecket.

Strategi

Stärk platsen identitet genom att ge skogen ett namn. Tydliggör möjlighet att gå in från Bindestrecket genom att gallra och gör eventuellt en entréstig. Gallra och gör det möjligt att nå området via parkremsan från Vildmarksvägen. Tillför vistelsevärden, så som sittplatser och information om fornlämningarna.

Skogsbevuxen höjd av ek, tall, björk och gran.

1. Blockig och svårtillgänglig entré, 2. Helt igenvuxen parkremsa, 3. Transformatorstation

48. Spångavägen/Skogslöparvägen

Beskrivning

Parktyp: Annat grönområde

Karaktär och storlek: Övrig parkyta, 0.3 ha

Innehåll: En liten grönyta intill en busshållplats vid Spångavägen bestående av en gräsyta som övergår i skogsmark. En grusad stig korsar gräsytan. En parkbänk står placerad intill stigen, mellan två tallar. På gräsytan står också en stor solitär tall samt en vissnande säl. Genom skogsmarken finns antydning till upptrampade stigar som leder till angränsande villatomter. Skogen består främst av tall, med inslag av björk och aspsly. På platsen finns fornlämningar i form av ett gravfält och skärvtenshögar. Utmed cykel och gångbanan som angränsar parken står en informationsskylt om fornlämningarna och en föreningsmeddelandetavla.

Analys

Plats som används främst till att gå över och att vänta på bussen på. Skogspartiet används möjligtvis till lek av de kringboende. De stora tallarna är vackra och ger platsen karaktär, inte minst den riktigt stora solitära tallen på gräsytan och de intill parkbänken. Informationsskylten är i dåligt skick.

Värden

Upplevelse: grön oas

Kulturhistoriska: fornlämningar i form av gravfält och skärvtenshögar

Mål

En grön oas som bidrar till en grönare stadsdel och där information om platsens historia och dess fornlämningar finns tillgängligt. De solbelysta tallarna är fortsatt en stark karaktär på platsen.

Strategi

Byt ut informationsskylten om platsens historia till en ny. Undersök möjligheten att tillskapa ängsmark genom slåtter och upptag av förna.

Gräsytan övergår i skogsmark.

1. Busshållplats, 2. Grusad stig i klippt gräsyta, 3. Stor och fin solitär tall, 4. Skogsmark.

49. Byvägen-Bergbostigen

Beskrivning

Parktyp: Park

Karaktär och storlek: Övrig parkyta, 0.2 ha

Innehåll: Den lilla parken ligger utmed Bergbostigen som här är en gångbana, mellan Flystaberget och Spångavägen. Runt om parken finns mestadels villor, men vid Spångavägen ligger också flerbostadshus. Parken är plan och rektangulär och består av en öppen gräsyta omgiven av uppvuxna träd. Trädbeståndet består främst av körsbär men här finns också ask och enstaka exemplar av lind, avenbok och alm. En grusad yta med två parksoffor och ett bord i soligt läge avgränsas mot gångvägen med ett rosbuskage. Över gräsytan finns en upptrampad smitväg.

Värden

Upplevelse: bollek, sitta i solen, grön oas, rofylldhet

Analys

Parken är ganska oansenlig och används i nuläget främst till att passera förbi eller gena över, kanske stannar någon till en stund vid den soliga sittplatsen. Möjligen används ytan mer av de boende i de närbelägna flerbostadshusen som inte har tillgång till en egen trädgård. Träden är stora och uppvuxna. Vissa körsbärsträd är gamla och skulle på sikt behöva ersättas. Platsen är lugn och fridfull trots ett visst trafikbuller från Spångavägen. Då parken inte skyltas eller har något namn är det otydligt att det är en allmän park.

Parken kan med en tydligare gestaltning utvecklas till en liten kvarterspark för samling och rekreation. Någon form lekfunktion och fler sittplaster skulle få fler att stanna till. Parken verkar användas för hundrastning.

Parkens skulle tydligare kunna kopplas ihop med parkmarken på Flystaberget. (Se nr 28 Flystaberget) En skyltning mot parken och Flystaberget från Spångavägen skulle göra att fler hittade dit.

Sittplats med bord i soligt läge.

1. Gångväg, 2. Sittplatser, 3. Smitväg, 4. Trappväg upp på Flystaberget

Trygghet: Gångvägen är belyst med stolpar.

Tillgänglighet: Ytan är plan.

Entre till parken från Spångavägen. I änden av gångvägen ligger Flystaberget.

Mål

En liten kvarterspark som fungerar som rekreation och samlingsplats för kringboende och som har koppling till Flystaberget.

Strategi

Ge parken ett namn, skylta den. Skylta vidare mot trappvägen upp på Flystaberget. Tillför något som lockar barn och unga. Tillför mer sittplatser. Trädföryngra och förnya buskage. Tillför blomsterprakt.

Den öppna gräsytan sett från Byvägen. I mitten av gräsytan står en ask i dåligt skick.

50. Fägringsbrinken/Båtsman Nähls väg

Beskrivning

Parktyp: Annat grönområde

Karaktär och storlek: Övrig parkyta, 0.3 ha

Innehåll: Bakom en förskola vid Söderbergavägen ligger en brant södervänd skogsbacke. En gräsremsa leder in vid sidan av förskolan och en mycket brant och oannonserad stig leder sedan vidare upp på berget. Stigen går mycket nära villatomter. På högsta punkten finns en fornlämning i form av en stenhög. Stigen ansluter mot en smal asfaltstig som sammanbinder villagatorna Fägringsbrinken och Båtsman Nähls Väg. Skogsbacken består blandskog med mycket lönn i foten av backen och tallar högre upp.

Analys

Skogsbacken används nog främst som smitväg, inte minst till förskolan. Stigen är så brant så det skulle gå att ersätta den med en trappa. Detta skulle också tydliggöra passagen. Uppe på höjden finns fina bevrghällar med en viss utsikt. Här vore trevligt med en sittplats, dock är man mycket nära en angränsande villatomt.

Värden

Upplevelse: utsikt, grön oasis, rofylldhet

Kulturhistoriska: fornlämning

Mål

En grön gångpassage genom bostadsnära natur som kan nyttjas av fler än de närmast boende och där det finns möjlighet att stanna till.

Strategi

Ge platsen ett namn. Öppna upp mot asfaltstigen för att tydliggöra fornminneskulle. Utred att tillföra en sittplats vid utsiktspunkten och att göra stigen permanent som en smitväg genom att anlägga en trätrappa.

Berghällen där man har viss utsikt.

1. Förskola, 2. Brant skogsbacke, 3. Utsiktspunkt

51. Biodlarvägen

Beskrivning

Parktyp: Annat grönområde

Karaktär och storlek: Övrig parkyta 1.2 ha

Innehåll: En kuperad naturmark med uppvuxna tallar och mycket berghällar som ligger mellan villatomter och Biodlarvägen. Tall dominerar men det finns inslag av rönn och björk. Markvegetation består av gräs, blåbärsris och liljekonvalj. Vid Biodlarvägen finns stigar som leder in i skogen.

Analys

Det är mycket fin och öppen skog. Upptrampade stigar skvallrar om att den är välanvänd. Skogen har en öppen pelarsalkänsla i mitten, men är mer sluten mot sidorna. Det är en rofylld plats bortsett från det periodiska flygbullret, men också en fin lekskog som borde vara en bra utflyktsskog för förskolor. Stigarna från Biodlarvägen är lättillgängliga och synliga. Det finns även en smal och mycket igenväxt stig i söder från Brotorpsvägen. I norra delen mot Biskötarbacken finns också en liten remsa parkmark, men den är helt igenvuxen och otillgänglig. Om den delen öppnas upp möjliggörs det för en naturstig som sammanbinder Biskötarbacken och Brotorpsvägen.

Värden

Upplevelse: naturlek, grön oas, skogskänsla, promenad, rofylldhet

Tillgänglighet: Platsen är naturligt kuperad.

Mål

Tillgängliggör för fler att nyttja som bostadsnära natur

Strategi

Stärk platsen identitet genom att ge skogen ett namn. Gallra upp runt den södra entréstigen från Brotorpsvägen. Möjliggör för en entréstig från norra sidan. Tillför vistelsevärden, t.ex sittmöjligheter.

Stigar leder in i skogen från Biodlarvägen.

1. Lättillgängliga stigar från Biodlarvägen, 2. Igenväxt stig, 3. Otillgänglig och igenvuxen parkmark

52. Gribbyvägen/Biskötarbacken

Beskrivning

Parktyp: Annat grönområde

Karaktär och storlek: Övrig parkyta, 0.35 ha

Innehåll: En lättblockig skogsbacke i korsningsyta mellan två villagator. Skogen domineras av tallar med inslag av asp, björk, rönn, ek och gran. I skogen finns det spår av en mindre skogsbrand, det är stora mängder död och bränd sly samt skadade tallar. Det finns några mindre upptrampade stigar som leder fram till vil-latomterna. Ett oväntat inslag är en sten med inskriptionen 'what is not unknown' (se bild på sida 101). I Gatukorsningen direkt öster om skogsbacken finns en mindre grönyta bestående av en klippt gräsmatta, lite uppvuxna blandbuskage och några stora stenblock. Utmed en gångväg står en parksoffa och en papperskorg.

Analys

Skogen används troligen främst av de som bor närmast som lekskog och att gena igenom. Det är vid inventeringsstillfället rätt skräpigt, bland annat en del ölburkar och urdruckna spritflaskor. Det kan tyda på att platsen är lite av ett tillhåll. Vegetationen är ganska tät mot Gribbyvägen, här skulle man kunna öppna upp för att öka överblickbarheten. Grönytan i gatukorsningen är en enkel men trevlig liten plats där man kan kort kan stanna till. Stenblocken kan vara roliga för barn att lek på.

Trygghet: Vid inventeringstillfället fanns tecken på att skogsbacken används som tillhåll, vilket kan upplevas som otryggt av närboende.

Värden

Upplevelse: naturlek, grön oas

Mål

Bostadsnära natur som är inbjudande för fler än de närmast boende.

Strategi

Ge skogsbacken ett namn. Överväg om en naturstig ska anläggas. Öppna upp vegetationen mot Gribbyvägen.

Lättblockig skogsbacke i villaområde.

1. Skogsbacke, 2. Tätvegetation mot Gribbyvägen, 3. Grönyta i gatukorsning, 4. Parksoffa

53. Dagverksvägen/Gamla Bromstensvägen

Beskrivning

Parktyp: Annat grönområde

Karaktär och storlek: Övrig parkyta, 0.6 ha

Innehåll: Kuperat naturområde med blandskog och gravfält, utmed Gamla Bromstensvägen. På en berghäll finns 'Sundbyristningen', en runristning från 1000-talet. En upptrampad stig går mellan vägen till lokalgatan ovanför. Skogen som domineras av blandskog med asp, tall och gran samt den anslutande gräsmarken har påtagligt naturvärde.

Analys

Skogsområdet utgör en avskärmning mellan bebyggelsen och vägen, och används som passage. Vegetationen är snårig och tät och därmed otillgänglig för vistelse. Skyltningen kring runristningen bör förnyas.

Värden

Ekologiska: Ingår i habitatnätverk för groddjur.

Kultuhistoriska: Fornlämning finns i området.

Trygghet: Ingen belysning finns.

Tillgänglighet: Naturligt kuperad.

Mål

Bostadsnära naturmark med avskärmande funktion.

Strategi

Gallra och röj vid behov för att undvika igenväxning. Förbättra skyltningen kring runristningen.

"Sundbyristningen" från 1000-talet är inristad i en berghäll.

1. Sundbyristningen, 2. Naturmark

54. Mamrevägen

Beskrivning

Parktyp: Annat grönområde

Karaktär och storlek: Övrig parkyta, 0.2 ha

Innehåll: Skogsklädd slänt ner mot spårområdet. Innehåller en del större träd och buskage av bland annat hagtorn.

Analys

Området fungerar som en grön avskärmning mellan bebyggelsen och spåren och brynzonen ut mot gatan upplevs som en välskött ridå av vegetation, medan det innanför är täta uppslag med sky. Slänten är delvis otillgänglig, men tecken finns på att det i viss mån används för lek och promenad.

Värden

Upplevelse: naturlek

Kulturhistoriska: Synliga rester av den tidigare centrumbebyggelsen.

Trygghet: Ingen belysning finns.

Tillgänglighet: Naturligt vegetationsklädd slänt.

Mål

Avskärmande vegetation mot spårområdet.

Strategi

Gallra och røj vid behov för att undvika igenväxning.

Naturområdet har några mer öppna och plana delar där naturlek förekommer.

1. Vegetationsklädd slänt

55. Parkstråk vid Bromstensvägen

Beskrivning

Parktyp: Annat grönområde

Karaktär och storlek: Övrig parkyta, 1.5 ha

Innehåll: Parkstråket vid Bromstensvägen består av Bällstaån med omgivande vegetation samt en bred och nyanlagd gång- och cykelväg som följer Bromstensvägen. Mot sydöst gränsar stråket till ett industriområde med stora reklamskyltar. Längre norrut får stråket mer parkkaraktär och kantas av en rad äldre lönnar. Stråket följer sedan järnvägen bort från vägen och avslutas vid en plankorsning över spåret som är en av få kopplingar mellan Flysta och Bromsten. Även denna del kännetecknas av parkkaraktär och har parksoffor utplacerade. Området påverkas av ombyggnationer och för Bällstaån finns ett separat åtgärdsprogram, ”Bällstaåmodellen”.

Analys

Mot sydöst upplevs stråket som en industriell genomfart. Här skulle en mer omsorgsfullt gestaltad växtlighet kunna lyfta fram ån, skymma industrin och liva upp en enförmig passage. Intill den nyalagda gång- och cykelvägen krävs åtgärder för att förhindra uppkomst av ogräs i grusytorna. Stråkets parkkaraktär i norra delen hjälper att markera vikten av korsningen över spåret. Stråket är av vikt då det kopplar ihop Bromsten och Flysta. Bällstaåns funktion med översvänningsytor för fördröjning och infiltration av dagvatten är viktig att bevara och utveckla för att minska risken för översvämning vid skyfall.

En rad med lönnar följer den nyalagda gång- och cykelvägen i nordväst.

Värden

Ekologiska: Ingår i habitatnätverk för groddjur.

Trygghet: Ett välbelyst gång- och cykelstråk, men ovårdad växtlighet gör att platsen upplevs som ödslig och ogästvänlig.

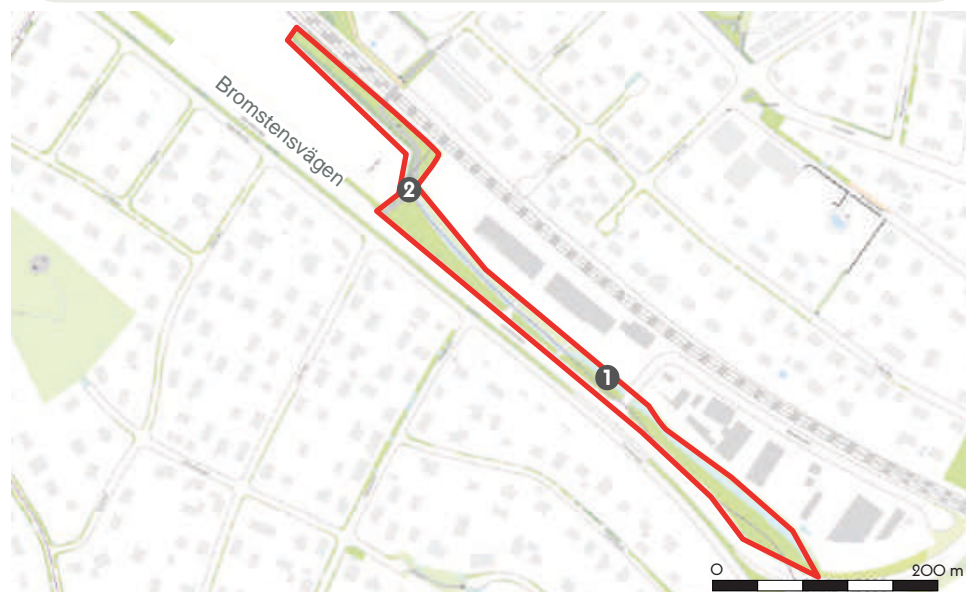
Tillgänglighet: Gång- och cykelväg med bra framkomlighet.

Mål

Ett grönt stråk med upplevelsevärden och parkkaraktär, där Bällstaåns visuella och ekologiska värden är tydligt närvarande.

Strategi

Anlägg gräs- eller ängsytor intill vägen i områdets sydöstra delar. Ta fram en medveten växtgestaltning. Öka skötselnivån längs stråket som idag upplevs som lite stökigt. Utveckling av översvänningsytor eller med andra lösningar minska risken för översvämning vid skyfall. Följ stadens lokala åtgärdsprogram för Bällstaån.

1. Stråket längs väg och industri, 2. Norra delen av stråket med parkkaraktär

56. Fristadsplan

Beskrivning

Parktyp: Annat grönområde

Karaktär och storlek: Övrig parkyta, 0.06 ha

Innehåll: Denna gräsplan är en kilformad restyta mellan Duvbovägen och Bockfjällsvägen. Platsen används som busshållplats och återvinningsstation. Hamlade pyramidalmar ramar in två sidor.

Analys

Platsen upplevs som lite stökig på grund av att återvinningsstationen har fått en central och synlig placering. Stationen krockar med det formella intrycket som träden ger och det som skulle kunna vara en fin siktlinje från Duvbovägen upp mot Bromstensskolan störs.

Värden

Trygghet: Busshållplatsen har en synlig placering och platsens öppenhet ger bra sikt i olika riktningar.

Trygghet: Inget att anmärka på.

Mål

Platsen ska vara en öppen, formell yta som förstärker siktlinjen mot Bromstensskolan.

Strategi

Utred omplacering eller avskärmning av återvinningsstation. Plantering av träd skulle kunna fungera som avskärmning och ytterligare inramning av platsen.

Vy mot Bromstensskolan.

1. Bromstensskolan, 2. Återvinningsstation, 3. Busshållplats

57. Solhagsvägen / Stormbyvägen

Beskrivning

Parktyp: Annat grönområde

Karaktär och storlek: Övrig parkyta, 0,1 ha

Innehåll: En gräsklädd plats med strödda träd omgiven av vägar. En smal gångväg med en parkbänk leder tvärs över platsen.

Analys

En liten grön lunga i ett område mellan bostäder och ett arbets- och industriområde. Om det kompletteras med några bänkbord kan det bli en plats att äta lunch på för arbetsplatserna intill. Luckan i bebyggelsen skapar siktlinjer mot centrum i ett område som är svårorienterat. Platsen är värdefull som en grön entré i ett område delvis med industrikaraktär.

Trygghet: Bra översikt över hela området, ingen belysning i parken, men på vägarna runt om.

Tillgänglighet: Relativt plant område.

Mål

Att få fler att använda och uppskatta platsen.

Strategi

Sätt ut några bänkbord och fler parkänkar.

En gångväg leder tvärs över platsen.

1. Gångväg med parkbänk

58. Kälvestavägen

Beskrivning

Parktyp: Annat grönområde

Karaktär och storlek: Övrig parkyta, 0.1 ha

Innehåll: Ligger i lokalnod i området mellan Stormgränd, Norrgårdsvägen och Kälvestavägen. Vändplanen på Stormgränd övergår i en asfalterad gångbana. Ytan består av en klippt gräsyta med genstig. Trottoar saknas på Kälvestavägens östra sida.

Analys

Platsen har idag ingen uppenbar funktion. Den skulle kunna fungera som hängställe, aktivitetsplats eller lekplats längs med Kälvestavägen.

Mål

Platsen ska fortsätta vara en lättskött öppen yta.

Strategi

Bibehållen skötselnivå. Plantera in några träd för skugga och inramning.

Öppen gräsyta vid Kälvestavägen.

1. Vändplan, 2. Asfalterad gångbana, 3. Genstig

59. Vindstigen/Skymningsstigen

Beskrivning

Parktyp: Annat grönområde

Karaktär och storlek: Övrig parkyta, 0.04 ha

Innehåll: Klippt fyrkantig gräsyta längs lokalgator mitt i ett lugnt villaområde. Innehåller en upptrampade genstig och transformatorstation.

Analys

Platsen skulle kunna kompletteras med exempelvis fruktträd för att skärma av transformatorstationen.

Mål

Platsen ska fortsätta vara en lättskött öppen yta.

Strategi

Bibehåll skötselnivå. Komplettera eventuellt platsen med träd.

Öppen gräsyta med transformatorstation.

1. Transformatorstation

6O. Vinstavägen/Sörgårdsvägen

Beskrivning

Parktyp: Annat grönområde

Karaktär och storlek: Övrig parkyta, 0.2 ha

Innehåll: Yta med klippt gräsmatta vid Sörgårdsvägen som är ganska trafikerad. Innehåller återvinningscentral, asiatisk matservering i kiosk, en parksoffa och en brevlåda. Den enda vegetationen består av ett högt, runt buskage av bl.a rönn.

Analys

Platsen fyller tydliga funktioner med sin kiosk och återvinningsstation som är delvis avskärmd av vegetation. Kiosken har ett bänkbord för ätande eller väntande. Platsen skulle kunna utvecklas med en mindre torgyta för vistelse intill kiosken.

Värden

Upplevelse: sitta i solen, uteservering

Mål

Platsen ska fortsätta vara en öppen yta och ska fungera för återvinningsstation och uteservering.

Strategi

Bibehåll skötselnivå. Utred anläggande av en mindre hårdgjord yta i anslutning till kiosken. Plantera fler träd.

Öppen gräsyta med återvinningsstation och kiosk.

1. Kiosk, 2. Återvinningsstation

Mindre naturområden i Spånga

Historia

Vanligtvis är naturområdena en rest från ett tidigare landskap, innan egnahemsrörelsen och den stora utbyggnaden av Spånga. De vittnar om äldre landformer och en annan markanvändning än idag. Varför naturen sparades vid anläggandet av villatomterna kan ha flera orsaker. Ibland kan det ha handlat om svårigheterna att bygga i den branta terrängen; dynamit var i början av 1900-talet fortfarande nytt och användes sparsamt. I andra fall kan det ha handlat om att spara fornlämningsområden. I takt med att villaområdena förtätats har de mindre grönytor minskat i antal.

Beskrivning

Vanligtvis är dessa ytor skogskullar mellan villatomter som består av tall- eller blandskog. Blåbärsris, blommande örter och svamp förekommer, vilket kan vara en tillgång för de boende. De är ofta bergiga och blockiga och därav svårtillgängliga. Ibland finns påtagliga natur- eller kulturvärden.

Värden

Upplevelse: naturlek, skogskänsla, rofylldhet

Tillgänglighet: Områdena är generellt otillgängliga med branta klippor och tät vegetation.

Analys

Dessa ytor är av stort värde i det parkfattiga Spånga och borde tillgängliggöras för fler än bara de som bor i direkt anslutning till dem. De kan fungera som lekskogar där spängaborna kan klättra bland stenblock, bygga kojor, plocka bär, höra fåglar och rasta hunden.

Många områden ligger mellan villatomter och har endast smala remsor av parkmark ner till anslutande gator. På flera ställen är dessa markremsor så pass igenvuxna att det inte går att ta sig in. Detta gör att områdena kan uppfattas som privata och de tas ibland även i anspråk av närboende.

Kompassbacken

Bindestrecket/Vildmarksvägen

Mål

Ytorna fungerar som fickparker, är tillgängliga och används för närrekreation av de boende i området samt ingår om möjligt i större gröna promenadstråk.

Strategi

Ge platserna identitet, bland annat genom namnsättning. Detta görs förslagsvis i samarbete med brukarna. Tydliggör entréer och passager in till områdena och skapa stråk genom ytorna. Tillför vistelsevärden på strategiska platser, så som sittplatser vid utsiktspunkter, picknickbord och naturlekplatser. Vårda och informera om eventuella fornminnen. Värna en biologisk mångfald och befintliga ekologiska värden.

Sten med text i naturområdet vid Gribbyvägen/Biskötarbacken.

Naturområde vid Mamrevägen.

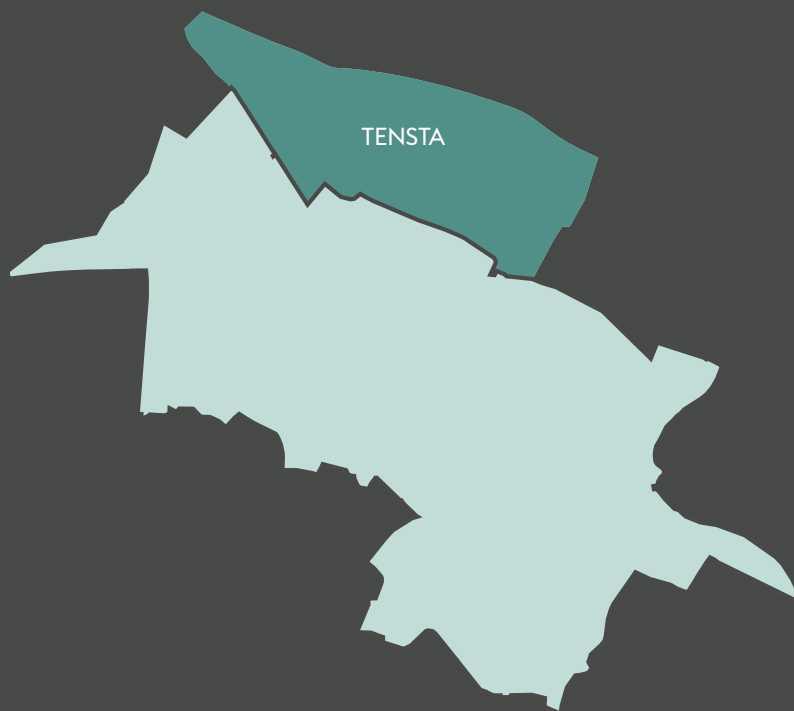

Dött träd vid Biodlarvägen som fungerar som insektshotell.

Naturmark intill Bindestrecket/Vildmarksvägen som är svårtillgänglig.

Tensta

Beskrivning

Tensta tillsammans med Rinkeby tillhör utbyggnaden av södra Järvafältet som planerades och anlades i slutet på 1960-talet. Redan år 1967 flyttade de första tenstaborna in och Tensta centrum invigs tre år senare. Tensta är planerat utifrån visioner om trafikseparering och stadsmässighet; med rutnätsstruktur, en hög exploateringsgrad och lite sparad natur, vilket förutsatte tillgången till större grönområden utanför stadsdelen. Centrum består av gågator, parkeringshus, teater m.m.. Markbeläggningen är mönstrad och fontäner och väggmålningar pryder fasaderna. En stor del av de gröna ytorna återfinns utmed stadelens gångvägar eller i anslutning till de större lekparkerna. Vid Spånga kyrka finns bevarad gårdsbebyggelse från 1800-talet som nu användas för parklekverksamhet.

Antal invånare: 18 867 (2018)

Yta: 2,16 km²

Terräng: Plansprängda platåer

Platser

Kvarterspark

1. Nydalsparken och Tensta Parkour
2. Erikslundsparken
3. Spånga By
4. Gullingeparken
5. Edingegången
6. Hidingehöjden

Torg och parktorg

7. Hjulsta torg
8. Tenstagången och Tenstaplan

Dalstråkspark

9. Tenstadalen
10. Spångadalen

Bostadsnära natur

11. Glömmingeskogen
12. Hjulstaskogen
13. Kämpingeskogen
14. Enbacksparken

Park- och naturstråk

- Parkstråk i Tensta
15. Hjulstagången
 16. Stråk vid Hjulsta torg
 17. Harlingegången
 18. Hidingegången
 19. Hyllingegången
 20. Föllingegången
 21. Dyvingegången
 22. Järingegången
 23. Elinsborgsgången
 24. Mellingegången
 25. Nydalsgången
 26. Åvingegången
 27. Faringegången
 28. Gullingegången
 29. Lättingegången
 30. Bussenhusgången
 31. Kämpingegången
 32. Sotingegången
 33. Svinningegången
 34. Enbacksgången
 35. Tisslingegången

Fickpark

36. Dyvingeparken
37. Rhododendronparken

Teckenförklaring

- Kvarterspark
- Torg- och parktorg
- Dalstråpark
- Bostadsnära natur
- Park- och naturstråk
- Fickpark
- Koloniområde

Skala 1: 20 00 (A4)

0 500 1000 m

1. Nydalsparken och Tensta Parkour

Historik

Parken har fått sitt namn från torpet Nydal, en röd träbyggnad från 1800-talet som ligger vid plaskdammen.

Beskrivning

Parktyp: Stadsdelspark

Karaktär och storlek: Kvarterspark, 2,4 ha.

Innehåll: Nydalsparken är en stor och innehållsrik park som ligger centralt i Tensta, mellan Tensta Allé och Hjulstavägen, omgiven av bostäder, förskolor och en grundskola. I norra delen ligger Tensta Parkour. Parken är långsmal och sluttar mot Järvafältet.

Parken har flera delar. Den södra, övre delen av parken terrasseras med granitmurar och breda trappor och består av lekytor terrasserade i olika nivåer. Den översta har lek anpassad för större barn med bland annat en multisportplan med konstgräs, en karusell och fler klätterställningar med inslag av interaktiva funktioner. På terrassen nedanför finns lekytor för mindre barn med klätterlek, gungor, gungdjur, karusell och en baksandlåda. Här finns också en stor plaskdamm med dusch. Runt dammen finns sittplatser. Markmaterialet består av grusade gångar, asfalt och på lekytorna fallskyddsgummi. Lekutrustningen är i huvudsak av stål. Runt lekytorna finns gräsytor med solitära träd, däribland många tallar, men också inslag av blodlönn. Lekytorna avgränsas mot Tensta Allé med ett nätstängsel som är helt dolt av höga syrenbuskage.

Nedre delen av parken har en klassisk parkutformning med en öppen gräsmatta omgiven av träd och gångvägar. Den stora gräsmattan korsas av grusgångar och inramas av en strikt lindallé i väster och i norr. I öster är träden mer artblandade och har en friare placering. På gräsytan finns grillar och bänkbord.

I norr ligger Tensta Parkour som består av platsbyggda betongmurar i olika nivåer och en stor gulmålad stålställning. Parkouren ansluter mot Elinsborgs bollplan som förvaltas av Idrottsförvaltningen. Närmast vägbroarna för E18 och Hjulstavägen över Järvafältet finns öppna graffitiväggar.

Den nedre delen med sin klassiska utformning.

1. Multiplan, 2. Plaskdamm, 3. Lekytor, 4. Öppen gräsyta, 5. Tensta Parkour

Värden

Upplevelse: lekplats, bollek, bollspel, vattenlek, sitta i solen, grön oas, grillning, picknick, promenad

Kulturhistoriska: Torpet Nydal från 1800-talet.

Analys

Nydalsparken är en välbesökt och populär park som har något för alla åldrar. Närheten till Tensta centrum och till skola och förskola genererar mycket rörelse genom parken och flera stråk passerar igenom. Den klassiska strukturen i nedre delen av parken med de strikta lindallérna och de korsande gångarna är stilig och bör värnas och förstärkas, exempelvis med friser i kanten av gångvägarna. Vissa av träden öster om gräsytan har dålig tillväxt och här är artvariationen låg.

Det finns en väldigt tydlig mittaxel i parken och en symmetri i trappornas och murarnas placering. Står man nere i parken och tittar mot norr blir stödmuren som lyfter den övre delen väldigt dominant. Här saknas ett centralmotiv. En amfiteater i slutningen eller ett konstverk skulle kunna vara ett sådant centralmotiv och också en målpunkt i parken.

Lekytorna är välanvända och har många roliga funktioner. Tack vare parkouren har parken högt attraktionsvärde även för tonåringar och vuxna. Plaskdammen är ett populärt inslag sommartid. Det som saknas är ytor för lugnare, enskild lek. En park av denna storlek borde även ha en större sandlåda med baksand.

Stråket ut mot Järvafältet kan förtydligas och utvecklas då trafiklederna numera är upphöjda på broar. Ytorna närmast fältet ser dåligt skötta och tråkiga ut. Här borde en tydligare koppling till Järvafältet skapas.

Det stora besöksstrycket i parken gör att slitaget blir högt och därför behöver även skötselnivån vara hög.

Trygghet: Den öppna karaktären gör att överblickbarheten generellt är god. Parken är välbelyst med parkstolpar och strålkastarmaster.

Tillgänglighet: Ligger i flera nivåer med breda trappor mellan. Finns vägar att gå runt men de är långa omväg. Barnvagnsramp saknas.

Klätterställning med interaktiva inslag.

Multisportplanen

Lekyta för de yngre barnen

*Cykelväg ut mot Järvafältet under bron.
Stråket kan framhävas tydligare.*

Tensta Parkour

Bakom parkouren skymtar bollplaner och den upphöjda vägbron.

Mål

En stadsdelspark och finpark med många funktioner och värden för alla åldrar samt med god koppling ut till Järvafältet.

Strategi

Utred möjligheten att förtydliga kopplingen mot Järvafältet. Eftersträva en enhetlig, identitetsskapande möblering, inte minst i nedre delen av parken för att utveckla området mot en finpark. Tillför blomprakt. Se till att trädförnyring och komplettering sker, gärna med större artvariation. Fortsatt hög skötsel.

Nydalsparken i höstskrud.

2. Erikslundsparken

Beskrivning

Parktyp: Park

Karaktär och storlek: Kvarterspark, 2,3 ha

Innehåll: I ett naturmarksområde invid Hjulstastråket ligger Erikslundsparken, en av stadsdelens mest välbesökta parker. Det är en stor och varierad park med lek- och idrottsytor och en bemannad parklek. I omgivningen finns bostäder och flera skolor och förskolor. Parken korsas av flera gångstråk.

Parken innehåller många parkrum med olika innehåll och karaktär. I den centrala delen ligger parkleksbyggnaden som sedan en brand 2011 är inrymd i en paviljong. Parkleken har öppet alla vardagar. Där kan man låna utrustning och det anordnas våffelstuga, grillning, lekdagar och miljövecka samt ibland även kultur-evenemang som teater. Här finns en trädgårdsdel där boende kan låna en odlingslåda att sköta om under en säsong i taget. Närmast odlingen finns en öppen plats belagd med betongplattor för bollek av typen landbandy, samt bordtennisbord. På lektyorna runt parkleken finns en nyare balanslek på fallskyddgummi och en äldre klätterställning med rutsch. En specialbyggd springsarg med tågtema finns runt en sandyta. På en inhägnad småbarnlek finns lekhus, rutschkana och mindre gungor. Här återkommer de specialbyggda träsargerna som går upp och ner runt sandytorna. Närmast paviljongen finns lekstugor. I söder avgränsas lektyorna med en klippt bokhäck invid ett räcke i gjutjärn.

Norr om parkleksytan, ovan en trappa, finns en grillplats med bänkar och bord mellan mycket breda naturstenmurar som ser ut att vara av äldre ursprung. Här finns lektyor med studssmattor, gungbräda och cykelkarusell. Platsen är omgiven av stora träd och här finns flera bodar, därav en miljöstuga.

Väster om grillplatsen finns en avlång plaskdamm omgiven av stora träd, däribland karaktäristiska ekar med knotiga grenar. Dammen har nyligen renoverats och försetts med ett nytt pumphus som ligger under ett trädäck. I söder avgränsas platsen med ett smidesräcke invuxet av vildvin, vilket ger intryck av en klippt häck. Här finns också ett trädäck med sittgradänger, parksoffor och en tråkrokodil. Den blockiga skogshöjden norr om plaskdammen har ett klättertorn men fungerar också för naturlek med klättrande i träd och hoppande på stenar. Här växer förträdelsevis tall men även mycket ek.

Plaskdammen

1. Lektyor kring parkleksbyggnad, 2. Plaskdamm, 3. Grill- och sittplatser, 4. Norra delen med konstgräsplan, basketplan, gungor, vattenlek, 5. Lekskog med klätterställning, 6. Finpark, 7. Gångstråk, 8. Skogshöjd

I norra delen finns en fotbollsplan med konstgräs samt en basketplan med asfaltbeläggning. På intilliggande ytor finns gungor, specialbyggda sittplatser kring stora stenblock och en vattenlek i form av en stensatt dammslinga med asfaltbotten.

I sydväst finns en finparksdel som som kallas 'Serviceparken'. Här en finns cirkelformad plats med fontän och parksoffor omgiven av körsbärsträd och klippta gräsytor. Några blomsterurnor är utplacerade och det finns en mindre perennplantering. Ute på gräsytan står en grill. Norr om dammen ligger en boulebana med bänkbord under äldre, bredkroniga pilar. Det har tidigare stått en paviljong på ytan som nu är riven. Här finns hel del teknikluckor och ventilationsrör samt att ett litet teknik- eller förrådshus. Det är ett ihållande fläktljud från något av teknikutrymmena.

Naturmarken söder om parken är en skogbeklädd höjd med mycket stenblock i en tall- och blandskog. Det finns enstaka upptrampade stigar genom skogen som kan användas som genvägar till parken.

Värden

Upplevelse: lekplats, parklek, naturlek, bollek, bollspel, vattenlek, sitta i solen, rofylldhet, blomprakt, grön oas, grillning, odling, picknick, promenad

Analys

Erikslundsparken är en mycket innehållsrik och spännande park med något för alla åldrar. Variationen mellan de anlagda ytorna och naturmarken skapar en omväxlande park med mycket att upptäcka och med många olika typer av ytor att leka och vistas på. Det syns att parken har upprustas vid olika tidpunkter, vilket ger ett lite brokigt men också charmigt intryck. De stora träden ger en lummighet och lövskugga samt lockar till sig fåglar och ekorrar. Att parken ligger så skyddad från biltrafik gör att den är fridfull och att fågelkvittret är påtagligt.

Den bemannade parkleken med sina aktiviteter är oerhört värdefull för stadsdelens barn och unga och bidrar till att parken är en viktig samlingsplats. Lekytorna kring parkleken är skojigt utformade med sina specialbyggda springsarger och odlingslådorna bidrar med blomsterprakt och lockar till sig pollinerande insekter.

Möjlighet att låna odlingslåda.

Lekytorna i parkleken.

Ytan med plaskdammen är en vacker plats som kan vara både livlig och vilsam, beroende på årstid och på vilka besökarna är.

Serviceparken är en fin och rofylld plats, inte minst tack vare fontänen och det porlande vattnet. Finparkskaraktären kan här förstärkas med mer blomsterprakt i nya perennplanteringar. Grillen skulle behöva kompletteras med sittplatser med bord. Ytorna kring bouleytan känns slitna och verkar inte vara så välanvända. Att det är mörkt under de stora pilträden, den trasig markytan där paviljongen tidigare stått, samt det ihållande fläktljudet drar ner intrycket av platsen.

Naturmarken söder om parken kan utvecklas. En anlagd stig igenom kan inbjuda fler att använda den, tex som lekskog.

Trygghet: Parken är belyst med parkstolpar som har kompletterats med strålkastarmaster.

Tillgänglighet: Ytorna kring parkleken är plana, det finns handikappstolett och ramp upp till parkleksbyggnaden. Flera lektyor har slät beläggning. Att parken ligger i en kuperade naturmark innebär en del trappor och att många gångstråk har en lutning. Plaskdammen har en nedgång med handledare

Mål

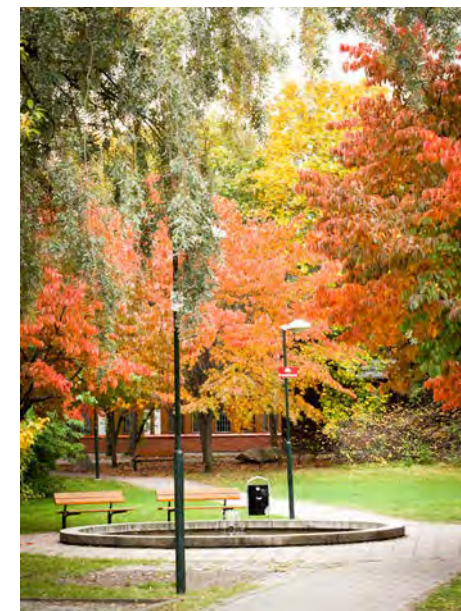
En fortsatt innehållsrik och attraktiv park, parklek och lekpark med lummig grönska och många funktioner som fungerar som en viktig samlings- och evengemangplats för boende och besökande.

Strategi

Värna lummigheten och mängden funktioner i parken som helhet. Bi-behåll en hög skötselnivå och regelbundet underhåll i hela parken med hänsyn till det stora besöksantalet. Kring finparksdelen finns potential att tillskapa blomsterprakt. Ytan där lusthuset stått bör omhändertas. Utred om det går att åtgärda det störande fläktljudet. Utred behovet av och läget på boulebanan. Säkerställ en fortsatt stort inslag av variationsrika träd genom förnyring för att på sikt bland annat ersätta de stora pilarna vid boulebanan. I dialog med fastighetskontoret arbeta för att ersätta den tillfälliga paviljongen med en ny permanent parkleksbyggnad i parken.

Cykelkarusell med bollplan i bakgrunden.

Finparksdelen 'Serviceparken'

Parkleksbyggnaden

3. Spånga by

Historik

Spånga Kyrka är i sin äldsta delar från 1100-talet och var tidigare central i den gårdsmiljö som låg i det tidigare odlingslandskapet. Strax intill kyrkan ligger Spånga by, en välbevarad gårdsmiljö känd sedan 1312 med bland annat en särskilt ålderdomlig bodbyggnad, samt soldattorpet Bussenhus som är omnämnt första gången 1725.

Beskrivning

Parktyp: Park

Karaktär och storlek: Kvarterspark, 1,9 ha

Innehåll: Spånga by är en park i kulturmiljö med bevarade byggnader. Parken är uppdelad i flera olika delar, lekmiljöer och stora öppna ytor. Det finns en bemanad parklek, caféverksamhet och även en 4h-gård med bland annat grisar, höns, getter och hästar och tillhörande hagar. Parken är i norra delen terrasserad med en bred granittrappa och en ramp som sammanför nivåerna. På den övre nivån finns ytor med gummi-asfalt och en större gungställning, kompisgunga, en liten asfalterad landbandyplan och småbarnslek. I anslutning ligger även en byggnad som har caféverksamhet. Mellan byggnaderna i den nordöstra delen finns inhägnader med djur, samt några mindre lekytor. Den nedre nivån är asfalterad med en centralt belägen plaskdamm och en scen i betong. Här finns även en basketkorg. Angränsande till denna lekyta finns lekskulpturerna "Blå mussla" och "Röd mussla" av Axel Nordell, samt picknickbord, grill och en minigolfbana. Den centrala delen utgörs av en gräsyta som i parkens södra del övergår i en inhägnad grusplan. Den norra delen av parken ramar in av trädader av hamlade lindar. Det finns även några större uppvuxna träd av poppel och pil och andra solitära träd med bland annat körsbär.

Värden

Upplevelse: lekplats, parklek, sitta i solen, grön oas, bollek, bollspel, vattenlek, grillning, picknick, djurhållning, evenemang

Kulturhistoriska: bevarad gårdsmiljö

Lekskulpturen "Blå mussla" av Axel Nordell är ett av många karaktärsfulla inslag i Spånga by.

1. Plaskdamm, 2. Gungor, 3. Café, 4. 4H-gård, 5. Grusplan

Analys

Spånga by är en populär lekmiljö och samlingsplats. Den är fin och välgestaltad med många inslag som lockar flera åldersgrupper. Dess läge och samutnyttjande med den bevarade gårdsmiljön gör platsen attraktiv och unik. Att Spånga by utöver det också bedriver verksamhet som parklek och 4H-gård gör parken till ett populärt utflyktsmål.

I stort upplevs Spånga by som välskött och ordnad. Utvecklingsmöjligheter finns kring grillen där ytorna är slitna. Dessa kan göras mer inbjudande med till exempel utökade och enhetligt utformade sittmöjligheter och papperskorgar. Den stora gräsytan i mitten av parken är sliten och skulle kunna inkluderas mer som en del av parken för att inbjuda till vistelse. Många delar i parken visar tecken på stort slitage, exempelvis räcken, träd och upp trampade planteringar. Det syns att besökare tar genvägar över gräs och planteringar på väg in till parken. Vissa av dessa gångar skulle kunna göras permanenta. Parkens funktion med översvämningsyta för fördröjning och infiltration av dagvatten är viktig att bevara och utveckla för att minska risken för översvämning vid skyfall.

Trygghet: Lekplatsen är väl upplyst och överblicken god. Överblickbarheten är sämre på baksidan av gårdens olika hus.

Tillgänglighet: Lekdelen är terrasserad med trappor och ramp mellan nivåerna som skulle kunna kompletteras med handledare. Stora delar av parken har hårdgjorda plana ytor. Parkleken är tillgänglighetsanpassad för personer med nedsatt syn och rörlighetsbegränsning.

Mål

En stadsdelsövergripande mötesplats med höga rekreativa och karaktärsfulla värden för alla åldersgrupper i en bevarad och lärorik kulturmiljö.

Strategi

Upprätthåll befintlig karaktär och värden och ha en hög skötselnivå med tanke på den intensiva användningen. Rusta upp vissa gräs- och planteringsytor samt förbättra trädens växtförutsättningar. Det stora behovet av sittplatser vid grillen kan tillgodoses på ett enhetligt sätt och gräsytan kan integreras mer i parken. Tydliggör entréerna in till parken. Utveckling av översvämningsytor eller med andra lösningar minska risken för översvämning vid skyfall.

Spånga by utgörs av både stora fasta delar som träd och plaskdamm, men även mindre detaljer tydligt kopplade till användarna av parken.

Parken har flera olika delar i en inramning av karaktäristiska träd och murar. I bakgrunden anas den gamla gårdsmiljön.

4. Gullingeparken

Beskrivning

Parktyp: Park

Karaktär och storlek: Kvarterspark, 1.3 ha

Innehåll: Parken ligger centralt i Tensta och består till största del av en gräs- och tallbeväxt höjdrygg. I området växer ett likåldrigt tallbestånd med inslag av äldre gran och en del lövträd. Det finns flera fornlämningar i form av gravfält från järnåldern. Gravarnas stenformationer är tydliga inslag i den gräsbevuxna markytan. En informationsskylt är placerad i ett centralt gångstråk. Flera gångstråk korsar området och sittbänkar står utplacerade. I zonen mellan vegetationen och centrumhuset leder en långsträckt torgyta med picknickbord, en kompisunga, en mindre klätterställning och en basketplan. Vid torget finns blommande buskar planterade.

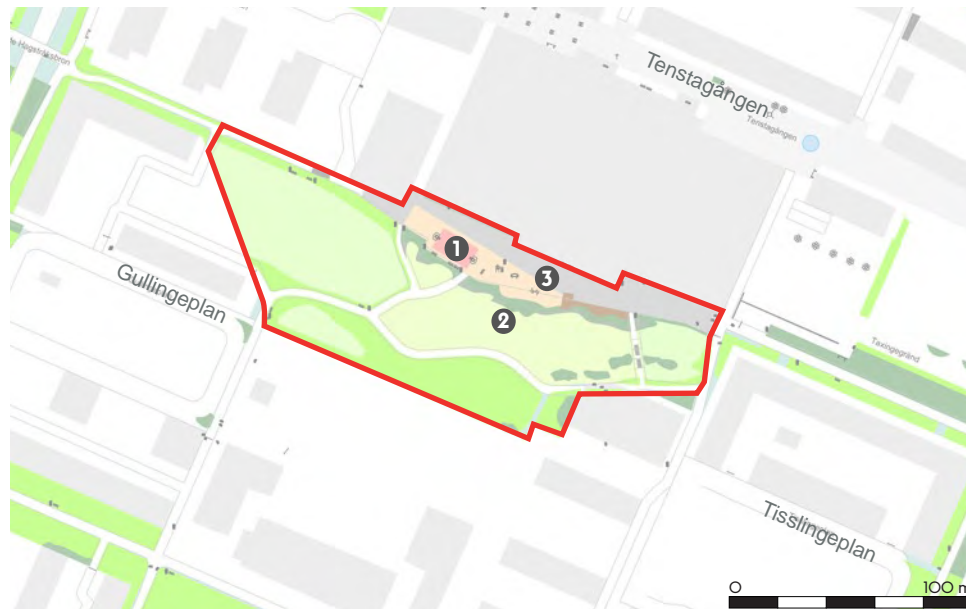
Värden

Upplevelse: grön oas, lekplats, sitta i solen

Kulturrehistoriska: Fornlämningar i form av sju stensättningar.

Gullingeparken består av en naturmarksdel med fornlämningar.

1. Lekplats, 2. Höjdrygg med fornlämningar, 3. Torgyta

Analys

Gullingeparken ligger strategiskt nära centrum och med många korsande stråk som gör att många rör sig i parken. Naturmarken är en rest av Tenstas ursprungliga natur och utgör ett viktigt grönt inslag i centrum. Det finns både natur- och kulturvärden att värna. Sittplatserna längs det södra gångstråket genom parken är till synes välanvända och promenaden över höjden är vacker. De sociala funktionerna på torgytan får däremot en känsla av baksida mellan centrumhusets stängda södra fasad och naturmarken. Gullingeparken kan därmed upplevas som otrygg.

Stockholm stad har nyligen rustat upp parken för ökad trygghet och tillgänglighet. Naturmarken har gallrats så att torgytan upplevs mindre instängd. En komplettering med utrustning i form av bänkar, skräpkorgar, låga räcken och gräskantskydd har gjorts och parken har fått ny belysning. För att lyfta fram Tenstas historia som befolkad långt före miljonprogrammet har platsens fornlämningar tagits fram och skyltar med information har satts upp.

Trygghet: Belysning finns, men parken upplevs som en baksida mot centrum.

Tillgänglighet: Plan hårdgjord torgyta och asfalterade gångstråk. Vissa stråk har naturliga lutningar då de sträcker sig över höjden.

Mål

En tillgänglig och attraktiv park som berättar om Tenstas tidiga historia.

Strategi

Värna fornlämningarna genom särskild skötsel och vård samt se till att informationsskyltar finns. Undersök möjligheterna att aktivera torgytan framför parken, i samråd med centrumverksamheten.

Längs naturmarken finns sittplatser och lektytor.

Ytor för olika aktiviteter ramas in av vegetationen.

5. Edingegången

Beskrivning

Parktyp: Park

Karaktär och storlek: Kvarterspark, 0,4 ha

Innehåll: Edingegången sträcker sig mellan Harlingegången i väster och Hjulstastråket i öster. I den västra delen vidgar sig stråket och blir en park. Parkens höjdskillnader tas upp av en slänt som till större delen är grästäckt, men även består av en del med buskage och träd, som korsas av en asfalterad gångväg.

I den övre delen avgränsas parken mot bebyggelsen med en betongmur. Längs muren går ett gångstråk som kantas av planteringar och sittbänkar. Nedanför slänten på den nedre planare delen av parken finns en konstgräsbollplan med sittbänkar. Vegetationen i parken är varierad. Vissa mer nyanlagda ytor samt nyplanterade träd och även ett äldre bestånd, bland annat en trädrad längs Edingegången.

Värden

Upplevelse: bollek, grön oas, sitta i solen, promenad

Edingegången består av ett längre stråk och en platsbildning med bland annat en bollplan.

1. Bollplan, 2. Sittplatser i solen

Analys

Parkdelen av Edingegången är en välkomnande och fin platsbildning mellan husen. Den fyller en funktion både som en plats att stanna upp på och som aktivitetsyta för barn och ungdomar. Vegetationen i parken fyller en viktig roll för den lummiga karaktären och kan kompletteras vidare. En del gräsytor kan ersättas med ängsytor eller annan lägre buskvegetation.

Vegetationen är på flera ställen sliten och skulle behöva bytas ut, kompletteras eller förnygras för ett mer välmående intryck. Ytor som utsätts för högt slitage kan behöva skyddas eller planteras med mer slitåliga växter. Den gräsbeväxta slänterna kunde ges en större ekologisk funktion med till exempel en tidig vårbloom i form av lökplanteringar eller ängsvegetation vilket skulle öka den biologiska mångfalden.

Trygghet: Belysning finns. Mestadels god överblick med undantag för några tätare buskage.

Tillgänglighet: Naturlig höjdskillnad. Asfalterade gångvägar. Lutande gångväg i slänt saknar handledare.

Mål

Bostadsnära park med aktiviteter för olika åldrar och med variationsrik vegetation.

Strategi

Förnya och komplettera vegetationsytor. Se över möjligheten att komplettera gräsytor med fler träd och inslag av lägre vegetation kring trädstammen för att skapa goda växtförutsättningar. Handledare kan både öka tillgängligheten och skydda vegetationsytor från slitage.

Bollplanen med konstgräs är omgärdad av vegetation.

Mot norr tas höjdskillnaderna upp av en slänt.

6. Hidingehöjden

Beskrivning

Parktyp: Park

Karaktär och storlek: Kvarterspark, 0.6 ha

Innehåll: Hidingehöjden är en bergknalle med naturmark som ligger längs Hidingegången i Hjulsta. På höjden växer höga tallar. Det finns berg i dagen, öppen gräsmark och buskar. Skogen har påtagligt naturvärde. I brynen mot omgivande gångvägar finns busksnår med bland annat rosor.

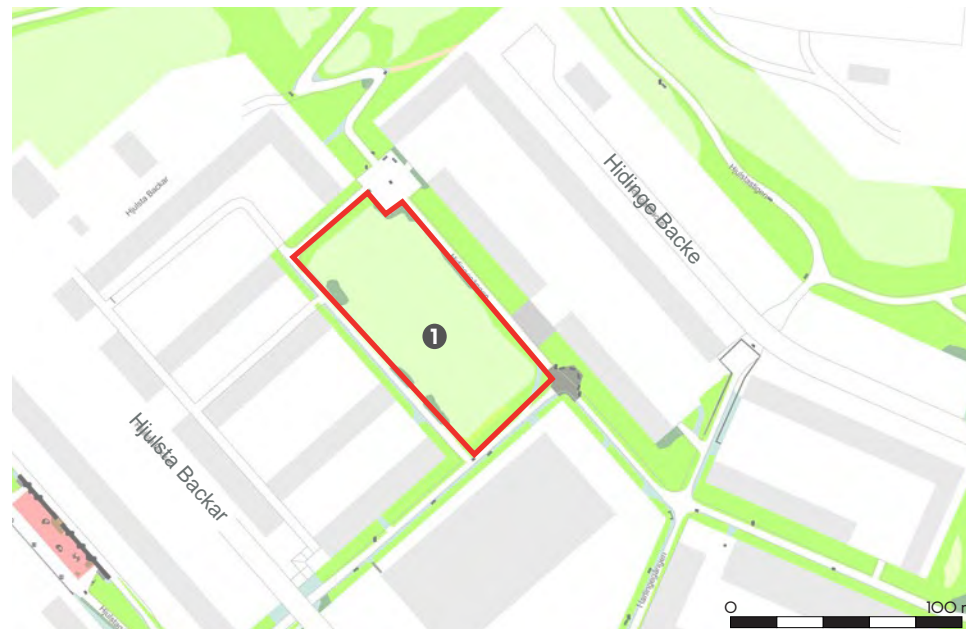
Parken har rustats upp 2020 med bland annat aktivitets- och lekutrustning i den nordvästra och den nordöstra delen. Nya sittplatser med parkbänkar och hammockar har tillkommit och parktorget i det nordvästra hörnet av parken har byggts om och kompletterats med blommande buskar och träd.

Värden

Upplevelse: naturlek, grön oas, lekplats

Vacker naturmark inne bland bebyggelsen.

1. Hällmarkskulle

Analys

Hidingehöjden är ett fint inslag av sparad natur bland bebyggelsen. Höjden ramas in av gångstråk som kantas av buskage som lätt växer sig täta. Skötsel behövs kontinuerligt för att hålla naturmarken fri från sly för att öka tillgängligheten och den öppna karaktären. Parken har under 2020 upprustats och tillförts nya lek- och vistelseytor, vilket ökat platsens sociala värde.

Trygghet: Gångstråken runtom Hidingehöjden är belysta. Mestadels god överblick inne i naturmarken.

Tillgänglighet: En upphöjd naturligt kuperad bergknalle.

Mål

Tillgänglig och attraktiv park med stort inslag av bostadsnära öppen skog. Lekvärden och aktiviteter för olika åldrar.

Strategi

Värna den öppna skogen som ger ett fint ljusinsläpp och värdefull överblick av området.

Naturmarken består till stor del av öppen gräsmark, med berg i dagen och uppvuxna tallar.

Mot gångstråket i söder finns rosbuskar.

7. Hjulsta torg

Beskrivning

Parktyp: Annat grönområde

Karaktär och storlek: Torg och parktorg, 0.04 ha

Innehåll: Hjulsta torg är ett mindre torg vid Hjulsta tunnelbaneuppgång. Torget fungerar som ett litet centrum och där finns en kiosk och en livsmedelsbutik.

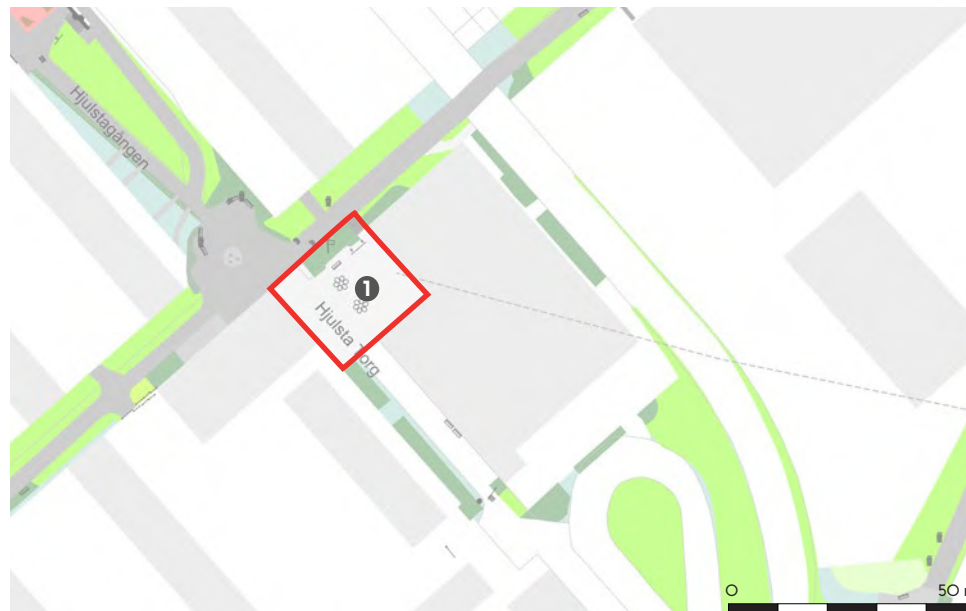
Centralt på torget står ett blommande Robiniaträd med en parkbänk runt och sommartid är blomsterurnor utplacerade. Torget ligger nedsänkt gentemot det omgivande parkstråket som ansluter till torget från norr och avgränsas med terrasserade murar. I terrasseringarna är idegranar planterade i en yta av kullersten. Längs muren finns pollare för cykelparkering.

Värden

Upplevelse: sitta i solen

Torget fungerar som ett litet centrum med tunnelbaneuppgången, en kiosk och en livsmedelsbutik.

1. Sittbänk

Analys

Torget fyller funktionen som litet centrum och innehåller några fina välgestaltade inslag. Idegranarna och de terrasserade murarna är karaktärsfulla. Gatstensbeläggningen bryter av en annars enformig yta. Robinian som fortfarande är ung ger ännu inte något betydande grönt intryck för platsen och några ytterligare planteringar skulle gynna det i övrigt hårda intrycket.

Trygghet: Belysning finns.

Tillgänglighet: Torget är plant och hårdgjort.

Centralt finns en yta med gatsten, sittplatser och ett träd.

Mål

Samlande och inbjudande torg med tydligt karaktär.

Strategi

Se över möjligheten att lägga till fler planteringar.

Torget ramas in av byggnadens fasad.

8. Tenstagången och Tenstaplan

Beskrivning

Parktyp: Annat grönområde

Karaktär och storlek: Torg och parktorg, 0.6 ha

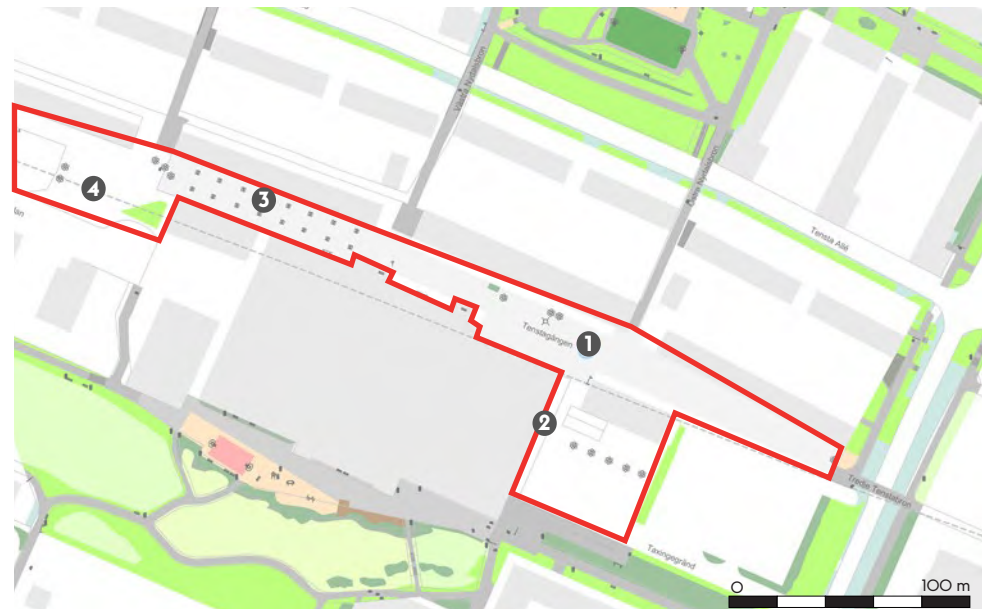
Innehåll: Tenstagången är stadsdelens mest centrala plats och fungerar både som stråk och torg. Här finns tunnelbanestationen och den mesta av stadsdelens service inklusive torghandel. Stråket har två torgbildningar, en vid vardera tunnelbane-uppgång och de kopplas samman genom en karaktäristisk markbeläggning. Längs stråket står uppväxta pilträd som ger skugga och rumsbildning till ett mittenparti med parkmöbler. Även längs gallerians glasklädda fasad är sittbänkar utplacerade. En ramp leder ner från Tenstagången till Tenstaplan som är en terrasserad yta med tallar och sittmöbler.

Värden

Upplevelse: promenad, sitta i solen, folkliv, uteservering, torghandel

Längs stråket står karaktärsfulla pilar och flera sittmöbler.

1. Fontän, 2. Tensta konsthall, 3. Stråk med pilar och sittplatser, 4. Tenstaplan

Analys

Tenstagången spelar en central roll för folkliv, handel och service i Tensta. Det samlar funktioner och blir en naturlig plats där många människor rör sig. Utemiljön har platser för olika typer av vistelse och rörelse och det är viktigt att bevara dess gröna karaktär för upplevelsen av platsen som ett parktorg. Gestaltningen med den sammanhållna markbeläggningen, träden och parkmöblerna ger torget en tydlig identitet. Skötselnivån bör vara hög och regelbunden översyn av träd och parkmöbler är viktigt för att bevara känslan av kvalitet. Orienterbarheten och därmed skyltningen till stadsdelens olika målpunkter är viktig och bör utgå från tunnelbaneuppgångarna.

Trygghet: Belysning finns.

Tillgänglighet: Hårdgjorda plana ytor. En ramp leder ner till Tenstaplan.

Mål

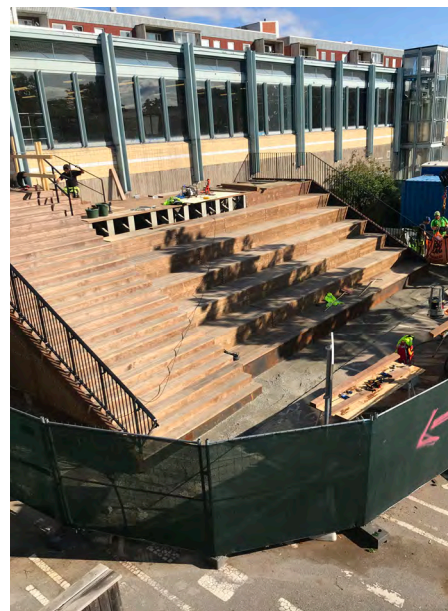
Ett grönskande parktorg med tydlig identitet.

Strategi

Upprätthåll en hög skötselnivå med hänsyn till områdets centrala läge och stora besöksstryck. Värna de karaktärgivande pilträden och se till att orienterbarheten från tunnelbaneuppgångarna är god.

På torget finns flera konstverk inklusive en fontän.

En solbelyst gradängtrappa och en platsbildning finns utanför Tensta konsthall.

9. Tenstadalen

Beskrivning

Parktyp: Park

Karaktär och storlek: Dalstråkspark, 22 ha

Innehåll: Tenstadalen är en stor sammanhållen landskapspark med ett rikt och varierat innehåll. Dalgången är en fortsättning på den vida dalgång som ligger mellan Tensta, Rinkeby och Spånga, där den kallas Rinkebydalen och Spångadalen. På flera ställen ansluter parkstråken i Tensta till Tenstadalen genom broar under Tenstavägen. Från vägen avgränsas dalen med slänter av varierande lutning och storlek. Stora delar av Tenstadalen består av klippta gräsytor som korsas av asfalterade gångstråk. På södra sidan gränsar parkens skogsbeklädda sluttningar mot bebyggelsen i Solhem. I öst ligger Spånga idrottsplats och längs Tenstadalen finns flera bollplaner. Längst i väst ligger ett koloniområde där Bällstaån rinner synligt genom och sedan bildar Hjulsta vattenpark, två dammar med omgivande fuktvegetation, gräsytor, gångstråk och broar. Våtmarken har tät fuktvegetation och lockar till sig flera fågelarter. Hjulsta vattenpark är en av Stockholms få häckningsplatser för sjöfågeln svarthakedopping.

Centralt i Tenstadalen finns en mindre platsbildning med perennplanteringar och sittbänkar i en berså av avenbok. Det finns möjlighet till varierande aktiviteter så som grillning, picknick, skidåkning, pulkaåkning, promenader och spontanidrott.

Värden

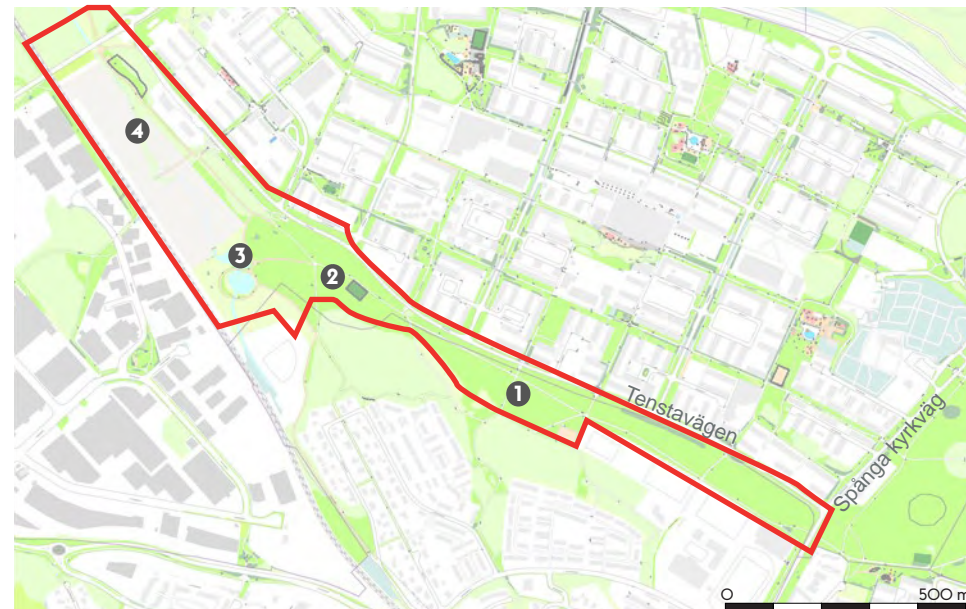
Upplevelse: grön oas, naturlek, promenad, blomprakt, rofylldhet, bollspel, bollek, pulkaåkning, picknick, grillning, odling, evenemang, sitta i solen

Ekologiska: De nordvästra delarna ingår i habitatnätverk för groddjur.

Kulturrehistoriska: Fornlämningar finns i gränsen mellan Tenstadalen och Solhemsskogen.

Vy över gräsyterna och dammarna i den västra delen av Tenstadalen.

1. Sittplaster med blomprakt, 2. Bollplan, 3. Damm, 4. Koloniområde

Analys

Dalgången som utgör Tenstadalen, Spångadalen och Rinkebydalen med sin öppna sammanhängande karaktär är viktig att bevara för såväl sina kulturhistoriska, ekologiska och sociala värden. Tenstadalen är populär och används av många målgrupper för olika aktiviteter. Stråken är flitigt nyttjade men kan med fördel bli mer anpassade till barn på utflykt eller ungdomar som behöver en plats att hänga utan vuxna. Det behövs tydliga attraktiva målpunkter för fler åldersgrupper. I analyserna av stadsdelens upplevelsevärden i parkplanens första del framkommer att möjlighet till hjullek (i ramp eller bana), volleyboll och tennis utomhus är något som stadsdelsområdet har lite av, eller helt saknar. Tenstadalen har potential till att vara en mötesplats mellan många stadsdelar.

Grillar finns utplacerade på flera ställen, men saknar ett sammanhang som inbjuder till vistelse. Tenstadalens storskalighet fungerar väl för cykling. För promenad kan dalen upplevas stor och långsträckt och identitetsbärande element eller skyltning för olika långa motionsslingor skulle kunna tillföras. De stora gräsytorerna skulle kunna kompletteras med andra inslag, så som ängsvegetation, lökplanteringar, buskar och träd. På så sätt kan Tenstadalen bidra till högre biologisk mångfald. Ett planarbete för Tensta dagvattenpark i sydvästra delen av Tenstadalen har påbörjats 2020. Befintlig idrottsmark är tänkt att omvandlas till parkmark med dagvattenfunktioner. Planförslaget syftar till att genom dagvattenparken rena Bällstaåns vatten i tre dagvattendammar.

Trygghet: Belysning finns längs gång- och cykelstråken.

Tillgänglighet: Asfalterade och plana gång- och cykelstråk.

Mål

Ett stadsdelsövergripande parkområde där upplevelsen av dalstråket, med obrutna siktlinjer, bevaras och där kopplingen mellan intilliggande områden är god. En fortsatt tydlig grön karaktär, med ökad biologisk mångfald samt en större variation med fler mötesplatser och ytor för vistelse och aktivitet för olika åldrar.

Strategi

Värna och utveckla den öppna markens natur- och kulturmiljövärden. Tillför aktivitetsytor för fler målgrupper och en mer variationsrik vegetation som gynnar biologisk mångfald.

I Tenstadalen finns flera bollplaner.

Blomprakt och sittbänkar som angränsar stråket som leder till Tensta centrum.

10. Spångadalen

Beskrivning

Parktyp: Park

Karaktär och storlek: Dalstråkspark, 18 ha

Innehåll: Spångadalen är en av de breda dalstråksparkerna i stadsdelsområdet och ligger mellan stadsdelarna Rinkeby, Tensta och Solhem/Bromsten. Dalgången är öppen och plan och har en god överblickbarhet med öppna gräsytor med grupperingar av träd och buskage. Den alléplanterade gångvägen mellan Rinkeby och Tensta löper tvärs över dalstråket och avgränsar Spångadalen i en nordlig och en sydlig del. Spångadalen är ett stort landskapsrum som i huvudsak kantas av vägar och bebyggelse. I nordväst ligger Glömmingseskogen som en grön vägg och i sydost förbinds södra Spångadalen med Rinkebydalen, ett parkstråk med öppna gräsytor och gång- och cykelvägar i alla riktningar. Under Hjulstavägen och E18 i norr förbinds Spångadalen med Järvafältet där ett nytt utomhusbad vid Eggeby gård nyligen öppnat. I sydvästra änden av dalen planeras det för en dagvattenanläggning i form av en översilningsyta, vilket innebär en ändrad topografi men bevarad funktion som grönområde. Rinkebydalen och södra Spångadalen ingår i programområdet för Spångadalen. I och med programarbetet togs flertalet analyser fram som har använts som kunskapsunderlag i parkplanen. Programområdet skedde i maj-juni 2018 och programarbetet avslutades i december 2020. Fortsatt arbete kommer att ske med separata detaljplaner.

Värden

Upplevelse: grön oas, naturlek, promenad, rofylldhet, bollspel, bollek, picknick, evenemang, folkliv

Ekologiska: De nordvästra delarna ingår i habitatnätverk för groddjur.

Analys

Dalgångarna utgör viktiga gröna lungor som förbinder stadsdelarna, vilket var en stor del i stadsbyggnadsidén när Rinkeby och Tensta planerades. Planskilda gångvägar leder till grönområdet från bostadsområdena och det är gott om upptrampade stigar över gräsytan, vilket vittnar om rörelser

Vy mot Glömmingseskogen och E18-viadukten där Järvafältet skymtar mellan bropelarna. Den stora öppna gräsytan används för bland annat cricketspel.

1. Stor öppen gräsyta för evenemang och bollspel, 2. Förskolor, 3. Gångväg mot Järvafältet och Eggeby gård

mellan stadsdelarna. Gångvägarna är långa och raka och har få upplevelsevärden. De skulle kunna utvecklas med fler aktivitets- och vistelseytor längs huvudstråket och i gränsen mot bebyggd miljö. De stora öppna gräsytorerna är däremot en stor tillgång som möjliggör för evenemang, cricket och annan idrott. Förskolorna i Spångadalens kanter nyttjar dalen som en förlängning av förskolegården. De efterfrågar dock fler och mer varierade vistelseytor, exempelvis platser för lek, sittplatser och mer varierade naturinslag. Parkrummets funktion som koppling mot Järvafältet är viktigt och med fler målpunkter på Järvafältet, så som utomhusbadet, väntas gångtrafiken att öka och fler gångvägar kan behövas.

Trygghet: Belysning finns utmed de anlagda gång- och cykelvägarna. Området upplevs av vissa som otryggt på grund av de stora öppna ytorna.

Tillgänglighet: Dalgångarnas huvudstråk är plana och asfaltsbelagda, men har relativt få sittbänkar.

Mål

Bevarad upplevelse av ett dalstråk med obrutna siktlinjer och god koppling mellan olika områden och stadsdelar. En fortsatt tydlig grön karaktär, med ökad variation samt med fler mötesplatser och ytor för vistelse och aktivitet. Utveckling av ny dagvattenanläggningen för att minska risken för översvämningar i bebyggda områden.

Strategi

Tillför fler aktiviteter, vistelseytor, mindre rumsbildningar och nya mötesplatser som exempelvis utegym, sittbänkar och lekplatser. Lokalisera dessa främst i gränsen mot bebyggelse för att bevara upplevelsen av det öppna dalstråket. Se över möjligheten att tillföra större biologisk mångfald i form av ängsytor och att stärka sambanden mellan stadsdelarna som helhet. Utveckling av Spångadalen ska ske i samverkan med stadsdelsförvaltningen Rinkeby-Kista som ansvarar för den östra delen av dalen.

Den tvärgående gångvägen som förbinder Tensta och Rinkeby kantas av en lönnallé.

I södra änden av dalen finns en multisportplan.

11. Glömmingskogen

Beskrivning

Parktyp: Annat grönområde

Karaktär och storlek: Bostadsnära natur, 1,9 ha

Innehåll: Glömmingskogen ligger i östra Tensta och består av hållmarkstallskog med inslag av unga lövträd, enbuskar, öppna hållar och stenblock. Skogen har påtagligt naturvärde. Glömmingskogen delas i två av en gång- och cykelväg och längs denna finns gläntor med klippt gräs, samt parkbänkar och belysning. Det finns stora höjdskillnader inom skogsområdet och vissa partier utgörs av skogklädda slänter.

Värden

Upplevelse: promenad, naturlek, grön oas

Ekologiska: Ingår i habitatnätverk för barrskogsfåglar och groddjur.

Gräsklädda gläntor öppnar upp sig i skogen.

1. Glänta i naturmarken

Analys

Glömmingeskogen är en rest av sparad natur och har stort värde för såväl ekologi som rekreation. Skogen är viktig att värna om och skötseln bör gynna öppenheten och de solbeysta gläntorna.

Trygghet: Belysning finns längs gång- och cykelstråk.

Tillgänglighet: Naturligt kuperad. Asfalterade stråk genom området.

Tydliga spår av naturlek finns i skogen.

Mål

Bevarad naturkaraktär samt ekologiska och rekreativa värden.

Strategi

Gynna öppenhet och ljusinsläpp med riktad skötsel. Skapa förutsättningar för insekter på död ved.

Genom skogen går ett belyst gång- och cykelstråk.

12. Hjulstaskogen

Beskrivning

Parktyp: Annat grönområde

Karaktär och storlek: Bostadsnära natur, 4.4 ha

Innehåll: Hjulstaskogen är en skogsklädd bergsbrant som avgränsar Hjulsta från Bergslagsvägen. Bebyggelsen ligger på höjden och trappor samt en asfalterad ramp leder ner och möter ett asfalterat gång- och cykelstråk som sträcker sig genom hela Hjulstaskogen.

Vegetationen består av uppvuxen blandskog med tall, björk, ek, asp och gran samt inslag av sälk, rönn och fågelbär. I fältskiktet växer bl.a blåbär, liljekonvalj, örnbräken och olika arter av gräs. Skogen har ett påtagligt naturvärde. Skogen är sluten med klippta kantzoner kring gång- och cykelstråket och i en del bildas en glänta med ett större öppet parti av klippt gräs och fristående trädgrupperingar. I öst är en allé med björkar planterad. I områdets södra del finns en möjlig fornlämning från torpet Kulan. I anslutningen mot Erikslundsparken ligger en gångtunnel som under sommaren 2019 var del av ett konstprojekt för ungdomar med temat ”Drömmar”.

Värden

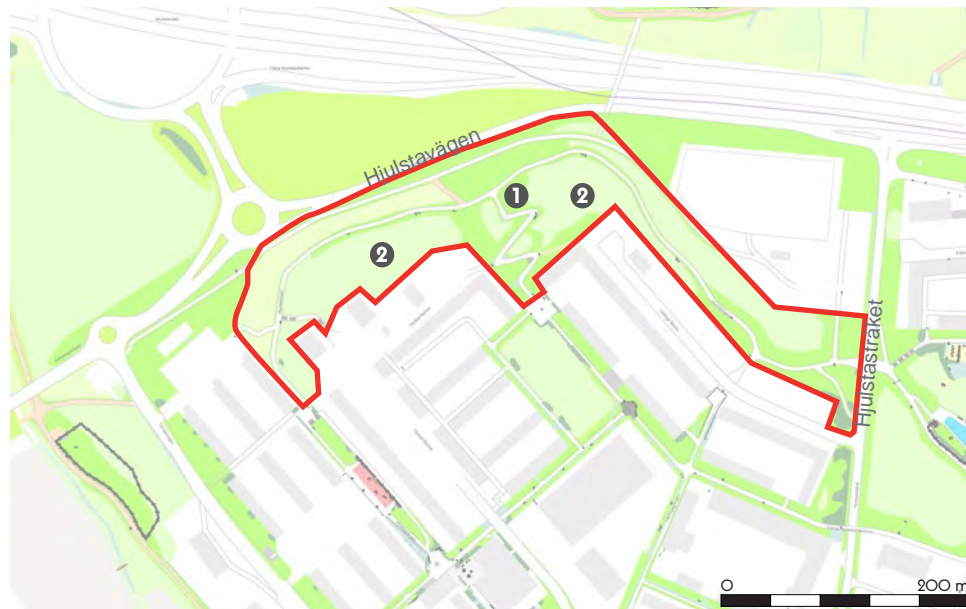
Upplevelse: promenad, grön oas, naturlek

Ekologiska: Ingår i habitatnätverk för groddjur.

Kulturrehistoriska: Fornlämning efter ett äldre torp.

Hjulstaskogen är kuperad och ligger till stor del i en sluttning.

1. Glänta, 2. Naturmark

Analys

Hjulstaskogen är ett fint inslag sparad natur som utgör en viktig visuell barriär mot E18. Skogen har en tydlig skogskänsla med påtagliga naturvärden där man kan plocka bär, svamp och blommor. Området bör värnas. De klippta brynzonerna längs gång- och cykelstråket fyller en viktig funktion för trygghetsupplevelsen och skapar ett omhändertaget intryck.

Trygghet: Belysning finns längs parkstråket.

Tillgänglighet: Asfalterade, relativt plant gångstråk längs med skogen. Ramp eller trappa för att ta sig upp till bebyggelsen.

Asfalterade gång- och cykelstråk går genom skogen.

Mål

Bostadsnära natur med utvecklade natur- och rekreativa värden.

Strategi

Öka ljusinsläppet genom att ta bort gran och röja sly. Gynna insekter genom anläggande av faunadepå. Vårda och föryngra allén

I delar av skogen syns spår av upptampade stigar.

13. Kämpingskogen

Beskrivning

Parktyp: Annat grönområde

Karaktär och storlek: Bostadsnära natur, 22 ha

Innehåll: Kämpingskogen är ett långsträckt område och blandskog, hållmarkstallskog. Skogen består av blandade öppna och slutna partier. Genom skogspartiet leder upptrampade stigar och området delas av korsande parkstråk i flera riktningar. Det finns många fornlämningar i form av gravar och andra kulturhistoriska lämningar i naturmarken. Bland annat växer det fruktträd kring brynen mot parkstråken. Vissa av gravarna är mycket tydliga och det växer ett före detta hamlat träd i stora högens ena kant. Stora lindar finns på platsen. I södra delen finns en naturkulle med en inhängnad fårhage. I det fortsatta parkstråket norrut finns inslag av bergig tallskog som avskärmar mot bebyggelsen och i höjd med Bussenhusgången ges utblickar mot bebyggelse och Glömmingskogen. Centralt, där parkstråken korsas, ligger en gräsmatta som utgörs av äldre åkermark med en grillplats och parkmöbler samt en informationsskylt som berättar om gravfältet.

Värden

Upplevelse: grön oas, promenad, sitta i solen

Ekologiska: påtagligt naturvärde

Kulturhistoriska: fornlämningar

I Kämpingskogen finns tidigare åkermark med flera fornlämningar och fruktträd.

1. Brynson med fruktträd, 2. Naturmark

Analys

Kämpingeskogen är ett område med potential. Trots läget invid Spånga by och som del av ett använt parkstråk ger Kämpingeskogen ett anonymt intryck. Skogen är i huvudsak en passage och saknar anledningar till att stanna upp. Det finns möjlighet att öka attraktionen och ge platsen mer karaktär. Dels genom att berätta om platsens historia, dels genom att öppna upp större partier i skogen för att ge mer ljusinsläpp. De redan öppna gräsytorerna kan klippas och därmed tillföra rekreativa värden som plats för picknick eller lek. Den befintliga informationsskylten är sliten och behöver bytas ut. Det kan tillsammans med ett synliggörande av forn-lämningarna ge identitet till platsen. Naturkullen mot Spånga by är igenväxt och svåråtkomlig. En entré kan skapas och möjligheten att röra sig i skogen kan ses över. Som del av parkstråket från Spånga by upplevs skogen som en barriär och oinbjudande. De mindre hållsmarkspartierna framför bebyggelsen är ett viktigt inslag i parkstråkets karaktär.

Trygghet: Belysning finns längs parkstråket.

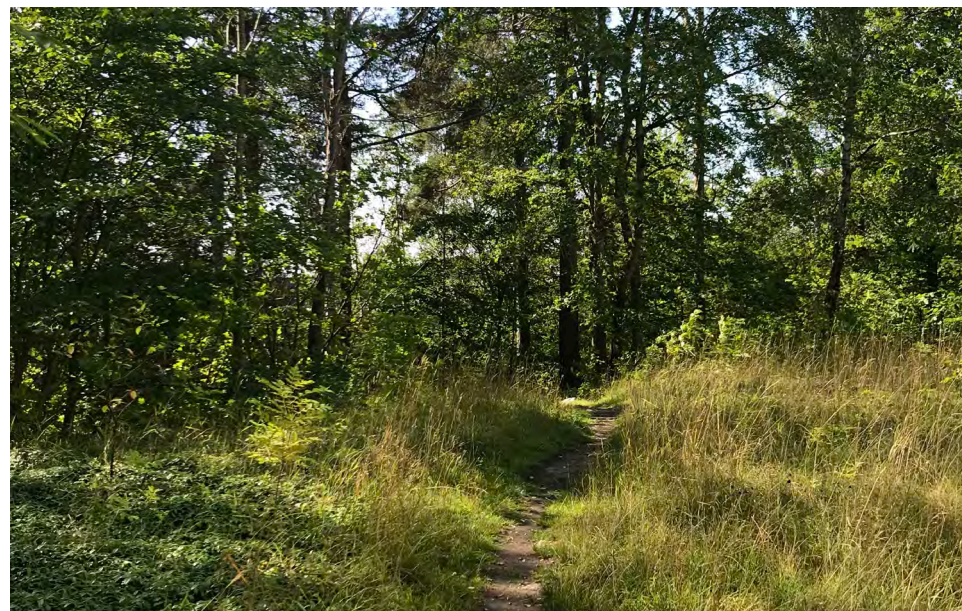
Tillgänglighet: Parkvägen är asfalterad och naturligt sluttande på grund av höjdskillnader.

Mål

Ett karaktärsfullt skogsområde där platsens historia är tydligt framträdande och med visst inslag av parkkvaliteter.

Strategi

Skapa tydliga entréer till skogen. Tillskapa en platsbildning vid de öppna centrala delarna där gångstråken möts. Skapa nya stigar och trappor för att inbjuda till vistelse. Lyft fram platsens historia och tidigare markanvändning utifrån spåren som ännu syns, exempelvis genom en kulturslinga. Undvik igenväxning av gravarna och skapa platser med död ved.

Naturmarken är karaktärsfull och innehåller flera upptrampade stigar.

Sparad naturmark utgör en fond för parkstråket som fortsätter norrut.

14. Enbacksparken

Beskrivning

Parktyp: Annat grönområde

Karaktär och storlek: Bostadsnära natur, 11.5 ha

Innehåll: Enbacksparken är ett område sparad natur med högt värde mellan bostadsområden. Området består av skogsbeklädda naturkullar av olika karaktär vars norra del utgörs av en gräsklädd slänt och gräsyta som vetter mot Spånga by. Även i mittenpartiet av Enbacksparken finns en glänta med en öppen gräsklädd yta. Terrängen är kuperad med stenblock, träd och buskvegetation. Förekommande arter är bland annat lönn, tall och ek. Delar av skogen har högt naturvärde.

Längs parkens västra del går Enbacksgången, ett gångstråk som sträcker sig från Tenstadalen, förbi Enbacksskolan och Spånga by, upp till Kämpingseskogen. Mitt genom Enbacksparken passerar ytterligare en gångväg i nord-sydlig riktning som ansluter till närliggande gångar i både öst-västlig riktning och upp mot Spånga by.

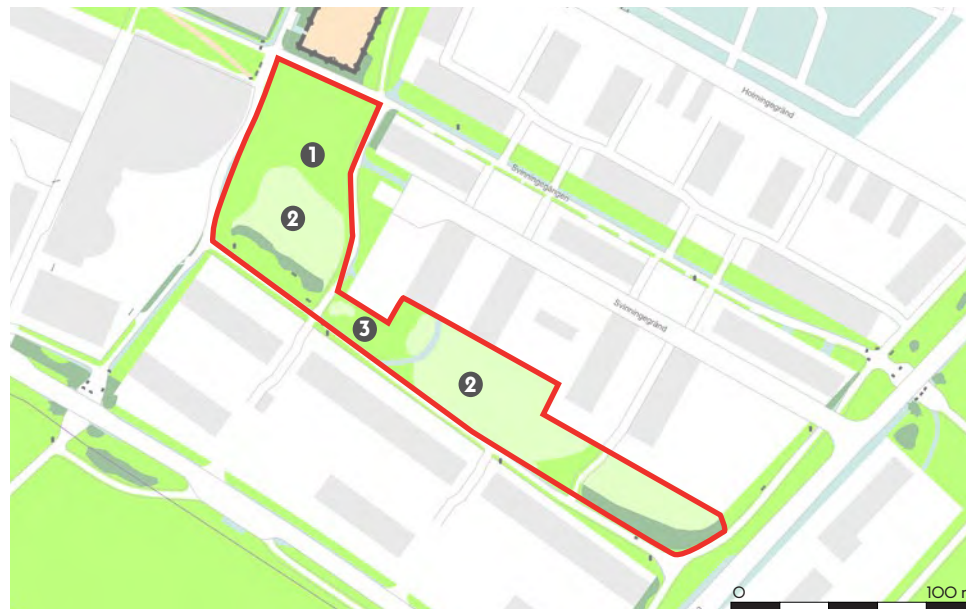
Värden

Upplevelse: naturlek, grön oas, **pulkaåkning?**

Kulturhistoriska: Fornlämningar i form av stensättningar och bebyggelselämning av torp.

Naturkullen i den västra delen används för lek.

1. Grässlänt, 2. Naturmark, 3. Glänta

Analys

Naturmarken är karaktärsfull och används mycket för lek. Framförallt den västra delen är av mer öppen karaktär och delvis sliten på grund av naturleken. Flera av träden används som klätterträd. Den östra delen är mer sluten och verkar inte användas lika frekvent. Inom naturmarken finns flera upptrampade stigar och såväl öppna som mer slutna partier av vegetation. Gräsytan i den norra delen, mot Spånga by, är sliten. Som del i ett i övrigt aktivitetsfyllt stråk kan gräsykans funktion tydliggöras och ytskiktet förbättras.

Vegetationen som vetter mot bebyggelsen i södra delen av Enbacksparken är sluten och kantzonen innehåller delar som känns otydliga och slitna. Ett omhändertagande av brynazonen skulle kunna förbättra såväl intrycket som tryggheten på det längsgående gångstråket. I sydvästra hörnet, mot Enbacksskolan, finns idag en grusad yta, till synes utan funktion, som skulle kunna bli en liten platsbildning och entré till Enbacksparken, från Tenstadalen.

Trygghet: Kringliggande gångstråk är belysta.

Tillgänglighet: Naturligt kuperat.

Mål

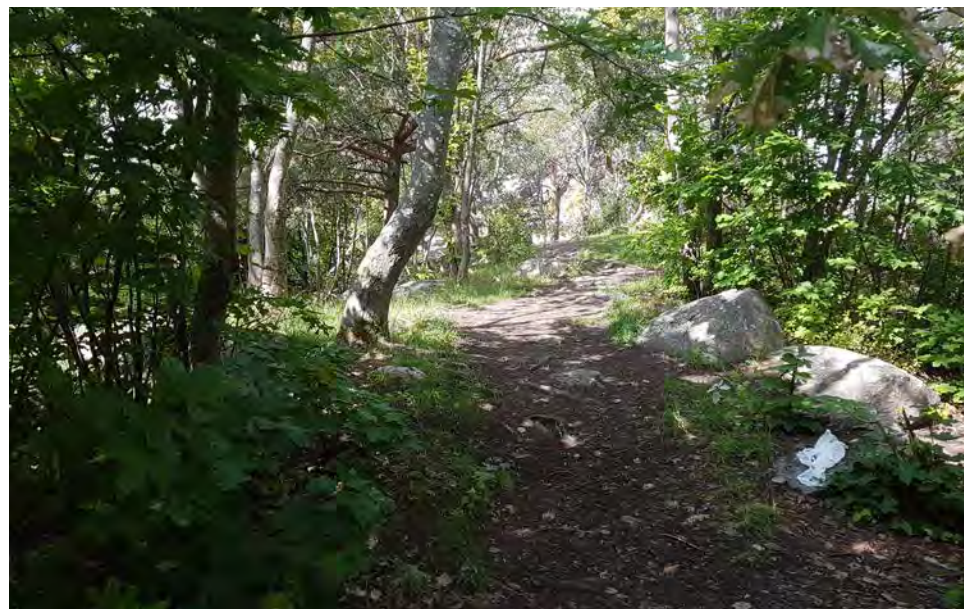
Bevarad naturmark med karaktärsfulla inslag av natur- och kulturmiljö.

Strategi

Värna och utveckla förutsättningarna för lek i skogen. Lägg till skyltning för att framhäva de ekologiska och kulturhistoriska värdena. Gynna insekter genom att öka mängden död ved. Utred behovet av trygghetsåtgärder utmed gångvägen i söder.

I norr ligger en gräsyta i övergången mot Spånga by.

Naturmarken är karaktärsfull och innehåller flera upptrampade stigar.

Parkstråk i Tensta

Beskrivning

Parktyp: Annat grönområde

Karaktär och storlek: Park- och naturstråk

Innehåll: Tensta har ett integrerat nätverk av parkstråk som förbinder stadsdelens bostadsområden, parker och naturområden. Gemensamt för parkstråken i Tensta är att de är tydligt trafikseparerade och kantade av vegetation så som gräsytor, busk- och trädplanteringar. På några ställen brer gångarna ut sig i mindre platsbildningar/parktorg. Dessa platsbildningar finns vid korsningarna.

Värden

Upplevelse: promenad

Kulturhistoriska: De trafikseparerade gröna gångarna är ett tydligt stadsbyggnadsgrepp som vittnar om 1960-talets trafikplanering.

Analys

Tenstas parkstråk utgör viktiga förbindelser, både inom stadsdelen, men även ut mot angränsande grönstruktur så som Järvafältet, Tenstadalen och Spångadalen. Många av parkstråken har slitna markbeläggningar som behöver förnyas. Det täta nätverket av parkstråk bidrar med grönska och viktiga kopplingar. Parkstråken bör därför värnas och förstärkas. I vissa fall finns även behov av att göra fler kopplingar till gångarna. Detta syns på de många genvägar mellan bebyggelsen och parkstråken. De skulle kunna göras mer permanenta och tillgängliga med ett lämpligt markmaterial och i vissa fall trappor och handledare.

Vegetationen längs de gröna gångarna kan behöva bytas ut då buskage och kantzoner på många ställen är slitna och upplevs ovårdade. Karaktären på stråken skiljer sig. De stråk där det finns trädrader eller grupperingar av träd längs stråket är de som skapar tydlig riktning och variation där trivselen är störst, då det skapar identitet och samtidigt god överblick. Flera av stråken skulle kunna kompletteras med fler träd och variation av vegetation och undvika större enformiga gräsytor ända in mot fasad.

Trygghet: Stråken leds genom tunnlar och gångbroar över/under trafikerade vägar. Belysning finns längs gångbanorna.

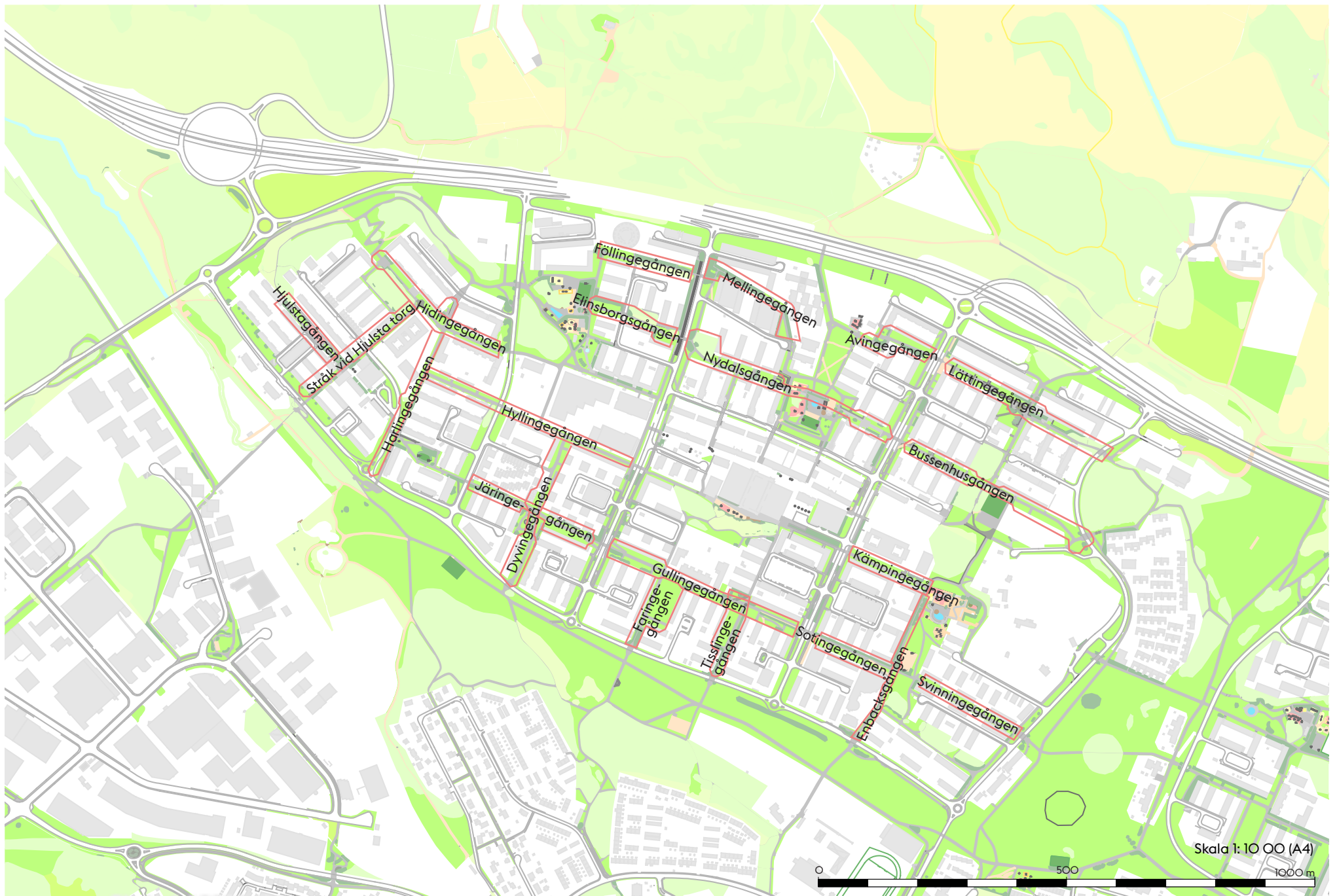
Tillgänglighet: Stråken är asfalterade och många har sittbänkar. Inslag av gatsten eller betongplattor förekommer som markbeläggning vid framförallt platsbildningar.

Mål

Tydliga orienterbara kopplingar med grön karaktär.

Strategi

Stärk och förtydliga de gröna parkstråken genom skyltning, belysning, sittplatser och aktiviteter. Undersök möjligheterna att tillföra konst. Namnge platsbildningar vid stråk. Sträva efter ett varierat växtmaterial. Beskär träd vid behov. Håll kantzonen öppen genom att röja sly och hålla gräs kortklippt. Se över lösningar för att öka orienterbarheten i Tensta, exempelvis genom att ge varje stråk en tydlig identitet.

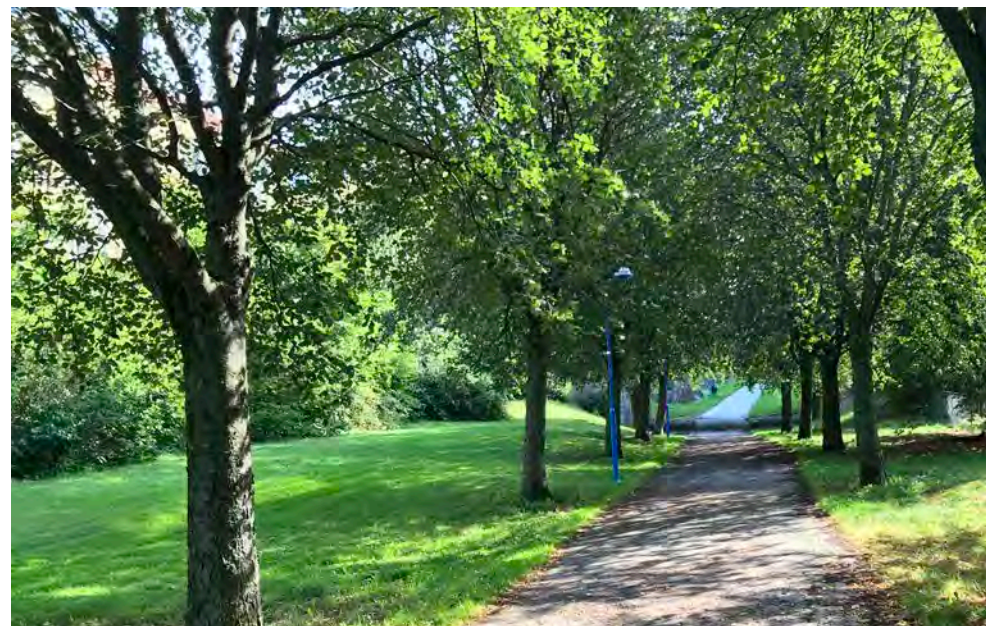
Föllingegången

Mellingegången

Nydalsgången

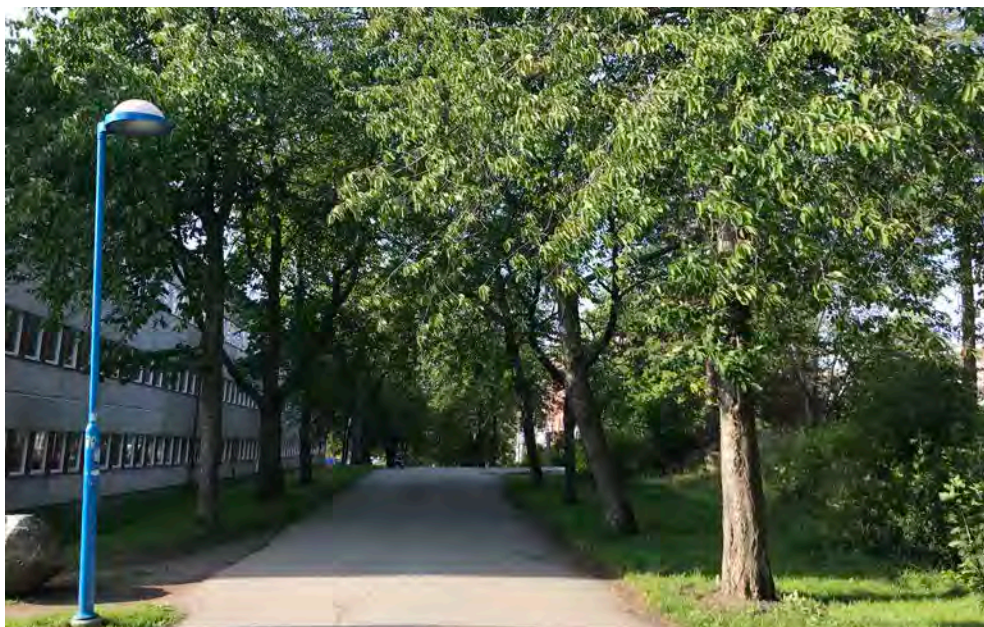
Elinborgsgången

Dyvingegången

Kämpingegången

Stråk vid Hjulsta torg

Korsning och platsbildning vid Tisslingegången

15. Hjulstagången

Beskrivning

Parktyp: Annat grönområde

Karaktär och storlek: Park- och naturstråk, 0,4 ha, 180 m

Innehåll: Hjulstagången är ett 180 m långt parkstråk som sträcker sig från Hjulstaskogen i väster till Hjulsta torg i öster. I den östra delen ligger bebyggelsen åt norr upphöjd och platsen avgränsas med betongmur. Nedanför muren finns en platsbildning med en färglad aktivitetsyta och varierande lekmöjligheter. En guldfärgad stålkonstruktion och en randig gummiasfaltsmatta binder ihop den långsträckta aktivitetsytan. Ytan innehåller en basketkorg, en kompisgunga, studs-matta och möjligheter för klättring i form av nät och rep. Sittmöjligheter finns på upphöjda trägradänger. Bredvid aktivitetsytan står konstverket "Ledfyr" av Berndt Helleberg. Parkstråket Hjulstagången är i övrigt en asfalterad gångväg omgiven av vegetation så som klippt gräs och träd. I den östra delen mot Hjulsta torg finns en mindre plats med sittbänkar och perenner.

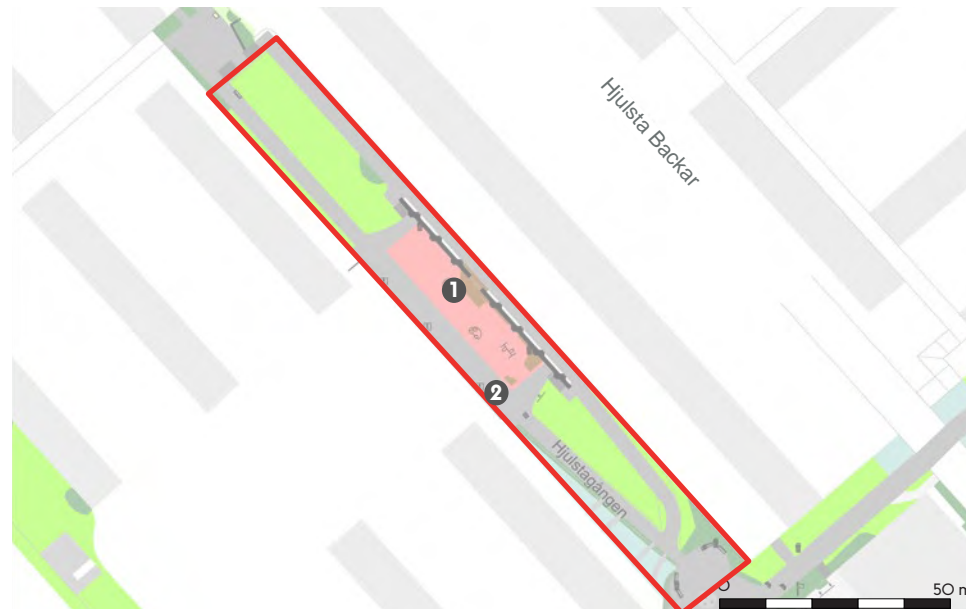
Värden

Upplevelse: lekplats, bollek, sitta i solen, promenad

Ekologiska: Nordvästra delen ingår i habitatnätverk för groddjur.

Längs Hjulstastråket finns en aktivitetsyta och konstverket "Ledfyr" av Berndt Helleberg.

1. Aktivitetsyta, 2. Konstverk

Analys

Hjulstagången är ett karaktärsfullt stråk med den omgivande vegetationen, höjdskillnaden mot bebyggelsen och det färgglada aktivitetsdelen identitetskapande element. Stråket som helhet är välgestaltat och omhändertaget och det finns aktiviteter för flera åldrar, men framförallt för något äldre barn och ungdomar. Mot Hjulsta torg kan den lilla platsen med sittbänkarna och den omgivande vegetationen skötas mer intensivt för att ge ett mer välkomnande intryck.

Trygghet: Belysning finns längs gångstråket och på aktivitetsytan.

Tillgänglighet: Gångstråket samt aktivitetsytan är plan och med framkomliga ytskikt. Trappor förbinder stråket till omgivningen i den västra delen.

Mål

Bostadsnära aktivitetsstråk med aktiviteter för olika åldrar.

Strategi

Behåll nuvarande skötselnivå.

Den randiga gummiastfalsmattan hjälper till att binda ihop aktivitetsytan.

Hjulstagången omges av gröna ytor med gräs och träd.

16. Stråk vid Hjulsta torg

Beskrivning

Parktyp: Annat grönområde

Karaktär och storlek: Park- och naturstråk, 0.3 ha, ca 300 m

Innehåll: Stråket utgår från Hidingesgången och tar upp en höjdskillnad ner mot Hjulsta torg. Stråket kantas av fågelbärsträd i klippta gräs zoner på båda sidor. Vid gångtunneln under Hjulsta backar står konstverket Sveg i form av en stor båge av rostfritt stål av Ejnar Höste.

Analys

Inramningen av fågelbärsträd är karaktärsfull och tillsammans med konstverket får stråket en tydlig identitet. Stråket upplevs trivsamt och välskött i stort.

Värden

Upplevelse: promenad

Trygghet: Belysning finns.

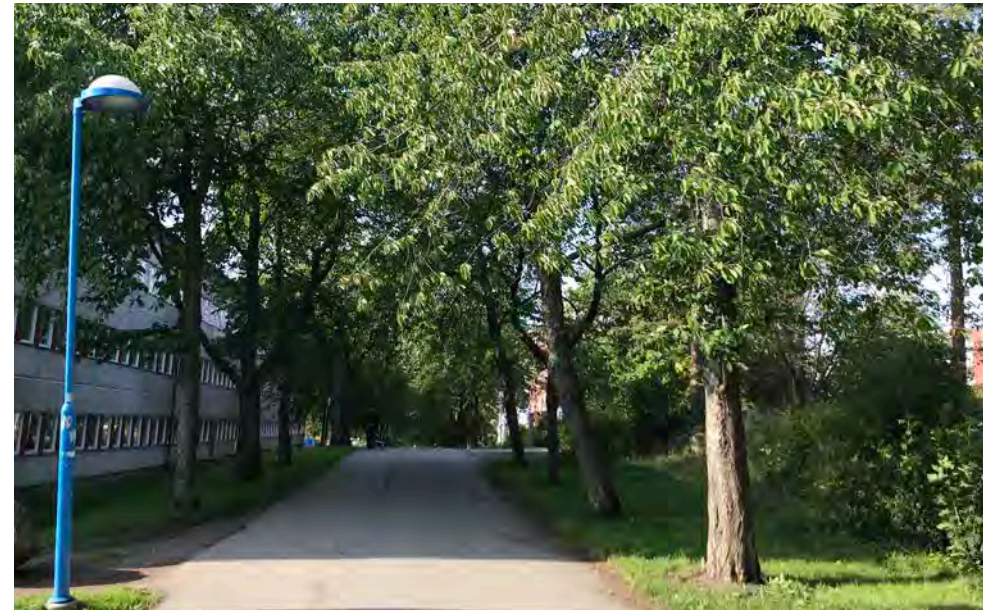
Tillgänglighet: Asfalterat, brant lutning ner mot Hjulsta torg.

Mål

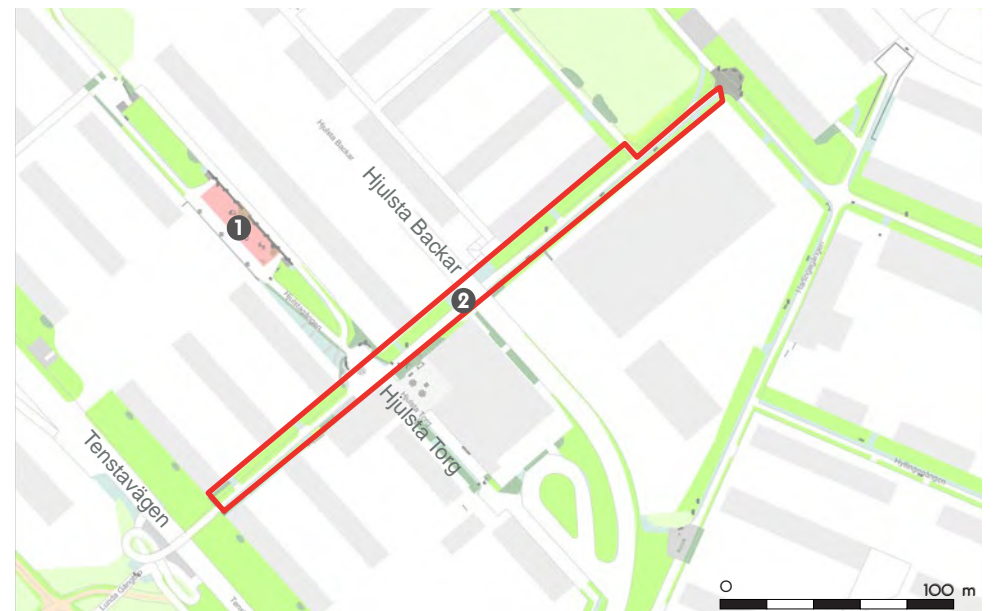
Ett tryggt välskött parkstråk.

Strategi

Behåll nuvarande skötselnivå.

Stråket ramar in av en allé med fågelbärsträd.

1. Hjulstagången, 2. Konstverk

17. Harlingegången

Beskrivning

Parktyp: Annat grönområde

Karaktär och storlek: Park- och naturstråk, 0.3 ha, ca 420 m

Innehåll: Harlingegången är ett mycket smalt parkstråk som förbinder Tenstavägen med Hjulstas högst belägna delar. Stråket är trafikseparerat och mellan gatan finns klippta gräsytor med solitärträd, höga stödmurar och bergskärningar. Från höjden har man en vid utsikt söderut. De högsta murarna av natursten är bearbetade och av hög kvalitet. På krönet finns en platsbildning med en soffa och skulpturen Kaskad av Folke Truesson.

Analys

Stråket är svårtillgängligt på grund av sina höjdskillnader, men tillgängligheten förbättras genom att gångvägen är försedd med ledstänger och parksoffor. Både ledstänger och parksoffor är slitna och kan behöva upprustning. Stråket får en tydlig och varierad karaktär tack vare träden och berg i dagen. De slitna betongmurarna mot kvartersmarken försämrar stråkets intryck. Den norra delen av stråket vid skolan är öppen och identitetslös och asfalten samt vissa träd behöver förnyas. Fler träd i denna del skulle ge mer karaktär.

Värden

Upplevelse: promenad

Trygghet: Belysning finns.

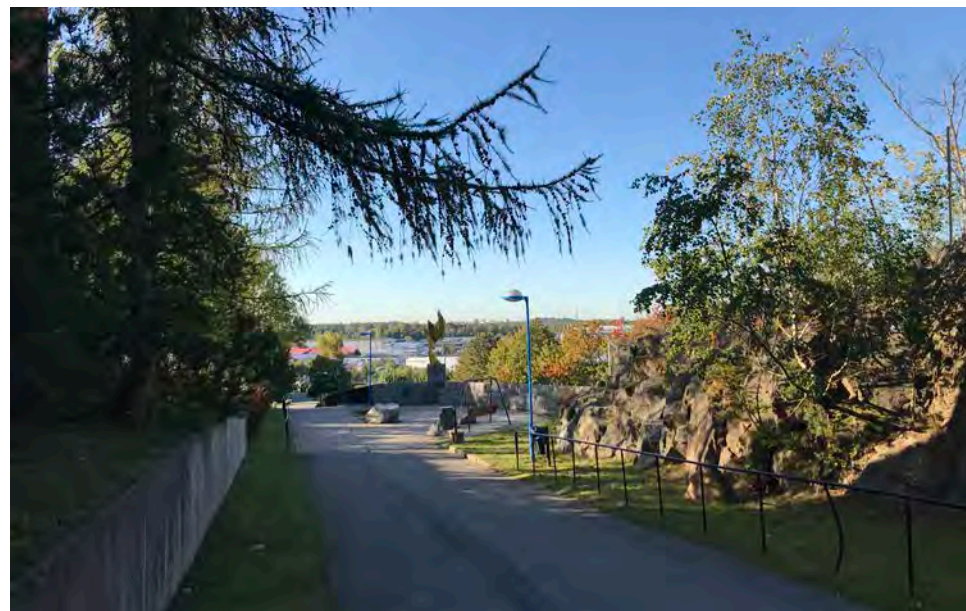
Tillgänglighet: Asfalterat, brant lutning.

Mål

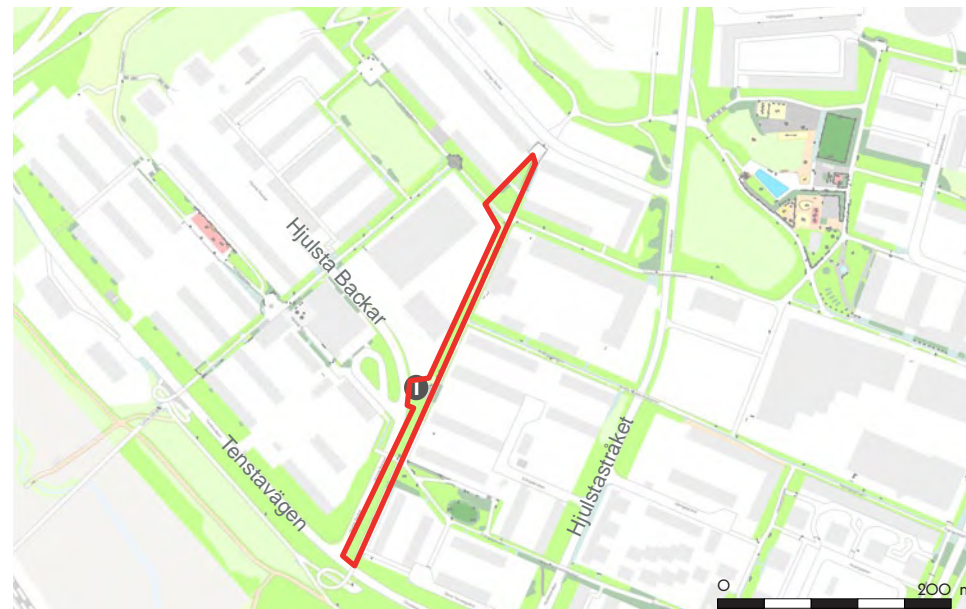
Ett tryggt välskött parkstråk.

Strategi

Rusta upp ledstänger och parksoffor. Utred möjligheten att rusta betongmurarna i samråd med fastighetsägarna. Komplettera med träd i den norra delen.

Från Harlingegången har man utsikt mot Tenstadalen i söder.

1. Platsbildning

18. Hidingegången

Beskrivning

Parktyp: Annat grönområde

Karaktär och storlek: Park- och naturstråk, 0.5 ha, ca 350 m

Innehåll: Parkstråket börjar i norr i en kvadratisk platsbildning med prydnadsaplar som avgränsas med låga betongmurar.

Analys

Hidingegången är ett parkstärk mellan Hjulstastråket och Hjulstaskogen. Gångvägen kantas av gräsmattor, trädrader och skogskullen Hidingehöjden. Utmed stråket finns två platsbildningar, en mot Hjulstaskogen i den norra delen och en i korsningen vid stråket mot Hjulsta torg. Dessa platsbildningar har ingått i upprustningen av Hidingehöjden som har skett under 2020. Den norra platsen har fått nya sittplatser med parkbänkar och hammockar. Platsbildningen i korsningen vid stråket mot Hjulsta torg har kompletterats med blommande buskar och träd. Förstättningen av stråket upplevs generellt som välskött.

Värden

Upplevelse: promenad

Trygghet: belysning finns

Tillgänglighet: Asfalterat, med några tvärliggande ytor av gatsten.

Mål

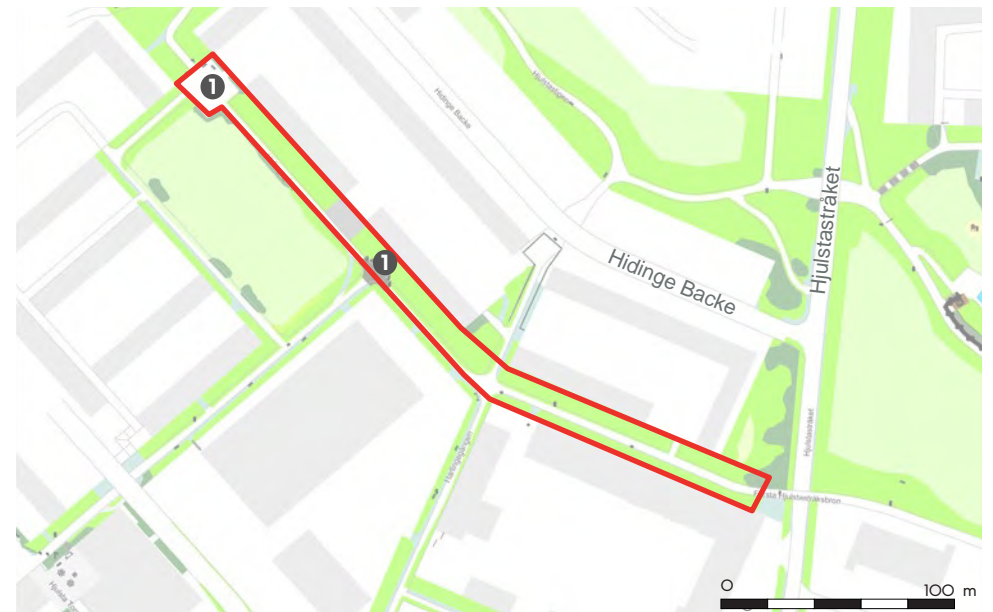
Ett tryggt välskött parkstråk med inbjudande platsbildningar.

Strategi

Bibehåll skötselnivån i delen mot Hjulsta torg. Anpassa skötselnivån efter upprustningen i den norra delen.

En platsbildning med gatsten vid Hidingehöjdens östra hörn.

1. Platsbildning

19. Hyllingegången

Beskrivning

Parktyp: Annat grönområde

Karaktär och storlek: Park- och naturstråk, 0.5 ha, ca 470 m

Innehåll: Hyllingegången är ett välanvänt stråk som passerar förbi både Hyl-
lingeskolan och Tensta gymnasium. Stråket ligger på flera ställen högt gentemot
omgivningen och möts upp av slänter. Vid korsningen mot Hagstråket ligger en
fornlämning från gården lilla Tensta.

Analys

Karaktären på gången skiftar från naturlig i den västra delen där stråket kantas av
bostadsnära natur, till mer parklik karaktär vid Tensta gymnasium där kantzoner
är mer ordnade med klippt gräs och planterade träd.

I den smalare östra delen passerar gångvägen mycket nära de längsgående bo-
stadshusen. Ytan mellan gången och husen är grusad men ser ovårdad ut och är
ogräsbevuxen.

Värden

Upplevelse: promenad

Trygghet: belysning finns

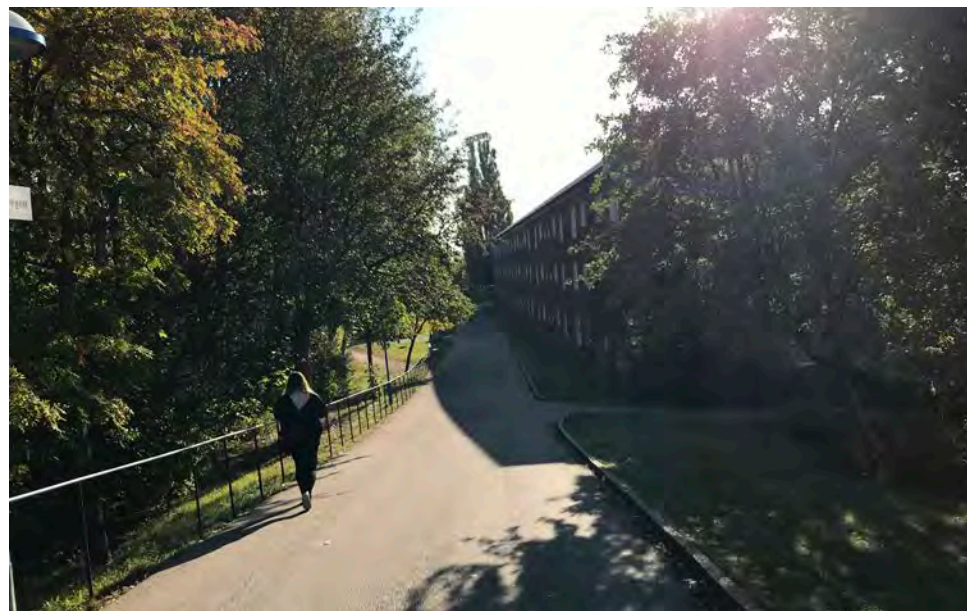
Tillgänglighet: Ytan är asfalterad.

Mål

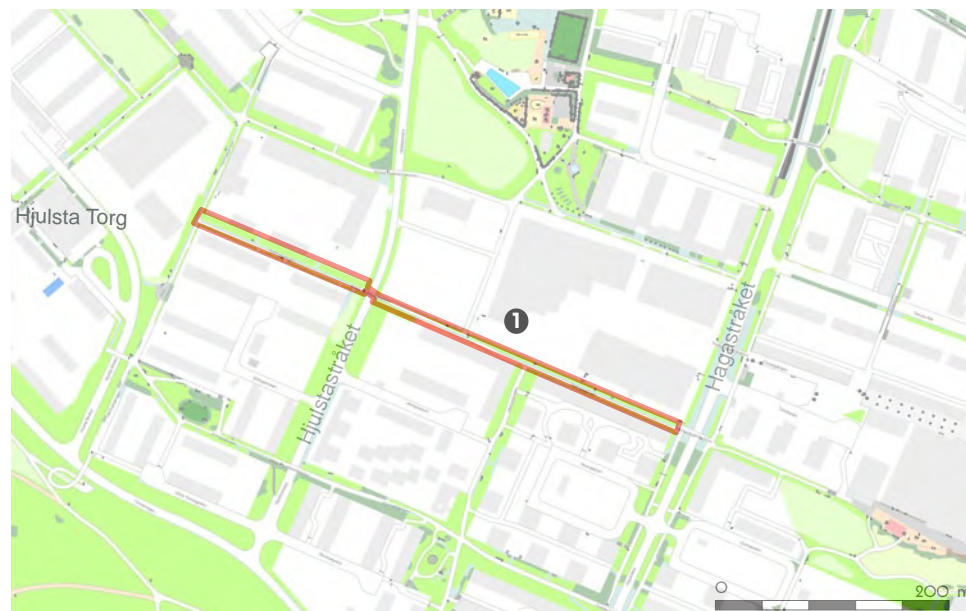
Ett tryggt välskött parkstråk med skiftande karaktär.

Strategi

Utveckla ytorna mot bostadsbebyggelsen i samråd med fastighetsägarna.

Stråket sett från väst.

1. Tensta gymnasium

2O. Föllingegången

Beskrivning

Parktyp: Annat grönområde

Karaktär och storlek: Park- och naturstråk, ca 0.4 ha, ca 220 m

Innehåll: Föllingegången sträcker sig från Föllingebacken och Hjulsta vattentorn till Hagstråket. Gångvägen är ca 200m lång och ligger nedsänkt mellan bergknallar och buskage på båda sidor. Längs stråket finns parksoffor, papperskorgar och belysningsstolpar. I väst finns en mindre platsbildning med sittplatser nedanför vattentornet.

Analys

Parkstråket skiljer sig i karaktär från Tenstas övriga stråk då den har en tydlig naturkaraktär och ligger längre från bebyggelsen. Ytan är nyligen slyröjd, vilket ökat överblickbarheten.

Värden

Upplevelse: promenad

Trygghet: Belysning finns. Det är viktigt att hålla god sikt genom vegetationen då gångvägens böjda form riskerar att ge dålig överblick.

Tillgänglighet: Asfalterad, något sluttande mot öst.

Mål

Ett tryggt parkstråk med naturkaraktär.

Strategi

Håll kantzoner klippta. Spara grupperingar och solitärer på den södra sidan och synliggör bergskanten. Skapa ett mer ordnat uttryck kring sittplatserna.

Stråket är av naturkaraktär. Foto taget innan slyröjning.

1. Platsbildning

21. Dyvingegången

Beskrivning

Parktyp: Annat grönområde

Karaktär och storlek: Park- och naturstråk, 0,4 ha, ca 300 m

Innehåll: Dyvingegången består karaktärsmässigt av flera delar. Den östra delen kantas på ena sidan av en karaktärsfull trädallé och på andra sidan bred klippt gräszon. I den centrala delen möter stråket Dyvingeparken och trädgrupperingar omsluter korsningen. Vidare i den västra delen fortsätter trädallén med inslag av mindre buskage och den södra sidan av stråket kantas av vildväxande gräs och sly.

Analys

Dyvingestråket har många karaktärsfulla inslag och trädallén samt Dyvingeparken bidrar till en stark rumslig känsla. I den östra delen skulle en trädplantering även på den södra sidan av stråket gynna karaktären och minska enformigheten med den öppna gräsytan. Kantstenen bör ses över och kompletteras. I västra delen av stråket upplevs planteringen på den södra sidan som ovårdad och planteringen bör ordnas upp för att skapa en mer trivsamt känsla.

Värden

Upplevelse: promenad

Trygghet: Belysning finns.

Tillgänglighet: Asfalterat och plant.

Mål

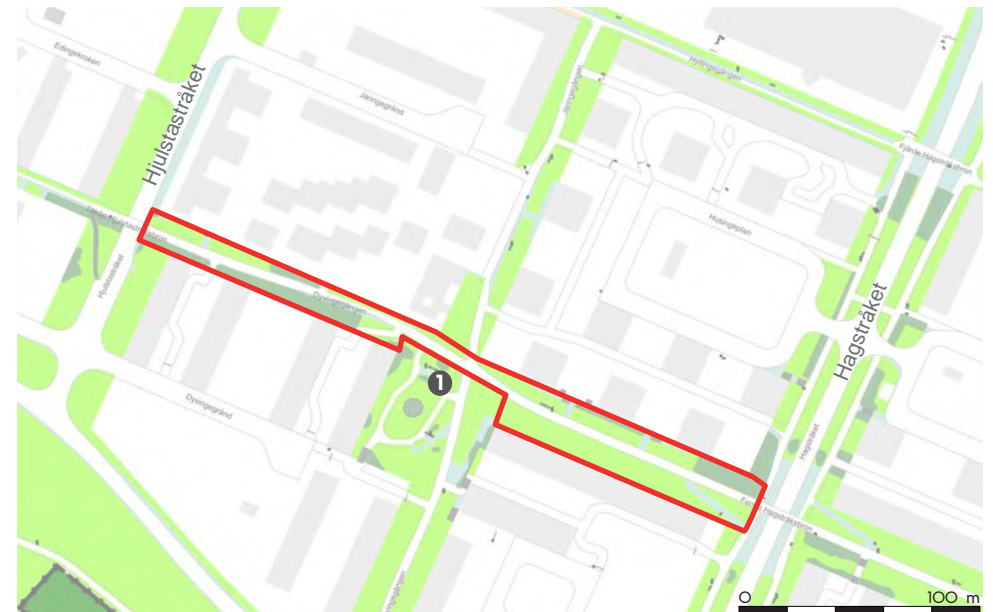
Ett tryggt välskött parkstråk.

Strategi

Se över kantonerna mot asfalten och utveckla identiteten i västra delen av stråket.

Fin inramning av träd och buskar.

1. Dyvingeparken

22. Järingegången

Beskrivning

Parktyp: Annat grönområde

Karaktär och storlek: Park- och naturstråk, 0.5 ha, ca 350 m

Innehåll: Järingegången kröker sig svagt från Tensta Gymnasium, förbi Dyvingeparken, ner mot Tenstadalen i söder. Från de höga delarna har man utblick över dalen. Stråket är asfalterat och kantat av klippta gräsytor och oxlar.

Analys

Stråket upplevs välskött och trivsamt med de uppvuxna träden och klippta gräszonerna. Smitvägar finns i några av de bredare gräsytorerna och dessa skulle kunna permanteras med grus för ett mer välskött intryck. Järingegången leder ut till Tenstadalen via en vägtunnel. Tunneln har under sommaren 2020 fått en mosaikbeklädnad gjord av ungdomar i stadsdelen. Projektet har letts av verksamheten Unga Berättar i samarbete med stadsdelsförvaltningen.

Värden

Upplevelse: promenad

Trygghet: Belysning finns.

Tillgänglighet: Ytan är asfalterad.

Mål

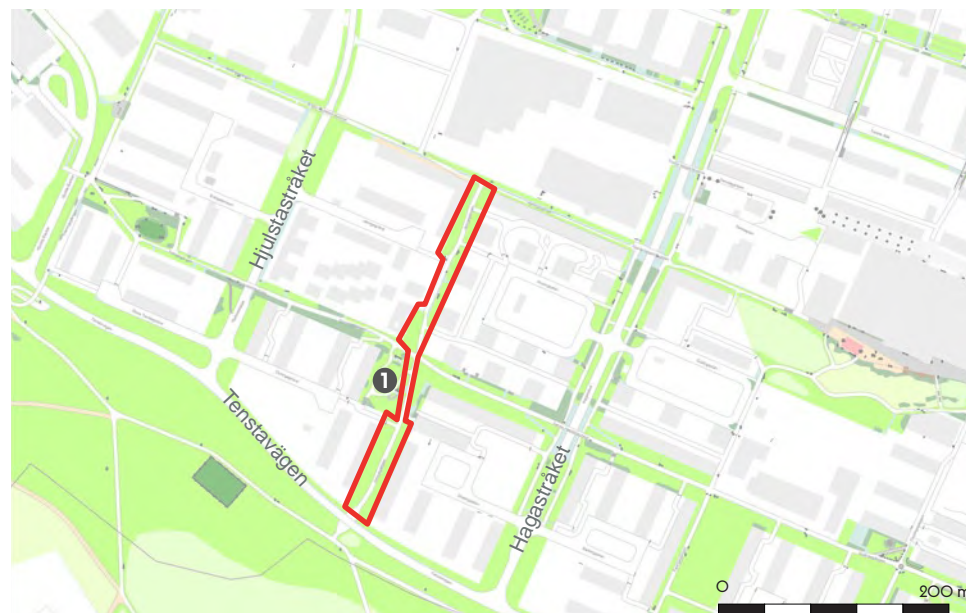
Ett tryggt välskött parkstråk.

Strategi

Behåll nuvarande skötselnivå. Undersök möjligheten att göra smitvägarna till permanenta gångvägar.

Olika arter av täd i korsningen ger stråket karaktär.

1. Dyvingeparken

23. Elinsborgsgången

Beskrivning

Parktyp: Annat grönområde

Karaktär och storlek: Park- och naturstråk, 0,4 ha, ca 200 m

Innehåll: Elinsborgsgången löper mellan Erikslundsparken i väst och Hagstråket i öst. Närmast Erikslundsparken kantas gången av en oxelallé och klippta gräsytor. I mitten går gången planskilt under bilvägen Elinsborgsbacken. Efter underpassagen kantas gången av berg i dagen och gräsklädda slänter upp mot den intilliggande bebyggelsen. Därefter leder gången vidare österut, upp mot Andra Hagstråksbron. Efter bron byter gångvägen namn till Nydalsgången.

Analys

Parkstråket skiljer sig i karaktär från den prydliga oxelallén i väster och den nedsänkta gångvägen i öster. Den senare upplevs som något av en baksida till husen, mycket på grund av höjdskillnaden och att byggnaderna på höjden vänder gaveln mot gångvägen, men även på grund av att de välanvända smitvägar mot bostäderna är i dåligt skick. Bergshällen är ett karaktärsfullt inslag och gångens krökningar bidrar till en variationsrik upplevelse av att röra sig längs stråket. I västra delen finns bilspår i gräset som tyder på olovlig körning, trots väghinder på gångbanan.

Värden

Upplevelse: promenad

Trygghet: Tryggt stråk med relativt god överblickbarhet.

Tillgänglighet: Tillgänglig lutning på gångvägen. Brant upp mot intilliggande bebyggelse.

Mål

Ett välordnat parkstråk som kopplar till intilliggande bebyggelse och har god orienterbarhet.

Strategi

Utred lösningar som gör smitvägarna mer permanenta, i samverkan med fastighetsägarna. Se över lösningar för att öka orienterbarheten i Tensta, exempelvis genom att ge stråken en tydlig identitet.

I gångens västra ände växer en allé av oxlar. Trädens kronor skymmer bilbron som löper över gången.

1. Oxelallé, 2. Gångtunnel under Elinsborgsbacken, 3. Andra Hagstråksbron.

24. Mellingegången

Beskrivning

Parktyp: Annat grönområde

Karaktär och storlek: Park- och naturstråk, 0.3 ha, ca 250 m

Innehåll: Mellingegången sträcker sig från Hagstråket till Elinborgsskolan. En större yta med klippta häckar och gräs finns i västra delen innan stråket leder in bland bebyggelsen. Stråket, som är ca 250 m långt, kantas delvis av klippta gräsytor och stora träd delvis av buskage och upphöjda planteringsytor.

Analys

I stort är Mellingegången ett välskött, karaktärsfullt och inbjudande parkstråk. Undantaget till det välskötta intrycket är den upphöjda planteringen på södra sidan, där vegetationen är vilt växande. Här ligger, från muren, cirka 1,5 meter av planteringen på stadens mark och resten är fastighetsmark. Gräsytorna mellan de klippta häckarna vid Hagstråket kan utvecklas till ängsyta.

Värden

Upplevelse: promenad

Trygghet: Belysning finns. I stort god överblick.

Tillgänglighet: Ytan är asfalterad och plan.

Mål

Ett tryggt välskött parkstråk.

Strategi

Behåll nuvarande skötselnivå. Samordna med fastighetsägarna om skötsel av de upphöjda planteringarna.

Upphöjda planteringar längs stråket.

1. Nydalsparken

25. Nydalsgången

Beskrivning

Parktyp: Annat grönområde

Karaktär och storlek: Park- och naturstråk

Innehåll: Nydalsgången ansluter till Andra Hagstråksbron och Elinsborgsgången i väst samt till Andra Tenstabron och Bussenhusgången i öst. I mitten ligger Nydalsparken, en av stadsdelens större lekparker. Intill Andra Hagstråksbron finns prydligt klippta buskage och naturmark med stenhällar. Vidare kantas gången av gräsmattor och några buskage. Betongmurar skapar en terrasserad gräsyta intill Nydalsparken varpå några almar är planterade. Efter Nydalsparken fortsätter gången österut, nedför en trappa och vidare bland bostäderna. Här finns många genvägar över gräsyterna.

Analys

Naturmarksdelen vid Andra Hagstråksbron är tilltalande med bergshällen, lite ängsvegetation och utsikten över Hjulstastråket. Delen intill bostäderna är däremot sliten och vegetationen som ligger i norrläge mot byggnaderna växer dåligt. På asfalten och plattlagda ytor växer mossor och träden har ytliga rötter. En upptrampad stig bredvid trappan i östra delen tyder på behovet av en ramp.

Värden

Upplevelse: promenad

Trygghet: Belyst stråk med god överblickbarhet men där skötselbehovet minskar den upplevda tryggheten.

Tillgänglighet: Gångarna är asfalterade, med lutande partier och farthinder. Trappa ej tillgänglig.

Mål

Ett välordnat parkstråk som kopplar till intilliggande bebyggelse och har god orienterbarhet och tillgänglighet.

Strategi

Utred lösningar som gör smitvägarna mer permanenta och bredda trappan mot Nydalsparken med ramp för ökad tillgänglighet. Samråd med fastighetsägarna om skötsel av ytor närmast bebyggelsen.

Almar på den terrasserade gräsytan intill Nydalsparken.

1. Naturmark med berghäll, 2. Terraserade gräsytor, 3. Trappan som förbinder gången med Nydalsparken.

26. Åvingegången

Beskrivning

Parktyp: Annat grönområde

Karaktär och storlek: Park- och naturstråk, 0.4 ha, ca 230 m

Innehåll: Åvingegången är ca 250 m lång och förbinder Nydalsparken med Tenstastråket. I väst, närmast Nydalsparken finns en platsbildning med betongplattor och en muromgärdad gräsyta med träd. I väst gränsar den till en förskola. I riktning österut består stråket av en asfalterad backe som kantas av en lindallé, gräsytor och friväxande buskage av oxbär.

Analys

Parkstråket är karaktärsfullt och ger ett välskött intryck. Trädallén tillsammans med husen ger en fin inramning. Platsbildningen i väst är otydlig och saknar funktioner och vistelsevärden. En förstärkt koppling till Nydalsparken bör finnas och även plattytan på den nedre nivån bör ses över för att undvika en alltför öppen och trist karaktär.

Värden

Upplevelse: promenad

Trygghet: Belysning finns.

Tillgänglighet: Asfalterat, med några tvärliggande ytor av gatsten. Brant lutning.

Mål

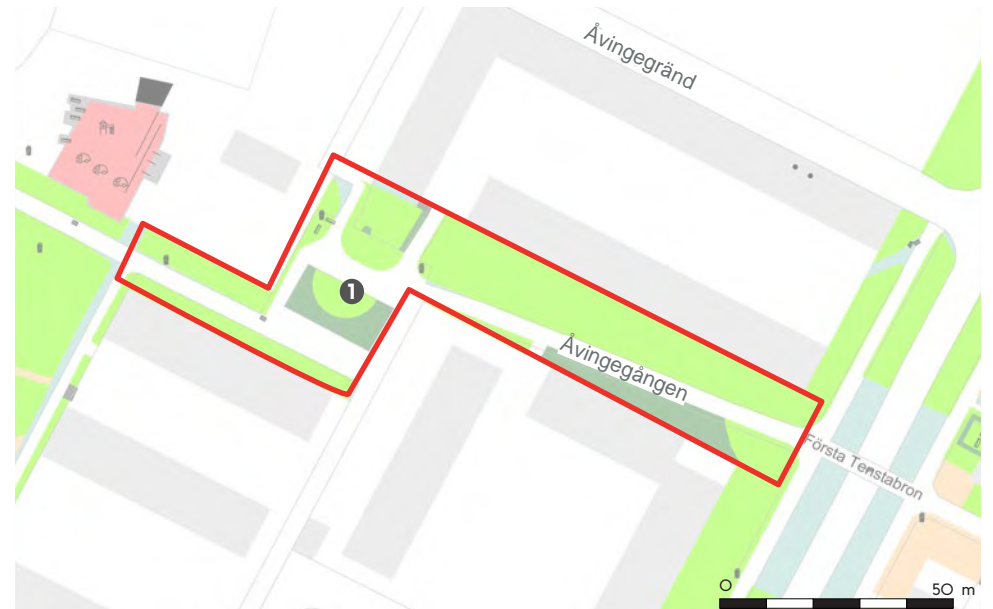
Ett tryggt välskött parkstråk med en inbjudande platsbildning som övergång från Nydalsparken.

Strategi

Behåll nuvarande skötselnivå. Komplettera platsbildningen i väst med vistelsevärden och identitet.

Karaktärsfulla träd och murar finns längs stråket.

1. Platsbildning

27. Faringegången

Beskrivning

Parktyp: Annat grönområde

Karaktär och storlek: Park- och naturstråk, ca 170 m

Innehåll: Norra delen av Faringegången passerar förbi Gullingeplan och sedan vidare i en smal passage upp i Gullingskogen. Längre söderut ligger en stor, öppen gräsyta. Gräsytan sluttar svagt söderut och i parkens nord-västra hörn finns en liten kulle som används för pulkaåkning på vintern. Platsen pryds av en uppvuxen poppel. Inga entréer från husen vetter mot parken. Utmed Faringegångens östra sida står en rad lönnar.

Analys

Stråkets norra del upplevs mer som en trottoar och det är ett av få parkstråk i stadsdelen som har kontakt med en gata för biltrafik. Lönnarna ger karaktär till den södra delen av stråket. Den öppna gräsytan är anspråkslös och saknar vistelsevärden, men har potential att bli en mer använd plats. Inga entréer vetter mot ytan, vilket gör att den uppfattas som en baksida som dessutom skiljs åt från gångvägen av trädraden.

Värden

Upplevelse: promenad

Trygghet: Belysning finns.

Tillgänglighet: Asfalterat, realtvt plant.

Mål

Ett tryggt välskött parkstråk.

Strategi

Utred möjliga användningsområden för den öppna gräsytan och att ge platsen identitet med en variationsrik vegetation.

Öppen gräsyta med pulkakulle.

1. Öppen gräsyta

28. Gullingegången

Beskrivning

Parktyp: Annat grönområde

Karaktär och storlek: Park- och naturstråk, 0.8 ha, ca 300 m

Innehåll: Gullingegången är i östra delen ett stråk som kantas av gräs, buskar och träd. Den norra sidan är relativt plan med en trädrad av lönnar och klippt gräs. Den södra sidan har en slänt med syrénbuskar i en planteringszon och klippt gräs med kullar sträcker sig in mot husen. i den centrala delen av stråket kantar lönn och poppel och klippta gräsytor stråket. Längre västerut kantas stråket av lindar och klippta gräsytor med inslag av bland annat ett solitärt pilträd.

Analys

Karaktären varierar över stråkets sträckning och den östra delen upplevs mindre välskött än den västra. Gräsytor, kantstoden och buskagen på den södra sidan bör ses över och skulle gynnas av en tydligare inramning och kanske kompletteras med träd. De klippta gräsytor och träderna är karaktärsfulla och bör värnas.

Värden

Upplevelse: promenad

Trygghet: belysning finns

Tillgänglighet: asfalterat och plant

Mål

Ett tryggt välskött parkstråk.

Strategi

Se över kantstöd och kantzonerna för en bättre definiering och mer välskött intryck.

Karaktärsfulla träd står utmed delar av stråket.

1. Gullingeparken

30. Bussenhusgången

Beskrivning

Parktyp: Annat grönområde

Karaktär och storlek: Park- och naturstråk, 0,6 ha, ca 400 m

Innehåll: På östra sidan av Tenstastråket byter Nydalsgången namn och övergår till att heta Bussenhusgången, som i sin tur sträcker sig fram till en gångtunnel under Spånga kyrkväg. Stråket passerar bostadshus, Kämpingeskogen, en konstgräsplan och ett nybyggt bostadskvarter med sju punkthus som står där Bussenhuskolan tidigare låg. I väst består stråket av en backe upp från Andra Tenstabron som kantas av träd och klippta gräsytor samt rubbelmurar som stöttar upp planteringsytor. I öst är den långsgående fasaden med många balkonger framträdande. Stråket leder sedan vidare till en gångtunnel under Spånga kyrkväg.

Analys

Rubbelmurarna är karaktärsgivande i den östra delen, men här finns många vegetationsytor som slitits och många genvägar över gräsyterna. Buskagen och planteringarna ovanpå murarna är i behov av att förnygras. I samband med att de nya husen byggs söder om stråket finns möjlighet att rusta upp denna del av gången och göra den mer inbjudande, bland annat genom att ta bort nätstängslet som tillhört skolan.

Värden

Upplevelse: promenad

Trygghet: Belysning finns. Överblicken är i stort god.

Tillgänglighet: Gångarna är asfalterade, med lutande partier och farthinder.

Mål

Ett tryggt välskött parkstråk.

Strategi

Rusta upp den östra delen av gången i samband med att byggnationen är klar. Förnygras och komplettera vegetationsytor.

De nya bostadshusen syns till höger om gången.

1. xx,

31. Kämpingegången

Beskrivning

Parktyp: Annat grönområde

Karaktär och storlek: Park- och naturstråk, 0.3 ha, ca 340 m

Innehåll: Längs Kämpingegången finns breda kantzoner av gräs kantsten av granit. Kantstenen upphör på vissa delar av den södra sidan av den asfalterade gången. Den norra sidan av stråket har en naturlig karaktär med grupperingar av träd och friväxande buskar och den södra en kantzon av gräs som möter ett bostadshus. Invid fasaden står en klippt häck som även den upphör på en del av sträckan. Nära bron står några uppväxta solitära träd och i västra delen av stråket fortsätter en buskplantering som avslutas i en kvadratisk platsbildning med mönstrad betongmarksten och träd i anslutning till Tensta galleria.

Analys

Stråket ger ett välskött intryck och de klippta gräszonerna tillsammans med träd- och buskgrupperingarna ger en trivsamt parkkänsla. På sina ställen bör kantsten kompletteras eller bytas ut för att ge stråket ett likvärdigt intryck.

Värden

Upplevelse: promenad

Trygghet: Belysning finns.

Tillgänglighet: Asfalterat och plant.

Mål

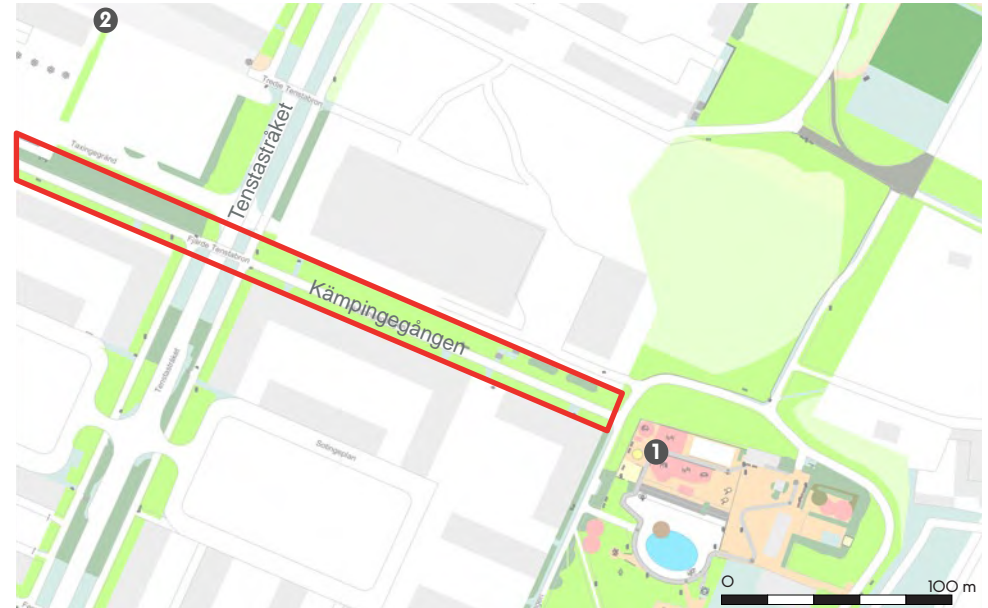
Ett tryggt välskött parkstråk.

Strategi

Behåll nuvarande skötselnivå.

Breda gräszoner och grupperingar av träd och buskage.

1. Spånga by, 2. Tensta centrum

32. Sotingegången

Beskrivning

Parktyp: Annat grönområde

Karaktär och storlek: Park- och naturstråk, 0.4 ha, ca 180 m

Innehåll: I västra delen är stråket smalt och avgränsat mot kvarterets bostadsgårdar med både nätstängsel och häck. På södra sidan om stråket finns lätt böljande, klippta gräsytor och strödda träd, oftast lönnar. Vid Enbacksskolan är gångvägen lagd med betongplattor och en yta med gräs och en grusväg in mot skolan fasad.

Analys

Stråket upplevs välskött och ordnat med de formklippta häckarna klippta gräszonerna. Smitvägen i den västra delen skulle kunna ses över och få nytt grus för att se mer permanent och omhändertagen ut.

Värden

Upplevelse: promenad

Trygghet: Belysning finns.

Tillgänglighet: Asfalterat och plant.

Mål

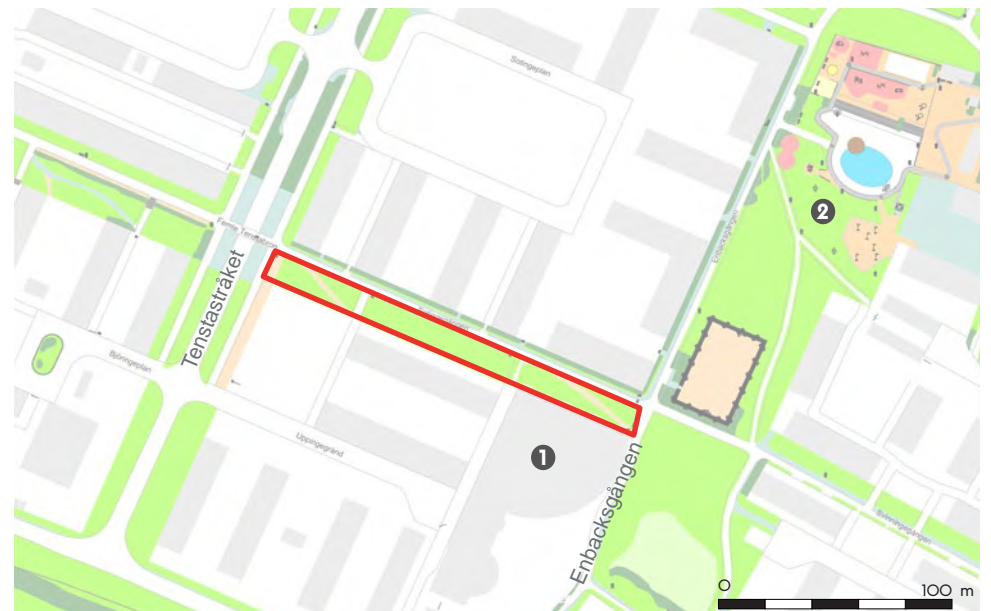
Ett tryggt välskött parkstråk.

Strategi

Behåll nuvarande skötselnivå. Se över smitvägens skick och kantstöd som gett vika.

Delar av Sotingegången är anlagt med betongplattor.

1. Enbacksskolan, 2. Spånga by

33. Svinningegången

Beskrivning

Parktyp: Annat grönområde

Karaktär och storlek: Park- och naturstråk, 0.3 ha, ca 290 m

Innehåll: Svinningegången leder mellan låga vitputsade bostadshus mellan kvarteren Deglinge och Holminge. Gången är bred med beläggning av betongplattor. På ena sidan växer björkar och på andra en rad med små oxlar. På båda sidor finns klippta gräsytor. Stråket leder ut i Spångadalen genom en gångtunnel under Spånga Kyrkväg.

Analys

Stråket är vackert med sin inramning av träd och klippta gräszoner. Skalan på stråket upplevs gemytlig med de låga husen, markbeläggningen och de välkomnande entréerna som vänder sig ut mot stråket.

Värden

Upplevelse: promenad

Trygghet: belysning finns

Tillgänglighet: hårdgjort och plant

Mål

Ett tryggt välskött parkstråk.

Strategi

Behåll nuvarande skötselnivå.

Stråket är varierat och får vackra färger på hösten.

1. Spånga by

34. Enbacksgången

Beskrivning

Parktyp: Annat grönområde

Karaktär och storlek: Park- och naturstråk, ca 340 m

Innehåll: Enbacksgången sträcker sig från Tenstadalen förbi Enbacksskolan, Enbacksparken och Spånga by. Stråket är smalt, på ena sidan angränsar byggnader och på den andra sidan breder Enbacksparken ut sig. Stråket är asfalterat och kantas av varierade planteringszoner med gräs, träd och buskar.

Analys

Från tunneln vid Tenstadalen upp mot Spånga by är stråket lummigt med träd och buskage men upplevs därav också något mörkt. Asfalten är lagad och ger ett tråkigt intryck. Gången är en viktig entré från Tenstadalen till populära Spånga by, men upplevs som en baksida. Efter att ha passerat Enbacksparken, med Enbacksskolan på andra sidan, öppnar stråket upp sig mot Spånga by och det upplevs som mer omhändertaget. En entré till Enbacksparken

Värden

Upplevelse: promenad

Trygghet: belysning finns

Tillgänglighet: Asfalterat, lutning ner mot tunneln vid Tenstadalen.

Mål

Ett tryggt och välskött parkstråk.

Strategi

Utred behovet av trygghetsåtgärder i stråkets södra del.

Stråkets södra del ner mot Tenstadalen.

1. Natumark, 2. Spånga by

35. Tisslingegången

Beskrivning

Parktyp: Annat grönområde

Karaktär och storlek: Park- och naturstråk, 0,4 ha, ca 350 m

Innehåll: Tisslingegångens sträcker sig i nord-sydlig riktning från Gullingeparken ner till Tenstadalen. I korsningen med Gullingegången finns en trevlig liten platsbildning och söder om den en stor öppen gräsyta med några solitärträd och en trädrad är planterat utmed gångstråket. Platsbildningen består av en rund gatsstenlagd yta omgärdad av klippt häck och med några fruktträd i fonden mot huset. Sittbänkar finns placerat i söderläge och en belysningsarmatur finns på platsen. Stråket upp mot Gullingeparken är smalare och passerar förbi Tisslingeplan och Tensta kyrka.

Analys

Tisslingegången ligger centralt mellan målpunkter i stadsdelen och öppnar upp sig i mötet med Gullingegången på mitten. Den runda platsbildningen här ger ett trivsamt intryck och vegetationen ramar in stensytan utan att platsen känns instäng. Mer blommande växter skulle kunna tillföras för att ge variation och blomprakt. Sittplatserna är välplacerade i söderläge. Bänkarna är dock slitna och skulle behöva målas om. Den öppna gräsytan saknar vistelsevärden och skulle kunna utvecklas för att få mer identitet och funktion. Den norra delen upplevs mer hårdgjord och som en trottoar då den passerar Tisslingeplan.

Värden

Upplevelse: promenad, sitta i solen

Trygghet: Belysning finns. God överblick.

Tillgänglighet: Asfalterat.

Mål

Ett tryggt och välskött parkstråk.

Strategi

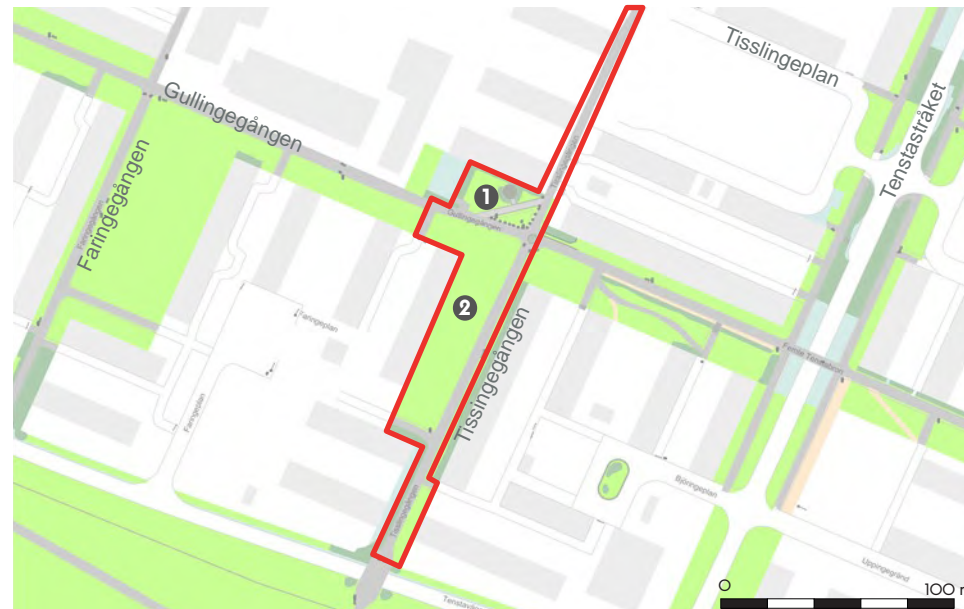
Tillför växter med blomning under fler månader.

Platsbildningen i mitten av gången.

Några solitärträd i en stor öppen gräsyta.

1. Platsbildning, 2. Öppen gräsyta

36. Dyvingeparken

Beskrivning

Parktyp: Park

Karaktär och storlek: Fickpark, 0.2 ha

Innehåll: Dyvingeparken är en liten park i korsningen Dyvingegången - Järingegången. Parken ramas in av ett antal stora uppvuxna träd och buskage av bland annat syrén. Asfalterade gångvägar leder in i parken och utgör ett stråk runt den centrala delen som består av klippt gräs och en rundel av granit med en perennplantering.

Värden

Upplevelse: blomprakt, grön oas, sitta i solen, rofylldhet

Centralt på platsen ligger en rundel med blomstrande perenner.

1. Perennplantering, 2. Sittbänkar

Analys

Dyvingeparken är ett rofyllt inslag i parkstråken och bebyggelsen som ger en anledning att stanna upp. Perennplanteringen tillför ett stort värde på platsen och den känns välgestaltad och välskött. Tillsammans med de omgivande träden och buskarna skapas ett trevligt parkrum som är både inbjudande att vara i och att njuta av om man bara passerar. Platsen skulle kunna tillföras fler sittbänkar.

Trygghet: Belysning längs omgivande gångstråk samt delvis i parken.

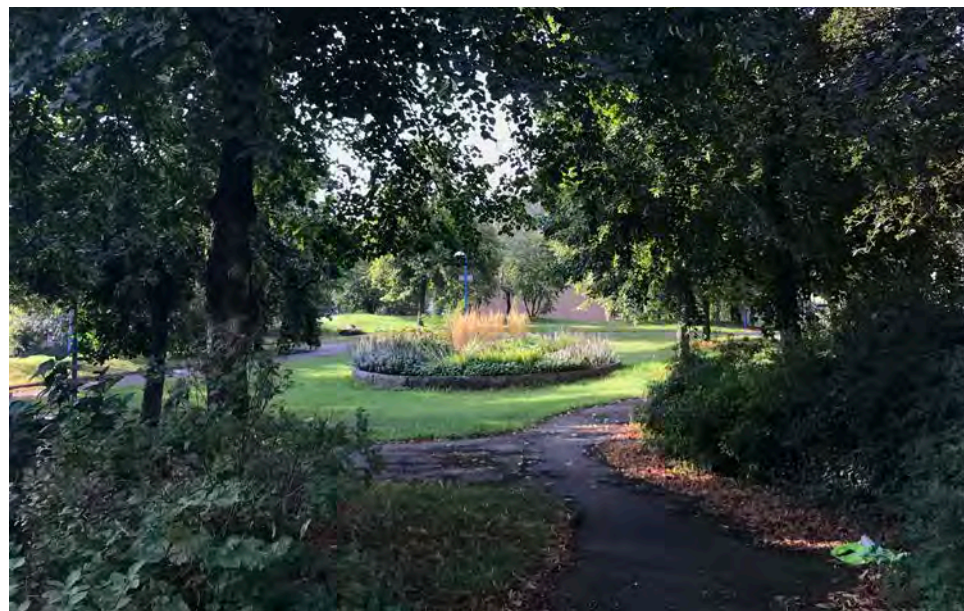
Tillgänglighet: Asfalterade plana gångar.

Mål

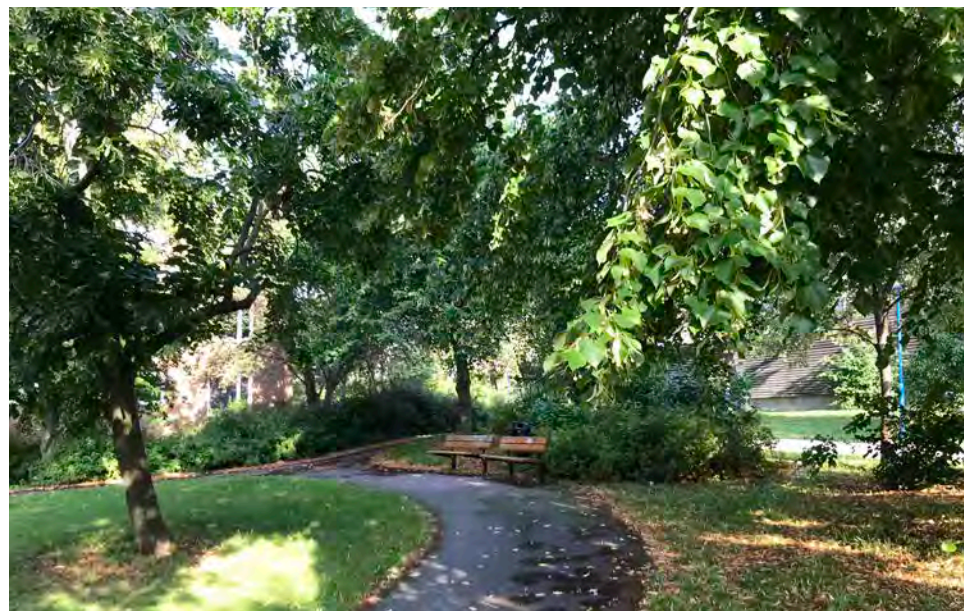
Prydlig och rofylld grön oas med blomprakt.

Strategi

Behåll nuvarande skötselnivå, värna de blommande perennplanteringarna och utred behovet av fler sittbänkar.

Från Dyvingegången leder asfalterade gångar in till platsen.

Sittbänkar under träden med utblick över perennplanteringen.

37. Rhododendronparken

Beskrivning

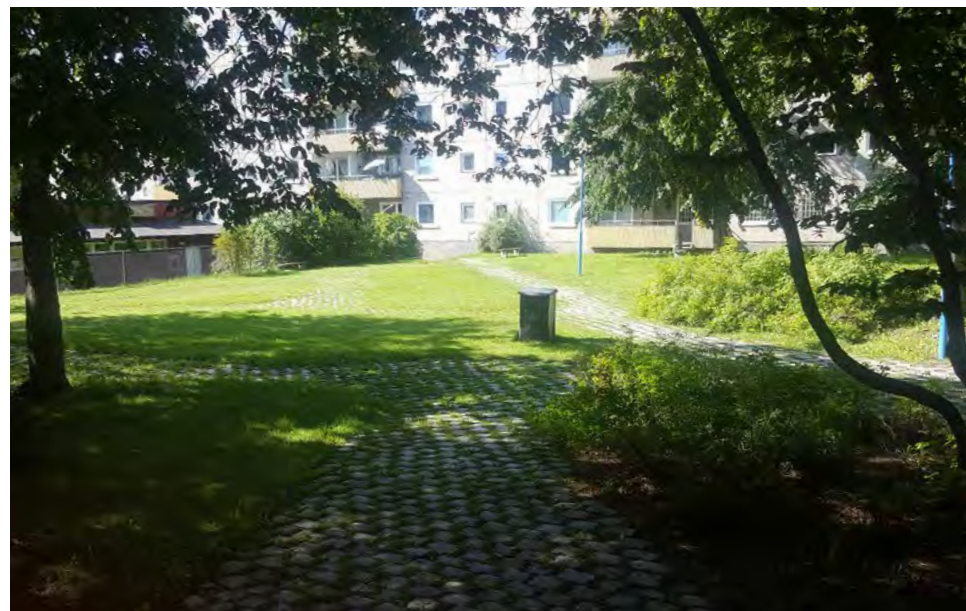
Parktyp: Annat grönområde

Karaktär och storlek: Fickpark, 0.1 ha

Innehåll: Rhododendronparken ligger nedsänkt gentemot omgivande stråk och omgärdas av betongmurar. Parkrummet består av en öppen gräsyta med korsande gångstråk av armerat gräs och längs murarna står uppstammade avenboksträd. Under träden finns rhododendronbuskar. I gräsytan finns även några almar samt buskage av bland annat ros. Från Lättingegången kan man komma ner i parken via en trappa och från öst utgörs entrén av en ramp med storgatsten.

Värden

Upplevelse: sitta i solen, grön oas, rofylldhet

I den nedsänkta ytan finns vegetation och korsande stråk.

1. Öppen gräsyta

Analys

Parken har en tydlig rumslighet och fungerar som en grön oas bland bebyggelsen. Träden är karaktärsfulla och utgör ett välkommet inslag och de gräsklädda öppna ytorna ger möjlighet till att sitta i solen. De skuggigare partierna med rhododendronbuskar upplevs eftersatta och vegetationen generellt, samt sittbänkarna, skulle behöva bytas ut och kompletteras. Muren är en barriär och är av träden något dold från omgivningen, vilket kan medföra en otrygg känsla. Muren är i dagsläget sliten och klottrad på. Klätterväxter skulle kunna lätta upp murens hårda intryck och minska klotter.

Trygghet: Belysning finns.

Tillgänglighet: Ramp finns. Plana stråk av armerat gräs i parken. Muren gör parken svåråtkomlig.

Mål

Ett karaktärsfullt grönskande parkrum med sociala värden.

Strategi

Rusta upp parken med ny eller kompletterande vegetation och möblering. Tillskapa planteringar med klätterväxter på muren samt mer blommande växtmaterial.

En mur skiljer parken från stråken ovanför.

Uppvuxna träd ramar in parken.

Referenser

Digitala källor

Fornlämningar, DpMap [Elektronisk resurs]. (red.) (2018). Visby: Riksantikvarieämbetet.

Miljöförvaltningens kartdatabas, DpMap [Elektronisk resurs]. (red.) (2018). Stockholm: Stockholms stad

Parkdatabasen, DpMap [Elektronisk resurs]. (red.) (2018). Stockholm: Stockholms stad

Sociotopkartan, DpMap [Elektronisk resurs]. (red.) (2009). Stockholm: Stockholms stad

Stadsmuseets kulturhistoriska klassifiering av byggnader, DpMap [Elektronisk resurs]. (red.) (2016). Stockholm: Stockholms stad

Statistik om Stockholm- Befolkningsprognos 2019 (2019). Stockholm: Sweco Society. Skarman, C., Forsberg, E., Andersson, E., Sävås, F., och Saarinen, F. Tillgänglig: <https://start.stockholm/globalassets/start/om-stockholms-stad/utredningar-statistik-och-fakta/statistik/befolkning/befolkningsprognos-2019.pdf> (Hämtad: 2020-05-25)

Stockholm stad (2020-05-25). *Grönare Stockholm*. [Elektronisk]. Stockholm. Tillgänglig: <https://vaxer.stockholm/tema/utemiljo/gronare-stockholm/>

Stockholm stad, miljöbarometern (2020-05-26). *Dagvattenanläggning, Spångadalen*. [Elektronisk].

Stockholm. Tillgänglig: <http://miljobarometern.stockholm.se/klimat/klimatforandringar-och-klimatanpassning/dagvattenanlaggning-spangadalen/>

Stockholm växer [Elektronisk resurs]. (red.) (2020) Stockholm: Stockholms stad. Tillgänglig via: <http://vaxer.stockholm> (Hämtad 2020-05-27)

Spångadalen IBKA - Integrerad barnkonsekvensanalys, steg 1. Delrapport 1., Dnr 2016-02436 [Elektronisk resurs]. (red.) (2018) Stockholm: Stockholm stad. Tillgänglig via: <https://xn--vaxer-loa.stockholm/globalassets/tema/barn-och-unga-i-stadsplanering/ibka-spangadalen.pdf>

Spångadalen: Landskapsanalys (red.) (2017) Stockholm: Stockholms stad, Exploateringskontoret. Uppdragsnr: NC16232700

Muntliga källor

Representanter från Trafikkontoret, Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning, Miljöförvaltningen Stadsbyggnadskontoret och Exploateringskontoret i Stockholms stad (2019). Workshop, 22 augusti.

Petzeli, Ulrika; landskapsarkitekt, Trafikkontoret (2019). Möte, 21 november.

Feldt, Pia; parkingenjör, Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning (2019). Möte, 21 november.

Fyffe, Suzanne; enhetschef, Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning (2019). Möte, 21 november.

Tryckta källor

Samtliga kapitel

En grönare stadsdel på historisk grund: Del 1 Områdesbeskrivningar (2019). Stockholm: Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning, Miljöförvaltningen och Trafikkontoret, Stockholm stad.

En grönare stadsdel på historisk grund: Del 2 Objektvisa åtgärdsförslag och skötsel (2019). Stockholm: Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning, Miljöförvaltningen och Trafikkontoret, Stockholm stad.

Parkskötsel (2015). *Stockholms stad*. Tillgänglig: <http://www.stockholm.se/KulturFritid/Park-och-natur/Parker/Parkskotsel/> (Hämtad 2016-04-14)

Trafikkontoret, Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning och Grontmij AB (2010). *Parkplan Spånga*. Stockholm: Spånga Tensta stadsdelsförvaltning, Stockholms stad

Trafikkontoret, Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning och Grontmij AB (2010). *Parkplan Tensta*. Stockholm: Spånga Tensta stadsdelsförvaltning, Stockholms stad

Platsspecifika dokument

Ros, Jonas (2009) *Bromsten: Förhistoriska bebyggelse lämningar*. Rapport 2009:60. Västerås: Stiftelsen Kulturmiljövård Mälardalen. Tillgänglig: https://www.kmmd.se/PageFiles/332/KM%20Rapport%202009_60.pdf

Skötesplan Lunda-Skesta (2015). Stockholm: Spånga-Tensta Stadsdelsförvaltning och Trafikkontoret, Stokckholm stad. Tillgänglig: <https://insynsverige.se/documentHandler.ashx?did=1794340> (Hämtad: 2020-02-27)

Stockholms stadsmuseum (1998) *Gravfält (Lunda och Skesta byar)*. Stockholm: Stockholms stadsmuseum (Objekt-ID: Stockholms stadsmuseum RAÄ-nummer Spånga 43:1; RAÄ-nummer Spånga 44:1 Tillgänglig: <https://stockholmskallan.stockholm.se/post/27018> (Hämtad: 2020-02-27)

Foton, kartor och illustrationer

Tagna eller framtagna av projektgruppen där inget annat anges.

Bildtexter till karaktärsfoton

Sundbydamarna (s. 35)

Spånga torg (s. 38)

Körbärsblom vid Byvägen-Bergbostigen (s. 71)

Stockholms
stad

Spånga-Tensta
stadsdelsförvaltning

